

INFORMACJA
Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
w 2014 roku

Warszawa, maj 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa

Krajowa Rada Sądownictwa jest szczególnym, konstytucyjnym organem władzy państwowej funkcjonalnie związanym z władzą sądowniczą, lecz wykonującym działalność pozajudycyjną, oraz z kompetencjami Prezydenta w zakresie mianowania sędziów. Mimo tego, że istnieją rozbieżności w doktrynie co do jej kwalifikacji z punktu widzenia zasady podziału władzy - bezsprzecznie - zgodnie z Konstytucją RP:

- stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów;
- może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186);
- przedstawia Prezydentowi RP wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (art. 179).

Ustrojodawca używając określenia „stoi na straży”, zarezerwowanego w Konstytucji dla ochrony wartości o podstawowym znaczeniu dla istnienia państwa, nie tylko dał wyraz szczególnej ważności tych zasad, ale podkreślił też obowiązek otaczania ich ochroną. Określenie to ma nie tylko aspekt ochronny (przeciwdziałanie naruszeniom niezależności sądów i niezawisłości sędziów) ale także ważne jest zapewnienie Radzie udziału w podejmowaniu decyzji dotyczących sądów i sędziów, tak aby usunąć możliwość pojawienia się owych naruszeń. Z uwagi na zasadę niezawisłości sędziów, Krajowa Rada Sądownictwa została włączona w proces podejmowania decyzji personalnych (powoływania, awansowania czy przenoszenia sędziów). Z punktu widzenia Konstytucji, spełnianiu tej funkcji służy wyłączne prawo Rady do przedstawiania Prezydentowi RP wniosków o powołanie na stanowiska sędziowskie w sądach (art. 179 związku z art. 144 ust. 3 pkt 17), sędziowie są powoływani przez Prezydenta, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony. Zaakcentowana została w ten sposób trwałość sprawowanego urzędu. Zagadnienia te mają znaczenie nie tylko z punktu widzenia organizacyjno-strukturalnego, ale również z uwagi na wewnętrzne poczucie niezawisłości u sędziów¹.

Wymienione w Konstytucji kompetencje KRS nie mają charakteru zamkniętego i nie są wystarczające dla realizacji zadań z art. 186 ust. 1. Z Konstytucji wynika obowiązek konkretyzacji przez ustawodawcę konstytucyjnych kompetencji KRS oraz sposobu ich wykonywania w taki sposób, by razem z uprawnieniami ustawowymi tworzyły skuteczny mechanizm ochrony niezależności i niezawisłości. Normatywny kształt tych zadań i sposób ich realizacji przesądza o rzeczywistej ustrojowej pozycji KRS². Odesłanie w art. 187 ust. 4 Konstytucji do ustawowego określenia zakresu działania KRS nakłada na ustawodawcę obowiązek rozszerzenia kompetencji Rady i stwarza podstawę do wyposażenia jej w kompetencje, za pomocą których będzie mogła oddziaływać na organy wszystkich trzech władz³.

¹ Garlicki L.: Artykuł 186, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Komentarz IV, Rozdział VIII „Sądy i Trybunały”, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2005, str. 5.

² Tuleja P. (i in.): Konstytucyjny status Krajowej Rady Sądownictwa, w Jubileuszowa Monografia XX-lecie Krajowej Rady Sądownictwa, Warszawa-Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2010, str. 71.

³ Ibidem, str. 69.

Z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że niezakwalifikowanie Rady do organów władzy sądowniczej może ułatwiać jej realizację konstytucyjnych zadań i funkcji przez podejmowanie działań nie mieszczących się w pojęciu wymiaru sprawiedliwości. Może bowiem działać bardziej wszechstronnie, sięgając do kompetencji, które są charakterystyczne dla władzy prawodawczej i wykonawczej⁴ - związane np. z podejmowaniem działań z zakresu administracji publicznej.

Krajowa Rada Sądownictwa jest więc organem konstytucyjnym państwa o zróżnicowanych kompetencjach i szczególnej pozycji wobec pozostałych władz wymienionych w art. 10 Konstytucji RP, tj. wobec władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej, oraz o zróżnicowanym składzie. Rada jest jednocześnie organem państwa ingerującym i koordynującym na poziomie konstytucyjnym zadania tych władz w zakresie niezależności sądów i niezawisłości sędziów⁵. W Konstytucji Rada została umiejscowiona w rozdziale poświęconym sądom i trybunałom. Chociaż nie jest organem władzy sądowniczej, reprezentuje jej interesy oraz pośredniczy między organami władzy ustawodawczej i wykonawczej w podejmowaniu najważniejszych decyzji dotyczących sądownictwa.

Trybunał Konstytucyjny zajął stanowisko, że: „do istoty wymiaru sprawiedliwości należy, by sprawowany on był wyłącznie przez sądy, a pozostałe władze nie mogły ingerować w te działania czy w nich uczestniczyć. Wynika to ze szczególnego powiązania władzy sądowniczej z ochroną praw i wolności jednostki i znajduje potwierdzenie zarówno w szczegółowych normach Konstytucji (zwłaszcza art. 56 ust. 1 przepisów konstytucyjnych), jak i w konwencjach międzynarodowych (zwłaszcza art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności)”⁶. Zauważył również, że „zasada niezawisłości sędziowskiej ma tak istotne znaczenie, że nie można jej ograniczać tylko do strony formalno-dogmatycznej, ale ważną rolę odgrywa tutaj konieczność zapewnienia przekonania o jej przestrzeganiu. Dlatego z ostrożnością należy podchodzić do wszelkich regulacji, które modyfikują standardy niezawisłości i zwracać uwagę, czy nie prowadzą one do zmian w społecznej ocenie sądu jako instytucji niezawisłej”. Bez zasady niezawisłości nie można mówić o istnieniu demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistnić zasady podziału władz ani zagwarantować praw i wolności jednostki.

Zasada wynikająca z art. 10 Konstytucji RP i - konstytucyjnie chronione - prawo do sądu, niezależność sądów oraz niezawisłość sędziowska są całością nierozłączną. To zresztą powoduje, że - przynajmniej pośrednio - zasadę podziału władz w gruncie rzeczy można uznać za pozostającą pod ochroną Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności⁷.

Katalog podstawowych praw człowieka uwzględnia prawo do rzetelnego procesu sądowego. Stanowi on, że każdy ma prawo do rzetelnego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzygnięciu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każ-

⁴ Ibidem, str. 71.

⁵ Kwartalnik Krajowa Rada Sądownictwa Nr 4(25) grudzień 2014, str. 10.

⁶ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 listopada 1994 r. sygn. akt K 6/94.

⁷ Łętowska E., Władza sądownicza a pozostałe władze – stan równowagi czy jej zachwiania? w: „Pozycja ustrojowa sędziego”, redakcja naukowa Ryszard Piotrowski, Warszawa 2015, str. 157.

dego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Europejski Trybunał Praw Człowieka w sprawie *Agrokomplex v. Ukraina*⁸ stwierdził, że: „Obowiązek państwa zapewnienia, aby proces toczył się przed <sądem niezawisłym i bezstronnym> nie ogranicza się do samego sądownictwa. Wynika z niego również obowiązek władzy wykonawczej, ustawodawcy oraz wszystkich innych władz państwowych i każdego szczebla, poszanowania i podporządkowania się wyrokom i innym decyzjom sądów, nawet jeśli się z nimi nie zgadzają. Poszanowanie przez państwo autorytetu sądów jest więc nieodzownym warunkiem publicznego zaufania do nich oraz – w kategoriach bardziej ogólnych – do rządów prawa. Trybunał podkreślił, że aby tak się stało, nie wystarczają konstytucyjne gwarancje niezawisłości i bezstronności sądownictwa. Muszą one bowiem być skutecznie wpisane w codzienne postawy i praktyki organów administracji”⁹.

Przytoczone zasady wytyczają kierunek działalności Krajowej Rady Sądownictwa, gdyż jej konstytucyjne obowiązki ściśle łączą się z prawem do sądu.

Ustrój, zakres działania i tryb pracy Rady oraz sposób wyboru członków określa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa¹⁰.

W art. 3 ustawy usystematyzowane zostały szczegółowe kompetencje Rady.

Należą do nich:

- 1) rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych;
- 2) przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych;
- 3) uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i czuwanie nad ich przestrzeganiem;
- 4) wypowiedanie się o stanie kadry sędziowskiej;
- 5) wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa i sędziów, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego;
- 6) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie;
- 7) opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji ogólnej i aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację ogólną oraz egzaminów sędziowskich;
- 8) opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów i pracowników sądów.

⁸ Wyrok *Agrokomplex v. Ukraina* z dnia 6 października 2011 r., Izba (Sekcja V), skarga nr 23465/03, § 136.

⁹ Cyt. za: *Wokół Konwencji Europejskiej, Komentarz do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*. Marek Antoni Nowicki, 6 wydanie, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2013, str. 557-558.

¹⁰ Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.).

Ponadto Rada wykonuje inne zadania określone w ustawach, a w szczególności:

- 1) podejmuje uchwały w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów;
- 2) rozpatruje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku;
- 3) rozpatruje wystąpienia sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie;
- 4) wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych;
- 5) wyraża opinię w sprawie powołania i odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego;
- 6) zgłasza kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego;
- 7) wskazuje trzech członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 8) wyraża opinię w sprawie powołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 9) zgłasza dwóch kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Niektóre z tych kompetencji dotyczą sfery stosowania prawa i polegają na podejmowaniu przez Radę rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach. Należą do nich przede wszystkim zadania Rady polegające na rozpatrywaniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów oraz przedstawianiu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. W tych sprawach Rada podejmuje indywidualne rozstrzygnięcia w formie uchwał, które mają charakter stanowiący (wiążący). Podobny charakter mają uchwały, w których Rada rozpoznaje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku i o powrót na stanowisko sędziowskie ze stanu spoczynku.

Szczególny charakter ma ustawowo określone zadanie nakładające na Radę obowiązek uchwalenia zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i czuwania nad ich przestrzeganiem. Jest to kompetencja o charakterze szczególnym, ponieważ w odróżnieniu od pozostałych zadań Rady polega na uchwaleniu norm postępowania, które zawierają zbiór nakazów etycznych, których przestrzeganie jest ściśle związane z zasadą niezawisłości sędziowskiej. Naruszenie tych norm przez sędziego, jako uchybienie godności urzędu sędziego, może spowodować jego odpowiedzialność dyscyplinarną. Zbiór nie ma charakteru zamkniętego ani wyczerpującego i określa ogólne ramy moralnych zachowań sędziów.

W dniu 22 lipca 2011 r. został uchwalony przez członków KRS¹¹ Regulamin szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej M.P. Nr 72, poz. 712, a następnie wszedł w życie 3 września 2011 r. Nowy Regulamin szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa uwzględniający zastosowanie systemu teleinformatycznego został uchwalony 6 lutego 2015 r. (M.P. z 2015 r., poz. 304)¹² i wszedł w życie 18 kwietnia 2015 r.

¹¹ Uchwała KRS Nr 1890/2011 z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

¹² Uchwała KRS Nr 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

Model nadzoru administracyjnego

Zagadnieniem wzbudzającym największe kontrowersje z punktu widzenia konstytucyjnych zasad podziału i równowagi władzy oraz niezależności sądów są unormowania dotyczące nadzoru zewnętrznego nad władzą sądowniczą ze strony Ministra Sprawiedliwości. Krajowa Rada Sądownictwa wraz z Senatem RP zorganizowała w dniu 8 stycznia 2014 r. konferencję „Model nadzoru nad działalnością sądów i pracą orzeczniczą sędziów”, na której podjęta została próba znalezienia odpowiedzi na pytanie czy obecny model nadzoru jest prawidłowy oraz jak zadbać, aby uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości nie łamały zasady trójpodziału władz i niezależności sądów.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazano, że odrębność i niezależność sądów i trybunałów ogranicza się do orzekania, akceptując tym samym rolę Ministra Sprawiedliwości w zakresie nadzoru. Zdaniem Trybunału „konstytucyjna zasada podziału i równowagi władzy nie wyklucza tego, aby Minister Sprawiedliwości i podległe mu służby także wykonywały ten nadzór, pod warunkiem, że ustawodawca stworzy gwarancje, by działania nadzorcze ministra ograniczały się jedynie do spraw związanych z administracją sądową i nie wkraczały w sferę zarezerwowaną dla niezawisłego sędziego, funkcjonującego w niezależnym sądzie”¹³. Trybunał wprawdzie zdystansował się od uznania tej koncepcji za jedyną konstytucyjnie dopuszczalną ale pogląd ten do chwili obecnej nie spotkał się z zainteresowaniem podmiotów uprawnionych do inicjatywy ustawodawczej.

Odmienny niż w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych kierunek regulacji w zakresie nadzoru sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości przyjęto w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 69). Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie opiniowała w 2012 r. projekt tego rozporządzenia, a negatywną opinię co do możliwości udostępniania akt sądowych przez prezesów sądów powszechnych w ramach nadzoru administracyjnego sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości w świetle stanu prawnego obowiązującego od 28 marca 2012 r. przedstawiła w stanowisku z dnia 27 września 2012 r.

Wnioskiem z 30 lipca 2013 r. Prokurator Generalny wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności: § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 69) w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych, z art. 10 ust. 1, art. 173, art. 178 ust. 1, art. 47 w związku z art. 51 ust. 2 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP i z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, ze zm.). Wnioskodawca podniósł, że zaskarżony § 20 rozporządzenia narusza konstytucyjną zasadę podziału i równowagi władz, odnoszącą się do wzajemnych relacji legislatywy, egzekutywy i judykatywy. Umożliwiając Ministrowi Sprawiedliwości dostęp do akt sprawy, przepis ten narusza równowagę między władzą wykonawczą a sądowniczą. W związku z powyższym, zdaniem wnioskodaw-

¹³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r., sygn. akt K 45/07.

cy, zaskarżony przepis rozporządzenia jest niezgodny z art. 10 ust. 1 Konstytucji. Wnioskodawca podniósł ponadto, że odrębność władzy sądowniczej wymaga, by pozostawała ona niezależną i autonomiczną strukturą organizacyjną w systemie organów państwa. Z tego powodu zakwestionowany przepis uznał za niezgodny również z art. 173 Konstytucji.

Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła stanowisko Prokuratora Generalnego zawarte we wniosku z dnia 30 lipca 2013 r. oraz zaprezentowaną w tym wniosku własną argumentację. Rada wskazała, że w świetle obecnie obowiązujących przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, wprowadzonych w drodze jej zmiany dokonanej na podstawie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dz.U. Nr 203, poz. 1193) nadzór administracyjny Ministra Sprawiedliwości nad działalnością sądów, został, w porównaniu z poprzednio obowiązującym stanem prawnym, ograniczony na rzecz uprawnień nadzorczych prezesów, a zwłaszcza prezesa sądu apelacyjnego. Uprawnienia Ministra związane są z kontrolą działalności prezesów sądów w zakresie sprawowania przez nich nadzoru wewnętrznego, a nie z kontrolą toku spraw (sprawności postępowania sądowego). Dlatego też w ustawie nie przewidziano możliwości badania przez Ministra Sprawiedliwości akt spraw sądowych. Takie rozwiązanie przyjęte w ustawie było, według Rady, świadomym działaniem ustawodawcy, osłabiającym możliwość ingerowania organu władzy wykonawczej w tę sferę działalności sądów, która stanowi ich tzw. „jądro kompetencyjne”. Mając zaś na uwadze okres, w którym wprowadzono wymienione wyżej zmiany do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, należy zwrócić uwagę, że nowela z 2011 r. realizowała wnioski wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07 (OTK ZU nr 1/A/2009, poz. 3).

Nieograniczone w istocie żadnymi wymiernymi kryteriami (takiego kryterium nie stanowi określenie „w uzasadnionych przypadkach”), w pełni uznaniowe i niepodlegające żadnej zewnętrznej kontroli uprawnienie Ministra Sprawiedliwości, wynikające z § 20 rozporządzenia, do żądania przedstawienia przez prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych, w tym także spraw w toku, może, zdaniem Rady, wpływać zarówno na sprawność postępowania, jak i bieg spraw. Przede wszystkim jednak to uprawnienie może być odbierane jako pośredni nacisk wywierany w takiej formie przez organ władzy wykonawczej, na rozstrzygnięcie składu orzekającego. Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła w tym zakresie obawy Prokuratora Generalnego, co do możliwości wykorzystania tego uprawnienia w sposób, który pozwoli Ministrowi Sprawiedliwości na kształtowanie pożądanego z jego punktu widzenia orzeczenia. Brak stabilności na stanowisku Ministra Sprawiedliwości i powszechnie znane przykłady wykorzystywania w ostatnim ćwierćwieczu tej funkcji dla celów promowania kariery politycznej przez pełniące ją osoby czynią te obawy realnymi także w przyszłości.

Rada zauważyła również, że w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad zmianą ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych umożliwiającą Ministrowi dostęp do systemu informatycznego sądów powszechnych, a więc rozwiązaniem dalej idącym niż zawarte w zakwestionowanym przez Prokuratora Generalnego przepisie rozporządzenia.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 8 maja 2014 r. sygn. akt U 9/13 orzekł, że § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, w części

obejmującej słowa „, a w uzasadnionych przypadkach - także akt spraw sądowych”, jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu wyroku Trybunał stwierdził, że unormowanie w zakwestionowanym przepisie dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt sądowych - jako środka sprawowanego przezeń nadzoru nad działalnością administracyjną sądów - wykracza poza przedmiotowy zakres upoważnienia do unormowania „szczegółowego trybu” sprawowania tego nadzoru. Stwierdził również, że Minister Sprawiedliwości nie tylko wykroczył poza przedmiotowy zakres upoważnienia ustawowego, regulując sprawy, do których nie został upoważniony przez ustawodawcę, ale także błędnie zinterpretował przepis upoważniający, traktując dostęp do akt sądowych jako element trybu sprawowania nadzoru zewnętrznego nad działalnością administracyjną sądów, a nie jako środek sprawowania tego nadzoru. Generalnie Trybunał stwierdził, że materia objęta zaskarżonym § 20 rozporządzenia, obejmująca dostęp Ministra Sprawiedliwości do akt spraw sądowych jest materią ustawową. W konsekwencji uregulowanie w akcie wykonawczym kwestii udostępniania Ministrowi Sprawiedliwości akt spraw sądowych – w sytuacji milczenia ustawodawcy na ten temat - narusza również wykonawczy charakter rozporządzenia.

Przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości prawa żądania przesłania akt sądowych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw było w konsekwencji powodem wystąpienia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności:

I.

- art. 1 pkt 21 zmieniającego art. 37g ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim Minister Sprawiedliwości może żądać od prezesa sądu apelacyjnego, gdy jest to konieczne do weryfikacji czynności podejmowanych w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego także przesłania akt spraw sądowych w związku z art. 1 pkt 39 w części obejmującej dodany art. 175a § 3,
- art. 1 pkt 35 dodającego w ustawie powołanej w pkt 1 w art. 114 § 1a w związku z art. 1 pkt 39 w części obejmującej dodany art. 175a § 3 z art. 2, art. 173 i art. 178 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji RP;

II. Art. 1 pkt 39 w części obejmującej dodany art. 175a § 2 w związku z art. 175 a § 4 i art. 175d § 1 i § 4 z art. 2, art. 173 w związku z art. 10 ust. 1 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 51 ust. 2 Konstytucji RP.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa podniesione przez Prezydenta RP zarzuty dotyczą niezgodności ustawy nowelizującej z wzorcami konstytucyjnymi kształtującymi tożsamość ustrojową państwa. Chodzi o relacje między władzą sądowniczą a władzą wykonawczą, w tym o odrębność władzy sądowniczej i jej niezależność wobec innych władz oraz niezawisłość sędziowską, a także o gwarancje prawa do prywatności i granice działań władzy publicznej w zakresie gromadzenia danych dotyczących osób - a więc w istocie o autonomię informacyjną jednostki, zagrożoną przez ustawę nowelizującą. Podniesione przez Prezydenta RP zarzuty odnoszą się również do zgodności ustawy nowelizującej z zasadami przyzwoitej legislacji (zasadą określoności prawa i zasadą proporcjonalności). W przekonaniu Krajowej

Rady Sądownictwa zarzuty zawarte we wniosku zmierzają do wyeliminowania stworzonego przez ustawę nowelizującą zagrożenia dla prawa do sądu, mającego szczególne znaczenie w demokratycznym państwie prawnym¹⁴.

II. Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa

1. Dbłość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie

Podstawowym i najważniejszym zadaniem Krajowej Rady Sądownictwa zgodnie z art. 179 Konstytucji RP, jest przedstawianie Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Powoływanie sędziów, czyli kształtowanie składu osobowego trzeciej – odrębnej i niezależnej władzy, ma istotne znaczenie z punktu widzenia zagwarantowania konstytucyjnego standardu prawa do sądu. Jedną z gwarancji ustrojowych tego prawa podmiotowego jest tryb powoływania na urząd sędziego.

Rada dokonuje wyboru tych kandydatów, którzy jej zdaniem dają najwyższe gwarancje należytego sprawowania urzędu. Chodzi tu zarówno o gwarancje profesjonalizmu, jak i posiadania tzw. „nieskazitelnego charakteru”, oraz takich cech charakteru, które pozwalają przyjąć m. in., że jako sędziowie osoby te będą się kierowały zasadą niezawisłości.

Realizację tej najważniejszej z kompetencji KRS utrudnia fakt, że większość osób aspirujących do urzędu sędziowskiego nie ma samodzielnej praktyki prawniczej. Brakuje zatem bardzo istotnego elementu do oceny ich przydatności do pełnienia funkcji sędziowskich, jakim jest umiejętność stosowania prawa w praktyce. Ponadto nie ma możliwości sprawdzenia predyspozycji osobowościowych i charakterologicznych kandydatów na urząd sędziego, weryfikacji ich decyzyjności czy stosunku do ludzi z uwzględnieniem stron postępowania, składu sędziowskiego czy pracowników sądu, bowiem taką możliwość może dać tylko sąd i sala sądowa.

Artykuł 2 Konstytucji RP, przez wskazanie, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, nakazuje dochowanie przez Krajową Radę Sądownictwa obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich, w sposób respektujący standardy charakterystyczne dla organów demokratycznego państwa prawnego, w tym – między innymi – zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa. Z kolei przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 ustawy zasadniczej jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania¹⁵.

¹⁴ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 kwietnia 2015 r.; sygn. akt sprawy w Trybunale Konstytucyjnym Kp 1/15.

¹⁵ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2014 r. sygn. akt III KRS 52/14.

Procedura powoływania sędziów

Procedura wyboru kandydata na urząd sędziego ma charakter konkursowy. Krajowa Rada Sądownictwa, kierując się ustawowymi kryteriami, ma za zadanie wybrać najlepszego spośród kandydatów. Zespół rekomendujący kandydatów Radzie uwzględnia załączone do przekazanych wniosków uczestników postępowania: ocenę kwalifikacyjną kandydata, opinie przełożonych, rekomendacje, doświadczenie zawodowe, publikacje, opinię kolegium właściwego sądu, ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów oraz inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia kandydata.

Przepisy zobowiązują Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Sposób rozważenia przez Radę sprawy powinien znaleźć odzwierciedlenie w treści uzasadnienia podjętej uchwały.

Od 1 października 2014 r. zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w sądach powszechnych oraz innych czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim kandydat dokonuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego to postępowanie¹⁶. Zgodnie z art. 57 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa udostępniła na swojej stronie internetowej system teleinformatyczny obsługujący postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądzie powszechnym - system teleinformatyczny prowadzi Minister Sprawiedliwości.

Powoływanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie ustawy, odbywało się na podstawie przepisów dotychczasowych - tj. zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w sądach powszechnych obwieszczono przed 1 października 2014 r. dokonywało się drogą tradycyjną (papierową).

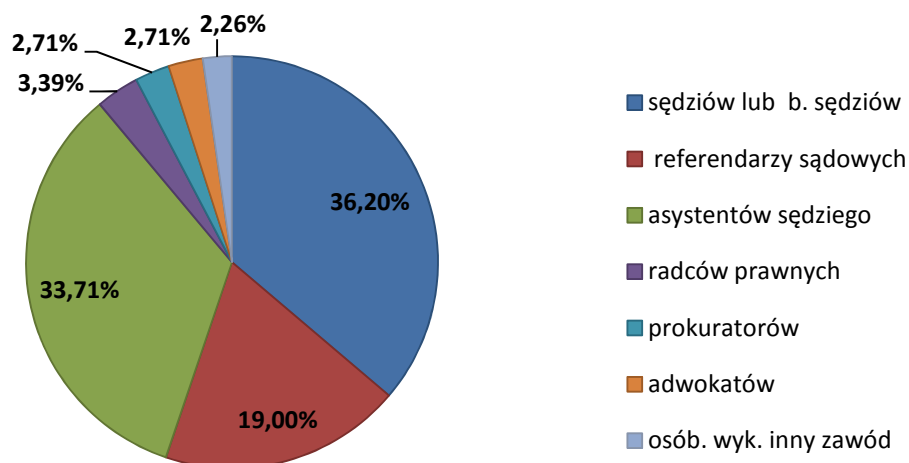
W 2014 roku Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrzyła kandydatury łącznie 1864 osób (o 301 więcej, niż w roku 2013), które złożyły łącznie 8093 zgłoszenia (o 3289 więcej, niż w roku 2013) na wolne stanowiska sędziowskie. Odsetek kandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie będących sędziami lub byłymi sędziami, referendarzami sądowymi i asystentami sędziów w stosunku do wszystkich osób przedstawionych z takim wnioskami wyniósł 89% i był niższy niż w 2013 r. (94%). Pozostałe 11% osób przedstawionych z wnioskami o powołanie to adwokaci, radcy prawni, prokuratorzy i osoby wykonujące inne zawody prawnicze.

Spśród 1864 kandydatów KRS przedstawiła Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie sądów wszystkich szczebli i rodzajów łącznie 442 osoby (o 75 osób więcej niż w 2013 roku).

¹⁶ Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 512).

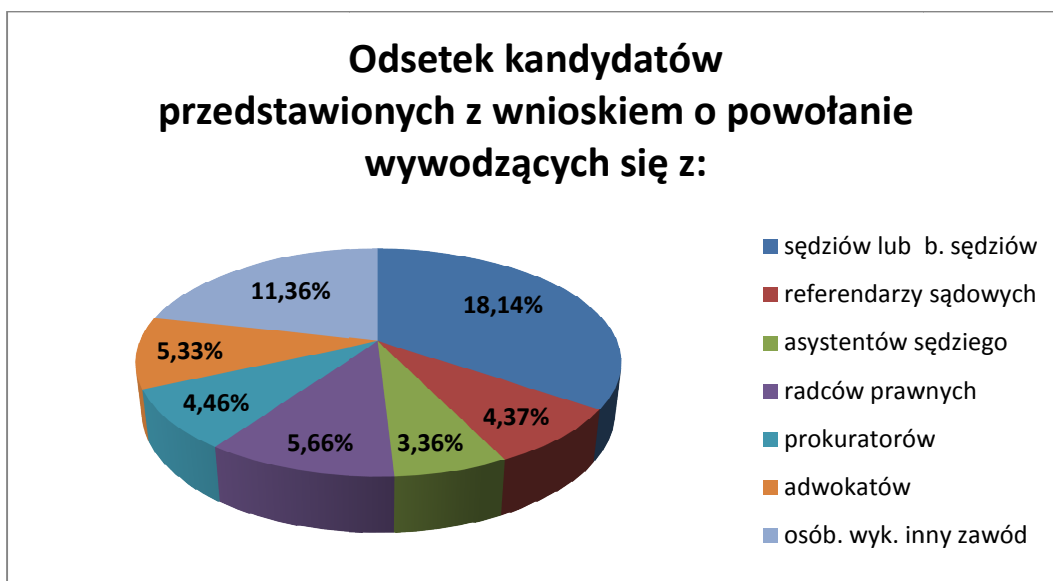
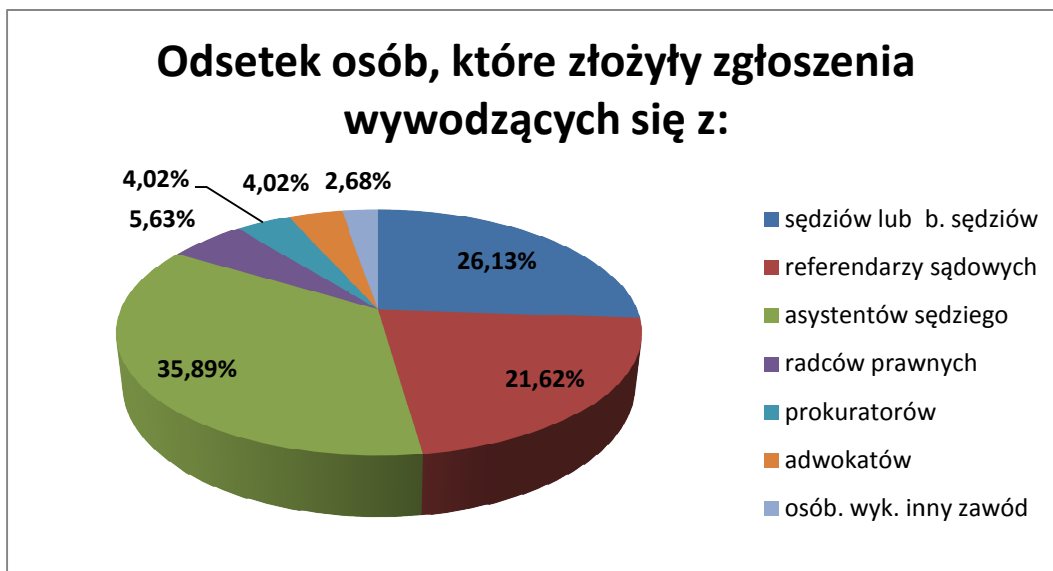

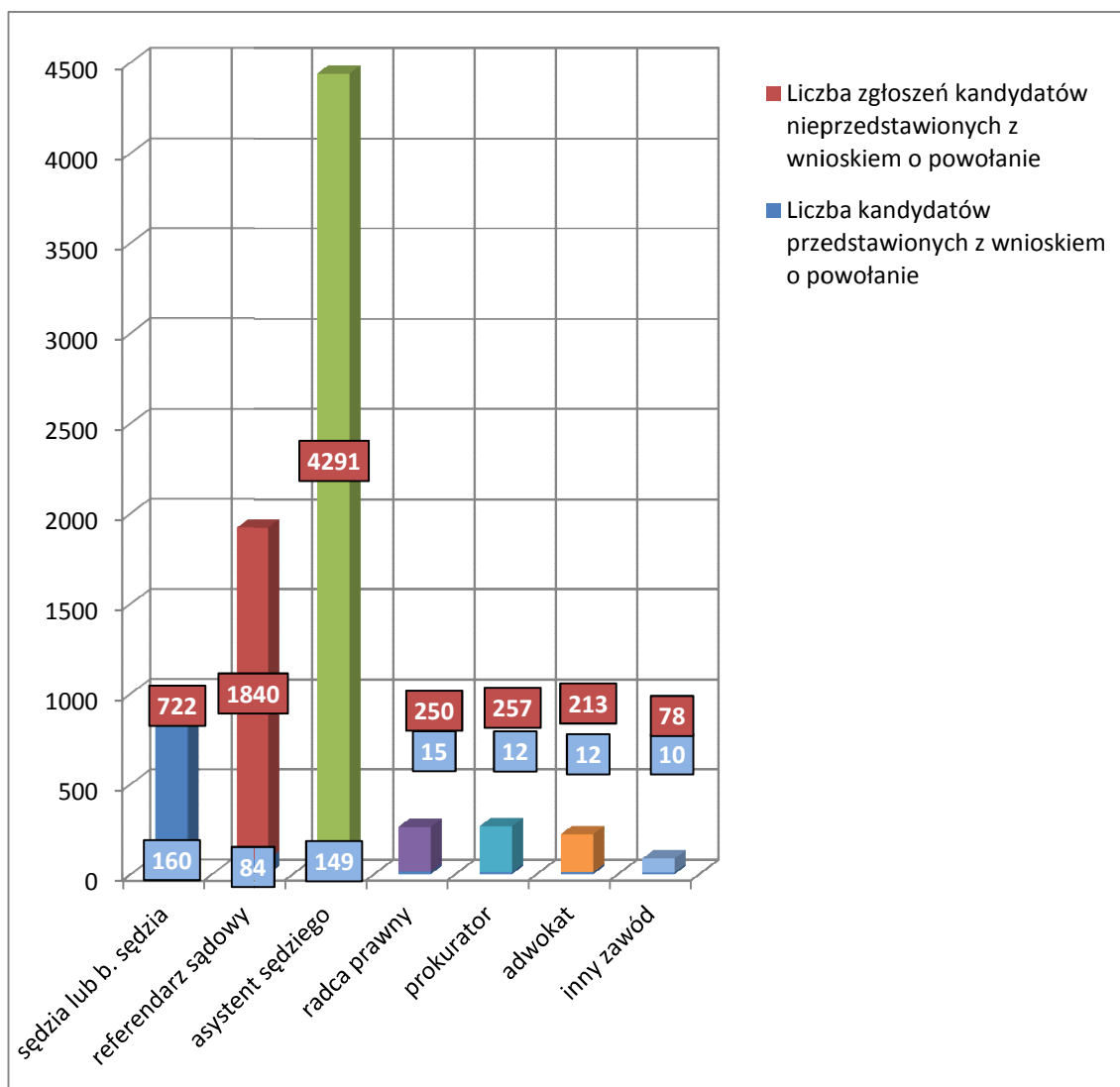
Udział procentowy osób powołanych spośród:

Liczba osób przedstawionych z wnioskiem o powołanie spośród:		Liczba kandydatów	Udział procentowy wśród osób powołanych
sędziów lub b. sędziów	160	487	36,20%
referendarzy sądowych	84	403	19,00%
asystentów sędziego	149	669	33,71%
radców prawnych	15	105	3,39%
prokuratorów	12	75	2,71%
adwokatów	12	75	2,71%
osób wyk. inny zawód	10	50	2,26%
łącznie	442	1864	100%

Struktura liczby zgłoszeń i osób powołanych na stanowiska sędziowskie w 2014 roku przedstawiała się graficznie w sposób następujący:

Zgłoszenie pochodzące od:	Liczba zgłoszeń	Liczba osób przedstawionych z wnioskiem o powołanie spośród:	Liczba zgłoszeń od osób, które nie zostały przedstawione z wnioskiem o powołanie	Odsetek kandydatów przedstawionych Prezydentowi RP z wnioskami o powołanie
sędziów lub b. sędziów	882	160	722	18,14%
referendarzy sądowych	1924	84	1840	4,37%
asystentów sędziego	4440	149	4291	3,36%
radców prawnych	265	15	250	5,66%
prokuratorów	269	12	257	4,66%
adwokatów	225	12	213	5,33%
osób wyk. inny zawód	88	10	78	11,36%
Suma	8093	442	7651	

Najważniejsze dane obrazujące działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2014 roku

- ❖ Krajowa Rada Sądownictwa odbyła 14 posiedzeń plenarnych, które trwały łącznie 51 dni.
- ❖ W celu przedstawienia Prezydentowi RP kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym Rada rozpoznała 8093 zgłoszenia do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, które pochodziły od 1864 osób.
- ❖ Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioski o powołanie 442 osób, co oznacza, że o jedno stanowisko sędziowskie ubiegały się przeciętnie 4 osoby, a złożono na nie średnio 18 zgłoszeń. Wiele osób zgłosiło się na więcej niż jedno miejsce, dlatego uchwały o nieprzedstawieniu z wnioskiem o powołanie zapadały nawet kilkakrotnie wobec jednej kandydatury (nierzadko na tym samym posiedzeniu).
- ❖ Przewodniczący Rady powołał 356 Zespołów Rady opiniujących zgłoszenia osób kandydujących na wolne stanowiska sędziowskie, zastrzeżenia kandydatów na stanowiska sędziowskie co do pozostawienia ich zgłoszeń bez rozpatrzenia, wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku oraz wnioski o powrót sędziego na poprzednio zajmowane stanowisko. W pracach Zespołów często aktywnie uczestniczyli przedstawiciele organów reprezentujących inne zawody prawnicze (w trybie art. 36 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa).
- ❖ W celu przygotowania spraw indywidualnych na posiedzenia plenarne Rady dla szczegółowego omówienia każdej ze zgłoszonych kandydatur i opracowania listy osób rekomendowanych Radzie Zespoły te odbyły 475 posiedzeń.
- ❖ Członkowie Zespołów Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadzili 223 rozmowy z kandydatami do pełnienia urzędu sędziego. Odbyły się one w trybie wideokonferencji. Rozmowy przeprowadzano także z prezesami sądów oraz wizytatorami.
- ❖ Kandydaci złożyli 46 oświadczeń lustracyjnych i 416 informacji o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem. Wynika z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. W myśl art. 44 ust. 3 ustawy do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu

postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 kpc, Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, jego kognicja do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego, a tym bardziej jego kontrkandydatów¹⁷. Kontrola Sądu Najwyższego obejmuje ocenę, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania związanych z oceną kandydatury. Ustanowienie trybu odwoławczego od uchwał Rady sprawia jednak, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji i jako taka powinna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP zasady równego dostępu do służby publicznej, zasady równego traktowania oraz zasady demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. W praktyce kontrola ta obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu konkursowym jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z ową oceną¹⁸.

Przejawem naruszenia przez Radę prawa może być dokonanie wyboru kandydata do przedstawienia do nominacji na stanowisko sędziowskie przy posłużeniu się kryterium dokonywania ocen kwalifikacyjnych niejednakowych i niewymiernych, niepoddających się co do tych cech ocenie instancyjnej.

W 2014 r. Sąd Najwyższy wydał orzeczenia w 78 sprawach rozpoznając wniesione odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie: przedstawienia wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (58), nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (5), pozostawienia bez rozpatrzenia zgłoszenia na stanowisko sędziowskie (4), uchylenia prawomocnej uchwały KRS (1) i stanu spoczynku (9). Jedna uchwała dotyczyła zwrotu sprawy do uzupełnienia. Sąd Najwyższy uchylił do ponownego rozpoznania 11 uchwał – 2 dotyczyły stanu spoczynku, 1 nieprzedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie, pozostałe uchwał o przedstawieniu wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego,.

Przeniesienie sędziego w stan spoczynku

Regulacje dotyczące przejścia sędziego w stan spoczynku z przyczyn określonych w art. 70 § 1 usp i art. 71 § 1 usp mają różny charakter. Przesłanki określone w art. 70 § 1 usp

¹⁷ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2011 r. sygn. akt III KRS 1/11.

¹⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r. sygn. akt III KRS 1/14.

mają charakter wiążący, ponieważ stwierdzona zgodnie z jego wymaganiami trwała niezdolność do pełnienia służby nie pozostawia Krajowej Radzie Sądownictwa swobody co do decyzji o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku. W takim przypadku przeniesienie to ma charakter obligatoryjny.

Natomiast art. 71 § 1 pozostawia decyzję w kwestii przeniesienia sędziego w stan spoczynku uznaniu Rady, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Ustawodawca, pozostawiając Radzie ocenę wniosku sformułowanego na podstawie tego przepisu, jednoznacznie dał wyraz temu, iż uwzględnienie go zależy od oceny Rady. KRS jest więc uprawniona do samodzielnego ustalania kryteriów, którymi się kieruje, podejmując uchwałę dotyczącą przeniesienia sędziego w stan spoczynku na podstawie art. 71 § 1 ustawy. Uznanie (administracyjne) nie oznacza dowolności, ponieważ uchwała w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku powinna być podjęta przy uwzględnieniu interesu publicznego (potrzeby wymiaru sprawiedliwości) i słusznego interesu sędziego¹⁹.

W przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwały w stosunku do 32 sędziów. Od tych uchwał odwołało się 9 sędziów: 3 od przeniesienia w stan spoczynku, 1 od odmowy przeniesienia, 1 od nieuwzględnienia wniosku o przeniesienie w stan spoczynku, 1 od utraty prawa do stanu spoczynku, 1 od odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, 1 w przedmiocie umorzenia postępowania z wniosku o przeniesienie sędziego w stan spoczynku i 1 w przedmiocie przywrócenia sędziego w stanie spoczynku na poprzednio zajmowane stanowisko. W dwóch przypadkach Sąd Najwyższy uchylił uchwały Rady i przekazał sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego badania przesłanek warunkujących przeniesienie sędziego w stan spoczynku (art. 70 § 1 usp), a rozpoznając odwołanie od uchwały Rady jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi jej podstawę (art. 398¹³ § 2 kpc w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Wynika z tego, że Sąd Najwyższy nie prowadzi jakiegokolwiek postępowania dowodowego ani nie dokonuje oceny dowodów przeprowadzonych przez KRS²⁰.

W jednej sprawie, mimo, że odwołanie było bezzasadne Sąd Najwyższy nie podzielił stanowiska KRS, że przeniesienie w stan spoczynku sędziego, który z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku może nastąpić wyłącznie na wniosek kolegium właściwego sądu. (...) Sąd Najwyższy uznał, że mając na uwadze to, że od każdej decyzji KRS, wydanej także w sprawie, o której mowa w art. 71 § 1 usp, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego (art. 73 § 2 usp) sędzia niezdolny do służby z powodu długotrwałej choroby i urlopu dla poratowania zdrowia, któremu przysługuje maksymalnie roczne gwarancyjne wynagrodzenie chorobowe (art. 94 § 1 usp) i nieprzekraczający sześciu miesięcy płatny urlop dla poratowania zdrowia (art. 93 § 1 tej ustawy) oraz uprawnienie do rozpoznania możliwości i zasadności przeniesienia go w stan spoczynku

¹⁹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt III KRS 97/13.

²⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r. sygn. akt III KRS 44/14.

w trybie art. 71 § 1 usp, nie może być pozbawiony możliwości kontestowania niezłożenia stosownego wniosku przez właściwe kolegium przed KRS ani odwoławczej drogi sądowej od żadnej decyzji podjętej w tym przedmiocie. Oznacza to, że także w razie braku lub negatywnego wniosku kolegium właściwego sądu, (...) Rada ma obowiązek wydania stosownej decyzji w przedmiocie przeniesienia w stan spoczynku także na wniosek sędziego, który ma prawo do zaskarżenia decyzji w każdej sprawie dotyczącej przeniesienia lub nieprzeniesienia go w stan spoczynku, a w odwołaniu od każdej decyzji wydanej na podstawie art. 71 § 1 usp może podważać negatywne stanowisko i brak stosownego wniosku (także negatywnego) kolegium właściwego sądu²¹.

2. Starania Krajowej Rady Sądownictwa o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.

Krajowa Rada Sądownictwa przywiązuje bardzo dużą wagę do tego, aby model kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów był właściwy i zgodny z Europejską Kartą Ustawowych Zasad Dotyczących Sędziów. Rada wielokrotnie podkreślała, że jej marginalne usytuowanie, jako podmiotu nieposiadającego żadnego realnego wpływu na funkcjonowanie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury - instytucji mającej zapewnić należyte wykształcenie przyszłych sędziów i doskonalenie zawodowe tych, którzy pełnią swój urząd, uniemożliwia w rzeczywistości wykonywanie konstytucyjnych zadań. Rada wielokrotnie w swoich opiniach jak również w informacjach z działalności wskazywała, że podleganie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury nadzorowi Ministra Sprawiedliwości nie odpowiada standardom europejskim (European Network of Councils for the Judiciary, Consultative Council of European Judges) i priorytetom Komisji Europejskiej dotyczącym szkolenia sędziów, jak również nie sprzyja budowaniu wzajemnego zaufania pomiędzy instytucjami sądownictwa w Unii Europejskiej. Według dokumentów Rady Europy (opinie Konsultacyjnej Rady Sędziów Europejskich Nr 4 i Nr 10) nadzór nad instytucją zajmującą się szkoleniem sędziów powinien spoczywać w rękach takiej instytucji jak Krajowa Rada Sądownictwa, a nie w rękach Ministra Sprawiedliwości.

Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 9 maja 2014 r. przedstawiła propozycje tematów szkoleń oraz propozycje do planu wydawniczego, które będą stanowiły podstawę do opracowania założeń harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz planu wydawniczego na rok 2015. Propozycje dotyczące szkoleń sędziów obejmują:

Prawo karne

1. Przemoc policji w stosunku do osób zatrzymanych – konsekwencje prawno-karne.

Celem szkolenia jest uwrażliwienie sędziów orzekających w sprawach karnych na umorzenia przez prokuraturę postępowań karnych w tych sprawach oraz uwrażliwienie prokuratorów na doniesienia o popełnieniu przestępstw przez funkcjonariuszy policji - ze wzglę-

²¹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2014 r. sygn. akt III KRS 48/14.

du na skargi wnoszone do Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu na przemoc stosowaną przez organy ścigania.

2. Przestępstwa z nienawiści (np. motywowane nienawiścią rasową, ksenofobią, niechęcia do osób o odmiennej orientacji seksualnej).
3. Zmiany w Kodeksie karnym i Kodeksie postępowania karnego - kontynuacja.

Prawo rodzinne

Sprawy opiekuńcze - zwłaszcza nadzór nad sposobem sprawowania opieki nad osobami małoletnimi przez rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy dziecka itd. Nadzór nad pracą kuratorów zawodowych zajmujących się sprawami rodzinnymi, ocena opinii Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych.

Prawo pracy

Źródła prawa pracy - wykładnia autonomicznych źródeł prawa pracy (układów zbiorowych pracy, porozumień zbiorowych prawa pracy, pakietów socjalnych, porozumień co do gwarancji zatrudnienia towarzyszących umowom prywatyzacyjnym, statutów spółek, statutów związków zawodowych itd.).

Prawo cywilne

1. Dochodzenie roszczeń wobec dłużników rzeczowych.
2. Wpływ obciążenia hipotecznego na wartość nieruchomości.
3. Wartość nieruchomości.
4. Zapis, polecenie, zapis windykacyjny, wykonawca testamentu.

Prawo ubezpieczeń społecznych

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej.

Adresatami szkoleń w zakresie prawa cywilnego powinni być również, według Rady, referendarze sądowi.

Rada uznała, że ważnymi zagadnieniami, które powinny być uwzględnione w tematyce szkoleń adresowanych do sędziów i asystentów sędziów są:

1. Wizerunek sędziego na sali rozpraw oraz kontakty z mediami.
2. Umowy deweloperskie.
3. Metodyka i organizacja pracy sędziego cywilisty, karnisty, orzekającego w sprawach pracy i ubezpieczeń społecznych.

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw, pozytywnie oceniła propozycję likwidacji aplikacji ogólnej jako zgodną z postulatami zgłaszanymi wielokrotnie we wcześniejszych opiniach Rady²².

²² Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw.

Negatywnie natomiast Rada oceniła:

- rozwiązania przewidujące zwiększenie wpływu Ministra Sprawiedliwości na kierunki działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. W ocenie Rady w projekcie proponuje się rozszerzenie kompetencji Ministra Sprawiedliwości w obszarze, który nie mieści się w nadzorze administracyjnym nad sądami, za który ten organ, zgodnie z przepisami ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, odpowiada;

- propozycję zmiany modelu funkcjonowania Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury określającą odmiennie niż do tej pory pozycję Rady Programowej, Dyrektora Szkoły oraz Ministra Sprawiedliwości, ograniczając przy tym wpływ Rady Programowej w sferze podstawowych zadań Szkoły;

- przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości nowych uprawnień w zakresie zlecenia Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury przeprowadzania dodatkowych szkoleń, nieuwzględnionych w rocznym harmonogramie jej działalności szkoleniowej, opłacanych z budżetu państwa z części sądy powszechne z budżetu części obszaru apelacji, z którego sędziowie, referendarze sądowi, asystenci sędziów, kuratorzy sądowi oraz urzędnicy sądowi będą uczestniczyć w przeprowadzanych szkoleniach. W ocenie Rady takie rozwiązanie wymagałoby co najmniej opiniowania przez Prezesa Sądu Apelacyjnego, a ponadto może naruszać zasady konkurencji rynkowej;

- projekt przyznania Krajowej Szkole kompetencji prowadzenia działalności gospodarczej, choćby tylko jako działalności ubocznej, tym bardziej, że nie przewidziano w projekcie możliwości wypowiedzenia się w tej kwestii Rady Programowej. Ponieważ dyrektorem Szkoły oraz zastępcami dyrektora Szkoły są albo mogą być sędziowie i prokuratorzy, prowadzenie działalności gospodarczej przez Szkołę narażałoby te osoby na odpowiedzialność dyscyplinarną albo żaden z dyrektorów lub wicedyrektorów nie mógłby być sędzią lub prokuratorem (sędzia ani prokurator nie może prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności);

- projekt osłabienia pozycji Rady Programowej w porównaniu z obecnymi jej kompetencjami; w szczególności Rada uznała za niewłaściwe ograniczenie jej kompetencji w zakresie opiniowania harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły i przekazanie w tym zakresie kompetencji Ministrowi Sprawiedliwości i Prokuratorowi Generalnemu oraz ograniczenie uprawnień w zakresie opiniowania kandydatów na wykładowców Krajowej Szkoły. Rada Programowa powinna mieć prawo zajmowania stanowiska także w innych sprawach, które mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności szkoleniowej;

- propozycję zrezygnowania z opinii Krajowej Rady Prokuratury w zakresie powoływania i odwoływania przez Ministra Sprawiedliwości Dyrektora Szkoły, skoro zadania Szkoły dotyczą także kształcenia prokuratorów. W ocenie Rady prawo do wyrażania opinii o kandydatach na zastępców Dyrektora Szkoły powinna mieć również Krajowa Rada Sądownictwa. Uzasadnione jest też, aby Rada miała większy wpływ na wybór zastępców Dyrektora, a jej opinia powinna być wiążąca dla Ministra Sprawiedliwości. Ponadto zastępcy powinni być powoływani na wniosek Dyrektora Szkoły, ponieważ Dyrektor powinien mieć wpływ na dobór swoich współpracowników. W ocenie Rady powinna zostać utrzymana regulacja

dotycząca liczby kadencji w pełnieniu funkcji Dyrektora Szkoły - rotacja na tym stanowisku jest, zdaniem Rady, wysoce pożądana;

- proponowane zmiany związane z rozszerzeniem kompetencji Ministra Sprawiedliwości w zakresie zatwierdzania rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, co w ocenie Rady rozszerza kompetencje Ministra Sprawiedliwości w obszarze, który nie mieści się w nadzorze administracyjnym nad sądami, za który ten organ odpowiada;

- propozycję nawiązania stosunku pracy z aplikantem sądowym i prokuratorskim na podstawie mianowania na czas określony, oznaczony w akcie mianowania. Zdaniem Rady zatrudnienie aplikanta powinno następować na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony;

- proponowane zmiany związane z przyznaniem Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji w zakresie sprzeciwu wobec przedstawionej mu kandydatury na wykładowcę Krajowej Szkoły. W ocenie Rady uprawnienie to nie powinno należeć do Ministra Sprawiedliwości a do Rady Programowej.

Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła stanowisko, że sędziowie delegowani do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury nie mogą pełnić w czasie delegowania funkcji orzeczniczych²³ ze względu na wiążący charakter orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego²⁴, w którym wyraźnie orzekł o niezgodności z Konstytucją przepisu dopuszczającego łączenie przez sędziego funkcji orzekania z wykonywaniem czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu wyroku Trybunał wyraził pogląd, że „w wypadku delegowania sędziego do czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości i jednostkach organizacyjnych podległych albo nadzorowanych przez tego ministra powstaje uzasadniona wątpliwość, czy sędzia wykonujący czynności w ramach systemu władzy wykonawczej jest niezawisły”.

Obowiązujące brzmienie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury określa szeroki zakres uprawnień nadzorczych Ministra Sprawiedliwości, co przesądza – w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa – o niedopuszczalności łączenia czynności orzeczniczych z wykonywaniem czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Rozpoczęte prace legislacyjne nad zmianami w ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (druk sejmowy nr 1996, druk senacki nr 535) skłaniają do przyjęcia, że wykonywanie czynności w ramach delegowania do tej jednostki, jako wykonywanie obowiązków na rzecz władzy wykonawczej, wyklucza możliwość jednoczesnego orzekania przez sędziego delegowanego. Przewidziane w tych projektach ustaw dalsze poszerzenie uprawnień Ministra Sprawiedliwości przeczy tezie o autonomii czy daleko posuniętej odrębności Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Przyjęcie niedopuszczalności łączenia przez sędziego funkcji orzeczniczych z wykonywaniem czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury pozwoli

²³ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r. w przedmiocie możliwości wykonywania czynności orzeczniczych przez sędziów delegowanych na podstawie art. 77 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych do pełnienia czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

²⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r., sygn. akt K 45/07.

- zgodnie z argumentacją wyrażoną przez Trybunał Konstytucyjny - na respektowanie zasady podziału i równowagi władzy, odrębności władzy sądowniczej, zasady niezależności sądów oraz standardów demokratycznego państwa prawa, zapobiegając zacieraniu się różnic między wykonywaniem wymiaru sprawiedliwości a pracą na rzecz władzy wykonawczej.

Opiniując senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw²⁵ zasadnicze wątpliwości Krajowej Rady Sądownictwa budziły dwie kwestie. Po pierwsze – zwiększenie ingerencji Ministra Sprawiedliwości w program szkoleń ustawicznych (harmonogram działalności szkoleniowej), po drugie – możliwość złożenia przez Ministra Sprawiedliwości sprzeciwu co do osoby kandydata na wykładowcę Krajowej Szkoły.

Możliwość zlecenia Krajowej Szkole przez Ministra Sprawiedliwości (na wniosek prezesa sądu apelacyjnego albo z własnej inicjatywy) przeprowadzenia dodatkowych szkoleń, nieujętych w rocznym harmonogramie działalności szkoleniowej Rada uznała za poważną ingerencję w samodzielność sądów. Przyjęcie takiej regulacji w istotny sposób ograniczy prezesom sądów apelacyjnych oraz sądom okręgowym możliwość organizowania własnych szkoleń, ze względu na pośrednie pozbawienie tych sądów środków finansowych na ich organizację. Poza tym Rada uznała, że jest to także wątpliwe z punktu widzenia regulacji konstytucyjnych, ponieważ instytucja zajmująca się szkoleniem kandydatów na sędziów oraz sędziów w służbie nie powinna być tak bardzo zależna od Ministra Sprawiedliwości. Krytycznie odniosła się również do propozycji wydawania przez Ministra Sprawiedliwości odrębnego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu opracowania rocznego harmonogramu działalności szkoleniowej określającego program szkoleń ustawicznych na dany rok, a za kontrowersyjne uznała przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości możliwości wnoszenia sprzeciwu wobec kandydata na wykładowcę Krajowej Szkoły, co miałyby polegać na wyrażeniu wiążącego sprzeciwu wobec powierzenia obowiązków wykładowcy konkretnemu kandydatowi - Minister może wyrazić swoją opinię o kandydacie na wykładowcę przez swoich przedstawicieli w Radzie Programowej (trzech członków Rady jest wskazywanych przez Ministra). Nadzór nad wykonywaniem przez sędziów obowiązków służbowych został powierzony prezesom sądów apelacyjnych. To przede wszystkim prezesi sądów apelacyjnych powinni na bieżąco kontrolować, czy sędziowie prowadzący zajęcia w Krajowej Szkole nie zaniedbują swoich obowiązków służbowych, przede wszystkim orzeczniczych.

3. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w zakresie „Strategii systemu wymiaru sprawiedliwości na lata 2014-2020” oraz „Unijnego programu na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. - zwiększanie zaufania mobilności i wzrostu w Unii”.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa uznała przygotowanie strategii wymiaru sprawiedliwości, jako dokumentu stanowiącego podstawę do kompleksowej realizacji zadań Państwa w zakresie poprawy funkcjonowania jednostek związanych ze stosowaniem prawa, za działanie potrzebne i zasługujące na aprobatę. Przedstawiła swoje stanowisko do zaproponowa-

²⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r. w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 535 S).

nych w strategii rozwiązań i struktury pojęciowej oraz wskazała obszary, które powinny być dodatkowo tą strategią objęte²⁶.

Rada uznała za zasadne, aby strategią obejmować cały zespół elementów, na który składa się proces od zainicjowania sprawy, aż po wykonanie wyroku. Uznała, że taką grupę podmiotów, do których skierowana jest strategia należy określić w taki sposób, aby jej nazwa korespondowała z polską Konstytucją (nie „wymiar sprawiedliwości”).

KRS wyraziła pogląd, że:

- w projekcie nie dość wyraźnie wskazano działania, które mogą być prowadzone dla osiągnięcia zakładanych celów w warunkach z jednej strony niezależności sądów i niezawisłości sędziów, z drugiej niezależności prokuratury. Zastrzeżenia budziło stwierdzenie „zarządzanie systemem wymiaru sprawiedliwości”, gdyż nie można mówić o jednolitym zarządzaniu podmiotami, do których skierowana jest strategia, przede wszystkim ze względu na konstytucyjną zasadę niezależności sądów;
- nieprawidłowe jest sformułowanie celu: konsolidacja rozumiana jako „uzyskanie wewnętrznej spójności organizacyjnej”, które kojarzy się z zacieraniem odrębności organizacyjnej sądów. Za lepsze określenie Rada uznała „współpraca podmiotów strategii”, które korespondowałyby z konstytucyjną zasadą współdziałania władz wynikającą z Preambuły do Konstytucji;
- konieczne jest (argumentację w tej kwestii Rada przedstawiała w bardzo licznych stanowiskach i opiniach) objęcie strategią działań organów władzy wykonawczej, w tym przede wszystkim Ministra Sprawiedliwości, w dążeniu do przywrócenia w wymiarze sprawiedliwości instytucji asesora sądowego. Możliwość wszechstronnego poddania ocenie pracy i przydatności do służby sędziowskiej kandydatów podniesie z pewnością zaufanie społeczne do wymiaru sprawiedliwości w ogóle, co stanowi jeden z naczelných celów strategii;
- przedmiotem strategii powinny być kwestie związane z programowym wsparciem dla sądów w dużych aglomeracjach miejskich - obciążenie w nich sędziów wynika nie tylko z większego wpływu spraw, ale także z ich ciężaru gatunkowego. Problem ten łączy się ze strategią w zakresie zapewnienia sądom odpowiedniej obsługi asystenckiej i koniecznością wypracowania mechanizmów zdecydowanego zwiększenia atrakcyjności zawodu asystenta na rynku pracy (nie tylko w wymiarze finansowym);
- konieczne jest określenie w strategii zakładanej pozycji ustrojowej zawodu referendarza i asystenta sędziego;
- konieczne jest wprowadzenie w strategii standaryzacji obsługi medialnej sądów co najmniej na poziomie apelacji. Rada podzieliła pogląd wyrażony w projekcie o konieczności prowadzenia odpowiedniej polityki medialnej realizującej postulat zrozumiałego społecznie przedstawiania działań sądów i prokuratur;
- niezbędne jest włączenie do obszaru objętego strategią pracy komorników, gdyż wykonanie orzeczeń sądów jest niezwykle istotnym elementem oceny skuteczności funkcjo-

²⁶ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 stycznia 2014 r. w przedmiocie projektu „Strategii systemu wymiaru sprawiedliwości na lata 2014-2020”.

- nowania sądów. Nawet szybko i poprawnie rozstrzygnięta sprawa traci swój walor sprawiedliwościowy bez sprawnego wyegzekwowania zapadłego rozstrzygnięcia;
- strategia powinna także wskazywać jakie działania będą podjęte w zakresie koordynacji prac pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w zakresie współdziałania policji z sądami, prokuraturami i służbą więzienną. Odpowiednia współpraca z policją może bowiem w sposób dostrzegalny poprawić sprawność orzekania jak i wykonywania orzeczonych kar;
 - zasady współpracy pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Ministerstwem Edukacji w zakresie edukacji prawnej młodych obywateli powinny zostać ujęte w strategii;
 - potrzebne jest przedstawienie w strategii planu działań w zakresie weryfikacji kognicji sądów, którą Rada ocenia jako zbyt rozbudowaną w wielu aspektach, a ponadto sformułowanie zasady reagowania kadrowego i organizacyjnego na rosnący, co do zasady, wpływ spraw. Niezbędne jest też przedstawienie w niej sposobu rozwiązania problemu bezpłatnej pomocy prawnej i pośrednictwa prawnego, jako ważnego aspektu dostępu obywateli do sądu.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa przychylnie przyjęła propozycje przedstawione w komunikacie Komisji Unii Europejskiej dotyczącym „Unijnego programu na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. – zwiększanie zaufania, mobilności i wzrostu w Unii”²⁷.

Rada wyraziła pogląd, że współdziałanie organów rządowych z Krajową Radą Sądownictwa, w toku wdrażania przez Polskę reform strukturalnych mających na celu skrócenie czasu postępowań sądowych oraz upowszechnienia mediacji i pozasądowego rozstrzygania sporów, jest niezbędne. Współdziałanie to powinno wyrażać się w rzeczowej i merytorycznej współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości, a także stowarzyszeniami sędziowskimi oraz środowiskiem prawniczym mającej na celu wypracowanie modelu reform strukturalnych i poddanie ich szerokim konsultacjom.

Za konieczne uznała wzmocnienie roli i pozycji Krajowej Rady Sądownictwa w procesie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości w zakresie prawa Unii Europejskiej. Szkolenie sędziów, w tym aplikantów sędziowskich w zakresie prawa europejskiego powinno być realizowane przez niezależną instytucję publiczną (typu Akademia Sędziowska), podlegającą (co do tworzenia programów i nadzoru merytorycznego nad ich wykonaniem) Krajowej Radzie Sądownictwa. Rada mogłaby także wspierać (na poziomie krajowym oraz na poziomie europejskim) każdy rodzaj współpracy między poszczególnymi radami sądownictwa i szkołami sędziowskimi, a także popierać inicjatywy European Judicial Training Network (EJTN) skierowane do polskiego rządu.

Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła gotowość służenia wsparciem sieci EJTN we wskazywaniu polskich ekspertów zajmujących się prawem europejskim (np. zakazem dyskryminacji, podatkami w ramach UE, upadłościami europejskimi, koordynacją systemów ubezpieczeń społecznych, swobodnym przepływem towarów i usług, ochroną konkurencji itp.). Aktywność Rady w działalności międzynarodowej Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa

²⁷ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r. w przedmiocie Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijny program na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. – zwiększanie zaufania, mobilności i wzrostu w Unii”.

ENCJ (od 10 lat Rada jest jej członkiem i jednym z założycieli) sprzyja budowaniu wzajemnego zaufania między sądami. Rada koordynowała i koordynuje prace szeregu grup roboczych, w ramach pracy ENCJ, których efekty sprzyjają wzajemnemu poznawaniu i zbliżaniu systemów sądowych w ramach państw członków Unii Europejskiej, budowaniu wzajemnego zaufania oraz umacniania pozycji i roli władzy sądowniczej. Aktualnie Krajowa Rada Sądownictwa wchodzi w skład Komitetu Sterującego ENCJ. W przekonaniu Krajowej Rady Sądownictwa, osiągnięcie dalszych postępów w tworzeniu wspólnej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości ukierunkowanej na zaufanie, mobilność i wzrost jest możliwe tylko przy dobrym współdziałaniu wszystkich Instytucji odpowiedzialnych za wymiar sprawiedliwości oraz przy uwzględnieniu ważnej roli Krajowej Rady Sądownictwa w tym procesie.

4. Działalność Rady w sprawach zagrożenia niezawisłości sędziowskiej.

❖ W dniu 7 marca 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła zdecydowany sprzeciw wobec publikacji w mediach testu tzw. czarnej listy wymiaru sprawiedliwości, w którym Jarosław Gowin, były Minister Sprawiedliwości publicznie piętnował sędziów wymienionych z imienia i nazwiska. Wskazywanie przez polityka, że „sędziowie nie są świętymi krowami” i domaganie się od nich zwrotu wynagrodzenia nie spełnia, według Rady, podstawowych standardów debaty publicznej²⁸.

❖ Komunikat Rzecznika Prasowego Krajowej Rady Sądownictwa dotyczący wypowiedzi byłego Ministra Sprawiedliwości Jarosława Gowina w programie TVP1 „Polityka przy kawie” z dnia 15 kwietnia 2014 r. był sprostowaniem kwestii niezgodnych z prawdą – dotyczących likwidacji sądów²⁹.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa w dniu 9 grudnia 2014 r.³⁰ wyraziła zdecydowany sprzeciw wobec pojawiających się twierdzeń o różnych naciskach wywieranych na sądy rozpoznające protesty wyborcze i podkreśliła, że krytyczne oceny działań lub zaniechań sądów sugerujące, że wykonują wcześniej podjęte ustalenia lub decyzje polityczne są nieuzasadnione i godzą w dobro Państwa i organów wymiaru sprawiedliwości oraz powodują obniżenie autorytetu prawa.

Jako konstytucyjny organ stojący na straży niezawisłości sędziów i niezależności sądów, Rada podkreśliła, że Konstytucja, która w Rzeczypospolitej Polskiej jest najwyższym prawem, przewiduje odpowiednie mechanizmy gwarantujące obywatelom, że ich protesty zostaną rozpoznane niezależnie od jakichkolwiek głosów polityków i przedstawicieli innych środowisk. Przypisywanie sędziom takich cech jak stronnictwo czy brak obiektywizmu jest całkowicie nieuzasadnione i krzywdzące. Sądy rozpatrują protesty wyborcze jawnie, na podstawie obowiązującego prawa oraz materiału dowodowego zgromadzonego w konkretnej sprawie, a wyroki zapadają w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie w oparciu o obowiązujące prawo. Każde orzeczenie jest uzasadniane i podlega kontroli instancyjnej.

²⁸ Komunikat Wiceprzewodniczącego KRS Rzecznika Prasowego z dnia 7 marca 2014 r.

<http://ww.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2014,3/2587,zdecydowany-sprzeciw-wobec-publikacji-w-mediach-tekstu-tzw-czarnej-listy-wymiaru-sprawiedliwosci-komunikat-rzecznika-prasowego-krajowej-rady-sadownictwa-z-7-marca-2014-r>

²⁹ Komunikat Rzecznika Prasowego Krajowej Rady Sądownictwa - <http://ww.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2014,4/2696,komunikat-dotyczacy-wypowiedzi-bylego-ministra-sprawiedliwosci-jaroslaw-gowina-w-programie-tvp1-polityka-przy-kawie-15-kwietnia-2014-r>

³⁰ Uchwała Nr 482/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 grudnia 2014 r.

❖ W dniu 15 grudnia 2014 r. prof. Małgorzata Gersdorf - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, prof. Andrzej Rzepliński - Prezes Trybunału Konstytucyjnego i prof. Roman Hauser - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wydali oświadczenie³¹ w odpowiedzi na wypowiedź Jarosława Kaczyńskiego z 13 grudnia 2014 r. o następującej treści:

„Jest to bezprzykładny w Europie atak polityka pretendującego do sprawowania władzy wykonawczej w Polsce na władzę sądowniczą. Jest to pełen pogardy atak wymierzony w każdego z tysięcy sędziów wszystkich Sądów w Polsce. Wyrażamy głębokie oburzenie sformułowanymi pod naszym adresem zarzutami terroryzowania sędziów i namawiania ich do określonego orzekania w sprawach rozpoznawanych protestów wyborczych. Takie znieważające, wiecowe zdanie nawiązuje do najgorszych czasów walki politycznej sprzed 1989 r.”

❖ Krajowa Rada Sądownictwa w związku z wypowiedziami, zarzucającymi Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Trybunału Konstytucyjnego i Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego wpływanie na sądy rozpatrujące protesty wyborcze i „terroryzowanie sędziów” z niepokojem analizowała wydarzenia i dyskusje, których przyczyną była ocena przebiegu wyborów samorządowych i ponownie w dniu 29 grudnia zajęła w tej sprawie stanowisko³².

Stwierdziła, że zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziowskiej są podstawą ustroju Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem sugestie o naciskach wywieranych na sędziów przez Prezesów najwyższych instancji sądowych stanowią podważenie fundamentów demokracji. Sądy nie mogą być elementem gry politycznej. Sprzeciw budziły wypowiedzi podważające zaufanie do sędziów, którzy w orzekaniu są i muszą być niezawisli, bezstronni i apolityczni. W demokratycznym państwie prawnym wszystkie sprawy są rozstrzygane przez sądy na podstawie prawa i niezależnie od presji opinii publicznej, sugestii środowisk politycznych czy organów sądowych.

Rada, nie mogąc być obojętna wobec tak niepokojących wydarzeń, poparła oświadczenie Prezesów najwyższych sądów³³, którzy bronili niezawisłości sędziów jako gwarancji ochrony praw obywateli.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa ponownie zwróciła uwagę, że przepisy ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych nadal budzą poważne wątpliwości interpretacyjne, które w szczególności dotyczą zasad uzyskiwania przez sędziów kolejnych stawek awansowych (art. 91a usp w zw. z art. 10 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz.U. Nr 56,

³¹ Oświadczenie prof. Małgorzaty Gersdorf - Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, prof. Andrzeja Rzeplińskiego - Prezesa Trybunału Konstytucyjnego i prof. Romana Hausera - Prezesa NSA w odpowiedzi na wypowiedź Jarosława Kaczyńskiego z 13 grudnia 2014 r. <http://www.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2014,12/3100,oswiadczenie-prof-malgorzaty-gersdorf-pierwszego-prezesa-sadu-najwyzszego-prof-andrzeja-rzeplinskiego-prezesa-trybunalu-konstytucyjnego-i-prof-romana-hausera-prezesa-nsa-w-odpowiedzi-na-wypowiedz-jaroslaw-kaczynskiego-z-13-grudnia-2014-r>

³² Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

³³ Apel Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa w sprawie wystąpień przeciwko członkom państwowej komisji wyborczej – <http://www.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2014,11/3064,apel-prezesa-trybunalu-konstytucyjnego-pierwszego-prezesa-sadu-najwyzszego-prezesa-naczelnego-sadu-administracyjnego-oraz-wiceprzewodniczacego-krajowej-rady-sadownictwa-w-sprawie-wystapien-przeciwko-czlonkom-panstwowej-komisji-wyborczej>.

poz. 459), a także, że wątpliwości te mogą być usunięte tylko przez wykładnię dokonaną przez Sąd Najwyższy.

Zdaniem Rady przepisy dotyczące wynagrodzenia za pracę (także zasad i wysokości wynagrodzenia sędziów) powinny być jednoznaczne w swojej treści, aby zarówno pracodawca (sąd) jak i pracownik (sędzia) byli przekonani, że wynagrodzenie jest wypłacane w odpowiedniej i zgodnej z przepisami prawa wysokości. W obecnym stanie prawnym wszelkie wątpliwości co do zasad uzyskiwania przez sędziów kolejnych stawek awansowych oraz związanego z tym podwyższenia wynagrodzenia powinny być rozstrzygane na drodze postępowania sądowego przed sądem pracy (przez wniesienie pozwu o wynagrodzenie ewentualnie o ustalenie jego wysokości). Prawomocne rozstrzygnięcie sądu może stanowić skuteczny środek przeciwko postawieniu prezesowi sądu zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

III. Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów

Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie to kompetencja, która została powierzona Radzie, aby możliwie najpełniej wcielić w życie jej rolę jako organu stojącego na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów i legitymowanego do wszczynania w tym zakresie postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym. Oznacza, że pominięcie zasięgnięcia jej opinii w zakresie aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów powoduje proceduralną niekonstytucyjność ustawy³⁴. Prawo do opiniowania przez Radę projektowanych rozwiązań istotnych dla władzy sądowniczej dotyczy całego procesu legislacyjnego: od założeń do projektów ustaw, poprzez projekty rozwiązań ustawowych w trakcie prac rządowych nad projektem, do projektu, który inicjuje postępowanie w Sejmie.

Rada sygnalizowała wielokrotnie w swoich stanowiskach, a także w informacjach z działalności, że powierzenie jej tych obowiązków nakłada na inne organy demokratycznego państwa prawa powinność zapewnienia warunków skutecznego wykonywania tych zadań. Podstawowym warunkiem w tym zakresie jest przede wszystkim obowiązek przedstawiania Krajowej Radzie Sądownictwa propozycji zmian aktów prawnych dotyczących sądownictwa w stosownym czasie umożliwiającym jej zajęcie stanowiska wobec przedkładanego projektu. Istotne jest przy tym wzięcie pod uwagę, że Krajowa Rada Sądownictwa jest organem kolegialnym działającym poprzez podejmowanie uchwał na posiedzeniach Rady, zaplanowanych z odpowiednim wyprzedzeniem. Aby zatem była w stanie prawidłowo wykonywać powierzone jej konstytucyjne obowiązki muszą zostać w praktyce spełnione ku temu warunki.

W stanowisku z 6 listopada 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że w czasie prac Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej nad kolejną nowelizacją ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk 2680) na posiedzeniu komisji sejmowej dokonano zmian dotyczących możliwości rozliczenia zwrotu kosztów przejazdów sędziów do miejsca wykonywania obowiązków sędziowskich, a także uprawnień Ministra Sprawiedliwości, które mogą

³⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 1998 r. sygn. akt K 3/98

być wykonywane przez Sekretarza Stanu i Podsekretarza Stanu, w tym dotyczących indywidualnych spraw sędziów, co ignoruje uchwałę pełnego składu Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2014 r. Rada podkreśliła, że przyjęte rozwiązanie rozszerza zakres ingerencji administracji rządowej w pozycję i ustrój władzy sądowniczej.

Prawo o ustroju sądów powszechnych jest aktem szczególnej rangi o charakterze ustrojowym. Nie do zaakceptowania jest wprowadzanie zasadniczych zmian tej ustawy „w trybie autopoprawek”, bez ich uprzedniego zaopiniowania przez Radę. Ponadto liczne cząstkowe zmiany tej ustawy (nawet kilka razy w ciągu roku) powodują systematyczną dekonstrukcję funkcjonowania sądów. Rada wyraziła zaniepokojenie zgłaszaniem istotnych zmian w ustawie ustrojowej w trakcie posiedzenia podkomisji po zamknięciu procesu opiniowania aktu prawnego, co może prowadzić do wniosku, że nie są one przygotowane pod względem systemowym i wynikają z działań podejmowanych ad hoc, które prowadzą do systematycznego naruszenia ustrojowych rozwiązań dotyczących władzy sądowniczej.

Opiniując w dniu 30 maja 2014 r. projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw Rada zwróciła uwagę, że Ministerstwo Sprawiedliwości po raz kolejny przesłało do zaopiniowania bardzo istotny projekt wyznaczając konstytucyjnemu organowi - Krajowej Radzie Sądownictwa - termin do zajęcia stanowiska, krótszy od miesiąca, zatem nierealny do dotrzymania.

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z rządowym projektem ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne, który zaopiniowała zdecydowanie negatywnie w dniu 31 lipca 2014 r. podniosła, że niedopuszczalna jest stosowana coraz częściej przez Ministerstwo Sprawiedliwości praktyka polegająca na arbitralnym wskazywaniu organom opiniującym, w tym Radzie, nieprzekraczalnego terminu (w tym wypadku 14 sierpnia 2014 r.) z jednoczesnym założeniem, że niezgłoszenie uwag w tym terminie uznane zostanie za uzgodnienie projektu. Powyższa praktyka godzi, zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa, nie tylko w „dobre obyczaje” legislacyjne, ale wręcz podważa sens wszelkich konsultacji aktów prawnych przez Radę bądź jakiegokolwiek inne podmioty. Szczególnie w przypadku tak ważnego, i kluczowego z punktu widzenia środowiska sędziowskiego, aktu prawnego jakim jest postulowana ustawa można uznać tego typu działania za próbę pominięcia w dyskusji legislacyjnej głosu sędziów reprezentowanych przez Krajową Radę Sądownictwa. Zwłaszcza w kontekście wątpliwości jakie budzi kwestia zgodności projektu z unormowaniami prawa wspólnotowego, niedopuszczalny jest tryb postępowania reprezentowany przez przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. W związku z tym Rada zastrzegła zgłoszenie uwag do projektu ustawy na dalszych etapach postępowania legislacyjnego.

Podobnie w opinii z 5 września 2014 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw Rada wyraziła pogląd, że obszerność i złożoność proponowanych zmian, a także ich istotność, przy zakreślonym terminie przedstawienia opinii uniemożliwia szczegółowe odniesienie się do proponowanych

zmian i po raz kolejny zwróciła uwagę, na konieczność takiego ukształtowania czasu opiniowania projektów aktów prawnych, który realnie pozwalałaby na ich pełną, całościową ocenę.

Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała w 2014 roku łącznie 189 projektów aktów normatywnych: 112 projektów ustaw, 14 założeń do projektów ustaw, 60 projektów rozporządzeń, 1 projekt Obwieszczenia Marszałka Sejmu, 1 projekt zarządzenia Ministra Sprawiedliwości oraz opracowanie dotyczące opisu procedur przyjmowania projektów dokumentów rządowych. Rada wyraziła 120 opinii oraz zajęła 20 stanowisk, które są zamieszczone na stronie internetowej Rady (wykaz stanowi pkt XII niniejszej informacji).

Krajowa Rada Sądownictwa, opiniując przedstawiane jej projekty aktów prawnych, podtrzymywała swoje dotychczasowe stanowisko, wyrażane w latach ubiegłych, dotyczące zbyt częstych nowelizacji aktów prawa powszechnie obowiązującego, w tym niedopuszczalnej częstotliwości zmian, jakim poddawane są ustawy rangi kodeksowej uznając, że stanowią one negatywną praktykę godzącą w stabilność systemu prawnego. Zdaniem Rady, zmiany w kodeksach i ustawach o podobnym do nich znaczeniu powinny być dokonywane łącznie w jednej ustawie nowelizującej, możliwie jak najrzadziej, kiedy jest to niezbędne z uwagi na niemożność usunięcia niepożądanych skutków wadliwej regulacji w inny sposób. Zmiany w kodeksach, z uwagi na ich znaczenie dla systemu prawa, powinny być dokonywane wyjątkowo, w wyniku prac odpowiednich komisji kodyfikacyjnych. Rada uznała, że ranga i sposób tworzenia kodeksów wyraźnie sprzeciwiają się doraźnym zmianom, niejako „przy okazji” nowelizowania różnych ustaw szczególnych.

Rada uznała za nadmierną i nieusprawiedliwioną wiarę władzy ustawodawczej i wykonawczej w moc sprawczą szybkich i częstych nowelizacji kluczowych ustaw dla osiągnięcia celów społecznych czy gospodarczych zakładanych nierzadko pod wpływem odosobnionych i negatywnych zjawisk społecznych, bądź bieżących wydarzeń. Rada apelowała wielokrotnie, aby zmiany kodeksów dokonywane były znacznie rzadziej niż obecnie, za to w sposób kompleksowy i z zachowaniem odpowiednio długiego *vacatio legis*. Uznawała, że szkodliwa praktyka wielokrotnych i często nieprzemyślanych nowelizacji ustaw o charakterze kodeksowym, powoduje nawet u profesjonalistów dezorientację co do treści obowiązującego prawa w toczących się postępowaniach sądowych oraz coraz większe problemy interpretacyjne, wynikające z systemowej niespójności nowych rozwiązań z dotychczasowymi przepisami.

Krajowa Rada Sądownictwa łącznie zaopiniowała 29 projektów zmian kodeksów:

- 15 w zakresie nowelizacji prawa karnego (12 projektów dot. zmian Kodeksu karnego i 3 Kodeksu postępowania karnego);
- 7 w zakresie nowelizacji prawa cywilnego (3 projekty dot. zmian Kodeksu postępowania cywilnego; pozostałe 4 dot.: zmiany ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, oraz ustawy - Prawo o notariacie; zmiany ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy Kodeks postępowania cywilnego; zmiany ustawy - Kodeks cywilny, ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw; zmiany

ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi);

- 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;
- 2 Kodeksu spółek handlowych;
- 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła pogląd, że, co do zasady, zmiany w aktach normatywnych najistotniejszych dla danego działu prawa, jakimi są kodeksy powinny być wprowadzane tylko wtedy, gdy jest to niezbędne, po dogłębnej analizie dokonywanej z punktu widzenia całego systemu prawnego.

Kodeks karny

Rada negatywnie zaopiniowała:

- ✓ projekt wprowadzenia nowego instrumentu prawnego w postaci obligatoryjnego orzekania przez sąd przypadku pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę przestępstwa z art. 173, 174 oraz 177 i 178 kk, jeśli był on pod wpływem alkoholu lub środka odurzającego albo zbiegł z miejsca wypadku, a także obligatoryjne opublikowanie wizerunku sprawcy, uznając, że nie wpłynie to na efektywność zwiększenia skuteczności ścigania przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Negatywnie też oceniła wyłączenie możliwości zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec sprawcy przestępstw określonych w art. 173 § 3 i 4 oraz 177 § 2 kk, z uwagi na ograniczenie w ten sposób sądowego wymiaru kary (opinie z 14 lutego i 28 maja 2014 r.);
- ✓ zmiany zasad odpowiedzialności karnej zawarte w art. 1, 2 i 9 Kodeksu karnego uznając za wystarczającą wykładnię tych przepisów wypracowaną w orzecznictwie, natomiast projekt wprowadza niepotrzebnie nowe pojęcia, często o charakterze nieostrym, które mogą prowadzić do komplikacji w zakresie ich stosowania w tym rodzaju trudności przy określaniu warunków odpowiedzialności karnej (opinia z 14 lutego 2014 r.);
- ✓ jako zbędną i nieuzasadnioną propozycję wprowadzenia nowego typu czynu zabronionego w ramach projektowanego art. 180a kk, co zdaniem Rady, zamiast przyczynić się do wzrostu poziomu bezpieczeństwa na drogach w istocie doprowadzi wyłącznie do zwiększenia ilości spraw karnych (opinia z 29 maja 2014 r.);
- ✓ propozycję wprowadzenia co najmniej trzyletniego okresu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych przy pierwszym wypadku popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 kk oraz obligatoryjnego obowiązku orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów na zawsze, zauważając, że uzasadnienie do projektu nie wskazało żadnych argumentów przemawiających za taką regulacją w kontekście osiągnięcia celów projektowanych zmian i realizacji dyrektyw wymiaru kary z art. 53 kk (opinia z 29 maja 2014 r.);
- ✓ powrót do obligatoryjnego świadczenia pieniężnego w przypadku czynów z art. 178a § 1 i 4 kk i obligatoryjnego orzekania nawiązki w wysokości nie mniejszej niż 10 000 zł,

w warunkach przewidzianych projektowanym § 3 art. 47 kk - jako do rozwiązań, które już funkcjonowały i zostały negatywnie zweryfikowane w praktyce (opinia z 29 maja 2014 r.);

- ✓ ustanawianie nowego typu czynu zabronionego (propozycja dodania do art. 200b drugiego paragrafu), uznając, że wielokrotnie na przestrzeni ostatnich 10 lat nowelizowany Rozdział XXV Kodeksu karnego, w wystarczający sposób odpowiadał na współczesne wyzwania w zakresie ochrony obyczajności i wolności seksualnej, w tym dotyczącej dzieci i młodzieży (opinia z 5 września 2014 r.).

Zastrzeżenia i wątpliwości Rady budziły:

- ✓ projektowane zmiany w zakresie orzekania kary łącznej, a także wyroków łącznych, w tym dopuszczalność łączenia kar, które są już odbywane przez sprawcę z karami orzeczonymi w późniejszym terminie za przestępstwa popełnione w każdym czasie (opinia z 14 lutego 2014 r.);
- ✓ nieuzasadnione - w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt I KZP 12/12 - użycie w proponowanym brzmieniu art. 196 sformułowania „umyślnie”, gdyż wskazane w tym przepisie czyny mogą być popełnione wyłącznie umyślnie w wyniku działania z zamiarem zarówno bezpośrednim jak i ewentualnym, co gwarantuje zachowanie równowagi pomiędzy chronionymi przez te przepisy wolnościami (opinia z 30 maja 2014 r.);
- ✓ postulat nowelizacji art. 191 § 1 Kodeksu karnego w celu zapewnienia doraźnej – w drodze nałożenia sankcji karnej – ochrony posesoryjnej najemcy lokalu. Zdaniem Rady może on ustabilizować swoją sytuację w drodze skargi posesoryjnej, a następnie wielokrotnie podjąć egzekucję swoich praw na podstawie tego samego tytułu wykonawczego (art. 817 Kodeksu postępowania cywilnego). Rada podkreśliła, że zastosowanie w tym przypadku normy karnej prowadzić będzie tylko i wyłącznie do ukarania sprawcy i może nie pociągnąć za sobą pożądaných skutków natury cywilnej (opinia z 30 maja 2014 r.).

Opiniując poprawkę do senackiego projektu nowelizacji Kodeksu karnego Rada zaproponowała rozważenie przez projektodawców zawężenia zakresu penalizacji w opinionym art. 191 § 1a kk poprzez przyjęcie, że karze pozbawienia wolności do lat 3 podlega, kto w celu określonym w art. 191 § 1 kk, przez uporczywe stosowanie przemocy w sposób istotny utrudnia innej osobie zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych. Zdaniem Rady proponowana modyfikacja projektu nie wypacza jego celu, pozwala jednak uniknąć nadmiernego rozszerzenia zakresu penalizacji (opinia z 11 lipca 2014 r.).

Rada sygnalizowała, że:

kwestia ustalania programu oraz przebiegu obchodów świąt państwowych nie powinna być przedmiotem uregulowań prawa karnego lecz pozostawiona protokołom dyplomatycznym oraz panującym w danym środowisku zwyczajom. Aktualne uregulowania zawarte w Rozdziale XXIV Kodeksu karnego w pełni chronią dobro prawne, jakim jest wolność sumienia i wyznania. Wprowadzenie obowiązku ścigania z urzędu przestępstwa publicznego przeszkadza

dzania w wykonywaniu aktu religijnego przez związek wyznaniowy, również o nieuregulowanej sytuacji prawnej, może prowadzić do znacznych trudności w ustalaniu ustawowych znamion czynu – o ile w ogóle to będzie możliwe z uwagi na brak definicji takiego związku, a także konieczności jego zarejestrowania (opinia z 29 maja 2014 r.).

Za nieuzasadnione Krajowa Rada Sądownictwa uznała

– proponowane zmiany w Kodeksie karnym dotyczące przestępczości drogowej. Zdaniem Rady obowiązujące regulacje prawne służące jej zwalczaniu tworzą bardzo szerokie ramy możliwej reakcji karnej oraz pozostawiają sądom niezbędny margines swobody w zakresie doboru kar i środków karnych. Pozwala to sądowni na uwzględnienie różnorodnych stanów faktycznych i okoliczności zdarzeń oraz indywidualizowania odpowiedzialności karnej, a ingerencja legislacyjna nie może być wynikiem jednostkowych, szczególnie drastycznych zdarzeń drogowych powodowanych przez nietrzeźwych kierowców. Rada zauważyła, że polskie prawo w zakresie regulacji przestępczości drogowej należy obecnie do najsurowszych w Europie, co nie przekłada się na jego skuteczność. Dlatego też proponowane zmiany uznała za nieuzasadnione, nadmiernie restrykcyjne, a przede wszystkim nie rokujące osiągnięcia założonych celów nowelizacji. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa istotna przy wprowadzaniu kolejnych zmian do kodeksów byłaby opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego utworzonej przy Ministrze Sprawiedliwości (opinia z 29 maja 2014 r.).

Nowelizacji nie uzasadniały również, zdaniem Rady, podnoszone fakty uporczywego nękania najemców lokali przez ich właścicieli, gdyż czyn taki wypełnia znamiona art. 190a Kodeksu karnego, który został dodany do kodyfikacji na mocy ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz.U. z 2011 r. Nr 72, poz. 381) i w sposób odpowiedni zabezpiecza pokrzywdzonych przed takimi czynami (opinia z 30 maja 2014 r.).

Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła pogląd, że częste i nieskoordynowane zmiany przepisów Kodeksu karnego podważają konstytucyjną zasadę zaufania obywatela do państwa poprzez brak stabilności i spójności całego systemu prawnego, a niedookreśloność proponowanych rozwiązań narusza funkcję gwarancyjną prawa karnego oraz powodować będzie poważne problemy interpretacyjne (opinia z 29 maja 2014 r.).

W opinii z 5 września 2014 r. Rada wskazała, że polska kodyfikacja karna opiera się na zasadzie pomocniczości prawa karnego. Prawo karne nie jest i nie może być podstawowym instrumentem regulowania stosunków społecznych. Prawo karne z właściwymi sobie sankcjami winno wkraczać dopiero wtedy, gdy dochodzi do poważnego zagrożenia dla dóbr społecznych lub jednostki i gdy jednocześnie instrumenty społeczno-ekonomiczne lub prawne, przewidziane w normach innych gałęzi prawa, okazują się nieskuteczne (ultima ratio prawa karnego).

Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie oceniła

projektowane zmiany dotyczące systemu kar i środków probacyjnych, w szczególności konstrukcje kar wolnościowych, w tym rozszerzenie uprawnień sądów do stosowania dozoru elektronicznego, zapewniających jednoczesną ochronę pokrzywdzonego. Generalnie akceptując zmiany zmierzające do zwiększenia możliwości orzekania kary grzywny, Rada zwróciła

jednocześnie uwagę, że w wielu wypadkach kary te mogą być trudno egzekwowalne, co ma także związek z ograniczoną zamożnością społeczeństwa (opinia z 14 lutego 2014 r.).

Po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks wykroczeń Krajowa Rada Sądownictwa, co do zasady pozytywnie opiniowała potrzebę doprecyzowania pojęć „stanu pod wpływem środka odurzającego” oraz „stanu po spożyciu środka odurzającego”. Brak bowiem w aktualnym stanie prawnym precyzyjnej definicji tych terminów, do których odwołania można znaleźć w Kodeksie karnym i Kodeksie wykroczeń, budzi szereg wątpliwości. W ocenie Rady proponowane rozwiązanie, choć słuszne, wymaga uprzedniego przeprowadzenia szeregu badań i testów substancji czynnych wchodzących w skład środków odurzających w celu precyzowania, o ile to możliwe, dopuszczalnych limitów tych substancji, a następnie zamieszczenia ich w załączniku do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ponadto Rada zauważyła, że definicja „stanu pod wpływem środka odurzającego” powinna zostać wprowadzona do Kodeksu karnego przez dodanie właściwego paragrafu w art. 115 zawierającym objaśnienie wyrażeń ustawowych, analogicznie jak w przypadku definicji stanu nietrzeźwości. Za takim rozwiązaniem przemawia umieszczenie przez projektodawcę definicji „stanu po spożyciu środka odurzającego” w Kodeksie wykroczeń poprzez dodanie do art. 47 kolejnego paragrafu. Kompleksowe rozwiązanie powinno obejmować także umieszczenie w art. 47 tego aktu definicji stanu po użyciu alkoholu (opinia z 17 października 2014 r.).

Kodeks postępowania karnego

Rada sygnalizowała

kolizję projektowanych zmian treści art. 275a § 1 kpk z konstytucyjną zasadą ochrony własności. Zmieniany przepis umożliwi bowiem tytułem środka zapobiegawczego nakazanie „trwałego” opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym przez oskarżonego, który jednocześnie może okazać się właścicielem lub współwłaścicielem tego lokalu (opinia z 14 lutego 2014 r.).

Kodeks karny wykonawczy

Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie oceniła zmianę polegającą na umożliwieniu tymczasowo aresztowanemu korzystania z aparatu telefonicznego (art. 217c). Rada wyraziła pogląd, że takie rozszerzenie praw tymczasowo aresztowanego nie ma uzasadnienia tym bardziej, że przesłanki odmowy wydania zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego zawarte w § 2 projektowanego przepisu mogą znajdować zastosowanie w przeważającej ilości przypadków (opinia z 14 lutego 2014 r.).

W zakresie nowelizacji prawa cywilnego

❖ Krajowa Rada Sądownictwa opiniując projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o notariacie wyraziła wątpliwości co do propozycji wprowadzenia dodatkowego, obok spisu inwentarza, instrumentu inwentaryzacji masy spadkowej w postaci wykazu inwentarza. Zdaniem Rady, pozostawienie spadkobiercy pełnej swobody w zakresie sporządzania takiego wykazu bez poddania czynności spadkobiercy kontroli, stworzy realne ryzyko sporządzania wykazów, w których wartość aktywnej strony masy spadkowej będzie zaniżana ze szkodą dla wierzycieli. Projektodawca przyznając spadkobiercy prawo samodzielnego sporządzania wykazu inwentarza, nie wykluczył przy tym możliwości sporządzenia wykazów przez innych spadkobierców, niezależnie od siebie. Z projektowanych przepisów nie wynika jednak prymat spisu inwentarza nad wykazem inwentarza, a kwestia ta będzie miała przecież podstawowe znaczenie dla klarowności sytuacji prawnej spadkobierców jak i wierzycieli (opinia z 13 lutego 2014 r.).

❖ Krajowa Rada Sądownictwa, nie negując potrzeb dalszej informatyzacji postępowania cywilnego, stoi na stanowisku, że przepisy związane z rozbudowaniem systemu teleinformatycznego winny być zawarte w jednym spójnym projekcie nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego. Rada negatywnie oceniła praktykę dzielenia tej materii i w opinii z dnia 14 lutego 2014 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego uznała, że:

- ✓ zmiany dotyczące kwestii związanych z protokołem elektronicznym jak i udostępnianiem informacji o sprawach w systemie teleinformatycznym wymagają opracowania jednego, spójnego projektu;
- ✓ projektowana zmiana art. 9 kpc umożliwiająca wydawanie zapisu dźwięku i obrazu jest niezasadna ze względu na ochronę wizerunku i spór o rozumienie jawności rozprawy, a także sprzeczność z uzasadnieniem zmiany art. 158 kpc umożliwiającą pełne protokołowanie przebiegu rozprawy.

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymała swoje stanowisko, że wprowadzenie instytucji ustnego uzasadnienia wyroku może prowadzić do wydłużenia czasu postępowania. W celu ogłoszenia ustnego uzasadnienia konieczne będzie jego wcześniejsze przedyskutowanie i sporządzenie. Zdaniem Rady proponowane rozwiązanie może ewentualnie mieć zastosowanie np. w postępowaniu uproszczonym, co powinno być wyraźnie wskazane w ustawie. Rada podtrzymała też swoje stanowisko wyrażone w opinii z 15 października 2013 r., że treść wyroku wraz z uzasadnieniem służy nie tylko stronie - ma także znaczenie dla innego sądu i jest istotne z punktu widzenia praworządności (opinia z 14 lutego 2014 r.). Po raz kolejny wskazała też na potrzebę uchwalenia nowego Kodeksu postępowania cywilnego. Wprowadzanie częstych, częściowych zmian coraz bardziej utrudnia, zdaniem Rady, prawidłowe stosowanie tej ważnej ustawy.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie zaopiniowała zmiany w zakresie części I tytułu VII działu III Kodeksu postępowania cywilnego w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jak również zmianę brzmienia art. 509¹ § 2 kpc, jako eliminującą wątpliwości w zakresie kompetencji referendarzy sądowych (opinia z 14 lutego 2014 r.).

❖ Rada podzieliła, sformułowaną przez projektodawcę w projekcie założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, diagnozę, wskazującą na przyczyny stosunkowo niskiej efektywności obecnie funkcjonującego systemu abstrakcyjnej kontroli postanowień wzorców umownych, a tym samym założone cele projektu jakimi są; zwiększenie efektywności eliminacji z obrotu postanowień wzorców uznanych za niedozwolone, jak również ograniczenie zjawiska nadużywania w praktyce tej prawnej formy ochrony w istocie zbiorowego interesu konsumentów i w konsekwencji zmniejszenie liczby spraw wpływających do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Uznała również za prawidłowy postulat ograniczenia zakresu podmiotów czynnie legitymowanych do inicjowania postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca za niedozwolone, natomiast za ryzykowną propozycję samej zmiany trybu postępowania w tych sprawach na nieprocesowy (wbrew zamierzonemu celowi stworzy ryzyko niepomiernego poszerzenia kręgu podmiotów uczestniczących w postępowaniu).

Za nieprzekonujący Rada uznała argument w postaci „publicznego charakteru sprawy” mający przemawiać za celowością uzasadniania z urzędu orzeczeń w przedmiocie stwierdzenia abuzywności postanowień wzorca umownego. Samo występowanie pierwiastka odpowiadającego, w mniejszym lub większym zakresie, pojęciu „publicznego charakteru sprawy”, nie może według Rady, stanowić wystarczającego argumentu do nałożenia obowiązku sporządzania uzasadnień orzeczeń z urzędu. Terminowość sporządzania uzasadnień orzeczeń jest jednym z czynników sprzyjających realizacji nakazu rangi konstytucyjnej, jakim jest sprawność postępowania sądowego (art.45). Bezdyskusyjne jest, że pisemne motywy jakimi kierował się sąd przy wydaniu orzeczenia są konieczne tam, gdzie uczestnik postępowania tego żąda, albo wynika to z uruchomienia procedury odwoławczej. Tam jednak gdy sama treść orzeczenia ma wystarczającą wartość informacyjną, obligowanie sądu do formułowania szczegółowych motywów bez wniosku uczestników postępowania byłoby zbędnym obciążeniem sędziego, a zatem pogłębiałoby zjawisko przewlekłości postępowań. W tym też kontekście Rada oceniła zgłoszoną przez projektodawcę propozycję jako niekonstruktywną i zbędną (opinia z 13 czerwca 2014 r.).

❖ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym odnosił się do realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 kwietnia 2014 r., SK 22/11, w którym Trybunał orzekł, że art. 180 w zw. z art. 178 i art. 176 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.) w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie, bez wezwania do usunięcia braków, skargi kasacyjnej niespełniającej wymogu zamieszczenia w niej wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia wraz z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 78, a nadto z art. 2 Konstytucji RP.

Rada uznała³⁵, że zakres proponowanej zmiany znacznie wykracza poza materię w nim rozstrzygniętą, gdyż odnosi się do wszystkich braków skargi kasacyjnej objętych art. 176 p.p.s.a. wprowadzając jako zasadę, że wszelkie braki skargi kasacyjnej mają tę samą rangę i powinny być traktowane jako usuwalne braki formalne. Propozycja sprowadzenia wszystkich wymogów skargi kasacyjnej jedynie do formalnych (usuwalnych) narusza istotę tego szczególnego środka zaskarżenia. Co więcej, według Rady, w wyniku proponowanej nowelizacji ustawa - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi byłaby wewnętrznie niespójna. Z jednej strony przewidywałaby, że Naczelny Sąd Administracyjny nie jest związany zarzutami skargi kasacyjnej jedynie w zakresie nieważności postępowania art. 183 § 1, z drugiej zaś strony wyłączałaby w ogóle prawny obowiązek określenia przez kasatora zakresu skargi kasacyjnej, bowiem wszelkie ewentualne niedomagania w tym zakresie byłyby korygowane na dalszych etapach postępowania. W świetle powyższego wprowadzenie powszechnie akceptowanej instytucji przymusu adwokackiego w zakresie skargi kasacyjnej, oraz określenie terminu do skutecznego wniesienia tego środka zaskarżenia, miałyby się z celem. Uwagi te odniosła Rada także do projektowanej zmiany art. 398⁶ § 1 i 2 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z treścią przedstawionego jej do zaopiniowania projektu założeń ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw negatywnie oceniła połączenie w jednym projekcie nowelizacji dotyczących wielu aktów prawnych. Stwierdziła, że tak istotny projekt założeń do zmian Kodeksu cywilnego powinien być przygotowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego (opinia z 30 maja 2014 r.),

Projekt zakładał zastąpienie instytucji ubezwłasnowolnienia innymi środkami, wskazując w uzasadnieniu jako główny argument ratyfikację przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku w dniu 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012, poz. 1169). Artykuł 12 Konwencji stanowi między innymi, że osoby niepełnosprawne mają zdolność prawną, na zasadzie równości z innymi osobami, we wszystkich aspektach życia, a Państwa zagwarantują, że wszelkie środki związane z korzystaniem ze zdolności prawnej obejmować będą odpowiednie i skuteczne zabezpieczenia w celu zapobiegania nadużyciom, zgodnie z międzynarodowym prawem praw człowieka. Zabezpieczenia zapewnią, że środki związane z korzystaniem ze zdolności prawnej będą respektowały prawa, wolę i preferencje osoby, będą wolne od konfliktu interesów i bezprawnych nacisków, będą proporcjonalne i dostosowane do sytuacji danej osoby, będą stosowane przez możliwie najkrótszy czas i będą podlegały regularnemu przeglądowi przez właściwe niezależne i bezstronne władze lub organ sądowy. Zabezpieczenia powinny być proporcjonalne do stopnia, w jakim takie środki wpływają na prawa i interesy danej osoby, a nadto, że osoby niepełnosprawne nie będą samowolnie pozbawiane własności.

³⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r. w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Opiniując ten projekt Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że:

- w uzasadnieniu nie zawiera on odniesienia do sposobów wprowadzenia regulacji wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w innych krajach, w szczególności członkowskich Unii Europejskiej;
- zmiany w Kodeksie cywilnym i Kodeksie postępowania cywilnego dotyczące problemu ubezwłasnowolnienia powinny stanowić odrębny projekt;
- sformułowany w projekcie założeń rozbudowany system opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi w istocie tworzy mało przejrzysty mechanizm prospektywnego ograniczenia skuteczności czynności prawnych dokonywanych przez osoby z niepełnosprawnością psychiczną, co w konsekwencji czyni problematycznym ustalenie sytuacji prawnej osoby objętej opieką;
- projektodawca w niewystarczającym stopniu uwzględnił stwierdzenie w art. 12 Konwencji skutecznego zabezpieczenia przed nadużyciami w stosunku do osoby niepełnosprawnej ze strony osób trzecich, jak i proporcjonalności dostosowanej do sytuacji danej osoby;
- propozycja tzw. opieki „z reprezentacją równoległą” wzbudza zasadnicze wątpliwości. Rozwiązanie to stwarza, zdaniem Rady, niebezpieczeństwo dla pewności obrotu i prowokuje pytanie o zakres ochrony podopiecznego w sytuacjach, w których to opiekun dokonywałby czynności prawnych wbrew wiadomej mu woli podopiecznego lub przy jego sprzeciwie. Sens konstrukcji opieki równoległej można także podać w wątpliwości jeśli zważyć, że projektodawca przewidział także opiekę z kompetencją do współdecydowania - czyli polegającą na wyrażaniu zgody przez opiekuna na czynności dokonywane przez podopiecznego, czy wreszcie opieki połączonej z umocowaniem do wyłącznego zastępstwa podopiecznego przez opiekuna w zakresie czynności określonym orzeczeniem sądu;
- projektowana konstrukcja opieki równoległej rodzi zasadnicze wątpliwości natury procesowej, a proponowane rozwiązanie wymagałoby nie tylko zmiany szeregu ustaw, ale również rozważenia zmiany art. 62 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie dotyczącym osoby ubezwłasnowolnionej;
- rozważenia wymaga rozdzielenie zmian związanych z problematyką ubezwłasnowolnienia i zawierania małżeństwa (wątpliwości co do konsekwentności propozycji wywołuje możliwość zgłoszenia wniosku o rozstrzygnięcie czy małżeństwo może być zawarte), od pozostałych propozycji ustawodawczych.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa czterokrotnie opiniowała projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

- Propozycję ograniczenia możliwości zmiany orzeczenia o władzy rodzicielskiej i sposobie jej wykonywania wyłącznie w zakresie orzeczenia zawartego w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka, Rada uznała za rozwiązanie stwarzające realne zagrożenie dla podstawowej wartości jaką jest dobro dziecka. Ponadto zwróciła uwagę na to, że obowiązują i nadal będą obowiązywać orzeczenia o władzy rodzicielskiej zawarte w prawomocnych

wyrokach rozwodowych, a powyższe propozycje - nawet w sytuacji zaistnienia ku temu przesłanek - nie pozwolą na ich zmianę. Poza tym, przy przyjęciu zaproponowanego rozwiązania - nawet w sytuacji realnego zagrożenia dobra dziecka - nie można byłoby w trakcie niejednokrotnie długotrwałego postępowania w sprawie o rozwód lub o separację, wydać orzeczenia o władzy rodzicielskiej, co w skrajnych przypadkach prowadziłoby do pozostawienia władzy rodzicielskiej małżonkowi, który swym zachowaniem wypełnił przesłanki pozbawienia tej władzy. Autorzy projektu nie uzasadnili dostatecznie takiego rozstrzygnięcia. Rada wyraziła pogląd, że jest ono zdecydowanie nietrafne i może zagrażać dobru dziecka.

- Inna proponowana zmiana dotyczyła dodania art. 111a Kodeksu i wprowadzenia negatywnej przesłanki orzeczenia o pozbawieniu i zawieszeniu władzy rodzicielskiej tj. „trwałej przeszkody niezawinionej przez rodziców, w tym zwłaszcza powodu trudnej sytuacji materialnej”. Propozycja zmiany, według Rady, prowadzi do wyeliminowania możliwości orzeczenia o pozbawieniu i zawieszeniu władzy rodzicielskiej, jak również orzeczeniu w trybie art. 109 § 2 pkt 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (określenia, jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu, albo poddania rodziców innym ograniczeniom) w sytuacji np. wystąpienia choroby psychicznej rodzica, która to oczywiście choroba nie jest przez rodzica zawiniona (opinia z 5 marca 2014 r.).
- Negatywnie Rada oceniła propozycje ograniczenia kręgu osób mogących dokonać przysposobienia dziecka poprzez adopcję ze wskazaniem. Uznała, że projektodawca pominął i nie uwzględnił faktu, że za przysposobieniem dziecka przez osobę, która nie jest jego krewnym lub powinowatym mogą przemawiać jej predyspozycje do pełnienia roli rodzica adopcyjnego, jeżeli okażą się większe niż predyspozycje krewnego. KRS w związku z tym uznała, że takie ograniczenia mogą godzić w dobro dziecka (opinia z 8 maja 2014 r.)³⁶.
- Zastrzeżenia budziła także koncepcja składania wniosku o przysposobienie za pośrednictwem ośrodka adopcyjnego – konieczność taka może, zdaniem Rady, być uznana za utrudnienie w realizacji prawa do adopcji, dla którego przewidziano drogę sądową, tym bardziej, że ustawodawca nie wskazał terminu, w którym ośrodek adopcyjny miałby przekazywać sądowi wnioski wraz z dokumentami oraz terminu, w którym sporządzana byłaby opinia o tym wniosku. W projekcie nie zawarto również regulacji określającej właściwość ośrodka adopcyjnego do złożenia wniosku (opinia z 8 maja 2014 r.).

Pozytywnie natomiast Rada zaopiniowała kierunek zmian legislacyjnych, wzmacniających gwarancje procesowe (lub gwarancje w toku innego postępowania) dziecka, którego z powodu przeszkód żadne z rodziców nie może reprezentować. W opinii Krajowej Rady Sądownictwa realną ochronę interesów dziecka mogą zapewnić wyłącznie adwokaci i radcy prawni, którzy bezspornie posiadają należyte przygotowanie merytoryczne i warsztatowe, dysponują także atutem wynikającym z wykonywania zawodu zaufania publicznego. Także przynależność do korporacji, których zasady działania są normatywnie określone, kontrola organów samorządowych, a w miarę potrzeby odpowiedzialność dyscyplinarna z kontrolą

³⁶ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2014 r. w przedmiocie komisijnego projektu ustaw o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz Kodeks postępowania cywilnego.

sądową włącznie, składają się na możliwie najwyższy poziom gwarancji ochrony interesów reprezentowanej osoby. Krajowa Rada Sądownictwa stoi na stanowisku, że regulacja dotycząca wynagradzania kuratorów powinna znaleźć się w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, uregulowana precyzyjnie i jednolicie dla każdego rodzaju postępowania. Propozycję odesłania w sprawach rozpoznawanych według przepisów postępowania cywilnego, do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, a w sprawach karnych do regulacji zawartych w Kodeksie postępowania karnego, Rada uznała za nietrafną, gdyż może prowadzić do nieuzasadnionego zróżnicowania wynagrodzenia kuratorów w zależności od rodzaju postępowania, w oderwaniu od tych kryteriów, które rzeczywiście o wynagrodzeniu powinny decydować (opinia z 4 listopada 2014 r.).

❖ Opiniując poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że istniejące regulacje zawarte w kpa oraz w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi tj. zażalenie i skarga na przewlekłe prowadzenie postępowania oraz skarga na bezczynność organu administracji w wystarczającym stopniu chronią interesy stron. Zwróciła również uwagę, że przekroczenie instrukcyjnych terminów na załatwienie sprawy może mieć różne przyczyny i organ rozważający nałożenie kary musiałby szczegółowo analizować niejednokrotnie nie tylko metrykę, ale i akta sprawy. Projekt nakładał na organ wyższego rzędu obowiązek kontrolowania przestrzegania terminów bez konieczności składania odpowiedniego wniosku w tym zakresie, co zbliżałoby tę instytucję do postępowania administracyjnego o charakterze nadzorczym. Wprowadzenie takiego rozwiązania do kpa, zdaniem Rady, przyczyniłoby się w praktyce do znacznego zwiększenia obciążeń organów administracji publicznej i musiałoby wiązać się z koniecznością wzrostu zatrudnienia. Z kolei dochody z tytułu przewidywanych w projekcie kar miałyby w istocie charakter księgowy, ponieważ ich płatnikami byłyby jednostki budżetowe (opinia z 7 maja 2014 r.).

❖ Dwukrotnie Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

✓ Krytycznie Rada odniosła się do projektowanej w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw możliwości zawierania umowy spółki z wykorzystaniem wzorca umownego dla spółek osobowych. Podtrzymała wątpliwości przedstawione w opinii z 9 października 2013 r. dotyczące wprowadzenia spółki bez kapitału zakładowego, jak i funkcjonowania równoległe różnego rodzaju spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Podkreśliła wątpliwości, które wywołuje brak oznaczenia ich zróżnicowania w nazwie spółki uznając, że wskazanie na informację w Krajowym Rejestrze Sądowym nie jest wystarczające, dla właściwego poziomu ochrony kontrahenta, a w szczególności konsumenta.

Zawarcie umowy spółki jawnej przy wykorzystaniu wzorca i przyjęcie, że wkład wspólnika polegał będzie na świadczeniu przez niego pracy wywołuje, zdaniem Rady, problem wzajemnej relacji pomiędzy takim wkładem wspólnika a wykonywaniem przez niego obowiązków ciążących na nim jako na wspólniku spółki – prowadzeniem spraw

spółki, za które nie otrzymuje wynagrodzenia. Dodatkowym problemem jest wycena pracy wspólnika w kontekście określenia wysokości wkładów. Rozwiązanie powyższe generuje potencjalne problemy już na etapie rejestracji spółki przez sąd. Zastrzeżenia budzi także proponowane brzmienie art. 169 ksh. Projekt zachowuje dotychczasowe brzmienie tego przepisu oznaczając je jako § 1, a w dodanym § 2 wprowadza termin jednego dnia od dnia zawarcia umowy (przy wykorzystaniu wzorca umowy) na zgłoszenie spółki do sądu rejestrowego. Termin taki jest niewystarczający a nadto nie przewidziano sankcji w postaci rozwiązania spółki, pozostawiając go dla spółek powstających w dotychczasowej formie. Takie rozwiązanie budzi zastrzeżenia, ponieważ nie zrównuje skutków, w postaci rozwiązania spółki, w razie niedotrzymania terminu sześciomiesięcznego i terminu jednodniowego (opinia z 5 września 2014 r.).

- ✓ Opiniując poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, Rada stwierdziła, że:
 - projektowane rozszerzenie zakresu wykorzystania systemu teleinformatycznego w odniesieniu do sp. z o.o. i umożliwienie dokonywania przy jego pomocy takich czynności jak: zmiana albo rozwiązanie umowy spółki, zbycie udziałów, czy wreszcie zawieranie umów w spółce jednoosobowej przez jedynego wspólnika ze spółką (art. 210 § 2 ksh), bez udziału notariusza, istotnie osłabi dotychczasowe gwarancje dla bezpieczeństwa dokonywania takich czynności;
 - obowiązek składania do akt rejestrowych wzorów podpisów osób uprawnionych do występowania w imieniu spółki z istoty swojej służy zabezpieczeniu zarówno spółki, jak i osób trzecich przed naruszeniem ich interesów ze strony osób, które występując w imieniu spółki nie byłyby do tego umocowane. Pozwala także sądowi na weryfikację prawidłowości podpisu pod dokumentacją. Uchylenie obowiązku składania wzorów podpisów osób upoważnionych do reprezentacji do akt rejestrowych, wpłynie w sposób negatywny na bezpieczeństwo obrotu;
 - nie negując - co do zasady - samej propozycji, umożliwienia zawiązywania spółki jawnej i komandytowej przy wykorzystaniu wzorca w systemie teleinformatycznym, Rada wyraziła jednak wątpliwość czy projektodawca wskazując, jednodniowy termin na rozpoznanie przez sąd rejestrowy wniosku o wpis spółki w ten sposób utworzonej, brał pod uwagę obecne, realne możliwości sądów rejestrowych dla dochowania tak krótkiego terminu (opinia z 7 listopada 2014 r.).

1) Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa dotyczące ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych - projekty dotyczące jej nowelizacji i interpretacji obowiązujących przepisów oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych.

- ❖ Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała pozytywnie³⁷.

Projektodawca – po rozważeniu sugerowanych przez Trybunał Konstytucyjny³⁸ wariantów wykonania orzeczenia – ostatecznie zdecydował się na koncepcję, zgodnie z którą to Krajowa Rada Sądownictwa ma być niezależnym arbitrem w razie ewentualnego sporu między Ministrem Sprawiedliwości a organami władzy sądowniczej (zgrupowaniem ogólnym sędziów apelacji lub prezesem sądu) co do tego, czy w istocie spełnione zostały przesłanki dla odwołania dyrektora danego sądu.

W opinii z 9 maja 2014 r. Rada uznała, że takie uregulowanie realizuje sygnalizowaną przez Trybunał potrzebę zapewnienia władzy sądowniczej bardziej odpowiedniej pozycji w zakresie kontroli nad należytym wykonywaniem przez dyrektora sądu ustawowo określonych zadań, a powierzenie Radzie rozstrzygania tego rodzaju sporów w pełniejszy sposób urzeczywistni kontrolę samorządu sędziowskiego i prezesa sądu nad funkcjonowaniem sądu. Na pozytywną ocenę, zdaniem Rady, zasługiwała również przyjęta przez projektodawcę konstrukcja przepisu, która wydaje się wykluczać możliwość ponownego powołania osoby zajmującej stanowisko dyrektora sądu po jej odwołaniu.

Trybunał stwierdził, że „Standardy konstytucyjne wymagają co najmniej przyznania prezesowi (wiceprezesowi) sądu prawa do wniesienia zastrzeżeń do uwagi na piśmie Ministra Sprawiedliwości, uczynionej na podstawie art. 37g § 5 usp, oraz obowiązku Ministra odniesienia się do tych zastrzeżeń. Te same względy przemawiają za wprowadzeniem instrumentów prawnych umożliwiających prezesowi sądu apelacyjnego zakwestionowanie zasadności odmowy przyjęcia przez Ministra Sprawiedliwości informacji rocznej, o której mowa w art. 37h § 1 usp Instrumenty te mogłyby również polegać na prawie do wniesienia zastrzeżeń i obowiązku odpowiedzi Ministra, albo nawet na uruchomieniu procedury kontrolnej z udziałem KRS”.

Zdaniem Rady informacja roczna, w wypadku jej pozytywnego zaopiniowania przez zgromadzenie ogólne sędziów apelacji zyskuje wyższą rangę i jej późniejsze kwestionowanie przez Ministra Sprawiedliwości powinno wiązać się z możliwością pełniejszej weryfikacji decyzji organu władzy wykonawczej. Zasadne wydało się Radzie objęcie, w takiej sytuacji, odmowy przyjęcia przez Ministra Sprawiedliwości informacji rocznej procedurą kontrolną z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa np. uzupełniając ustawę o § 2a w art. 37h w proponowanym brzmieniu:

„§ 2a. Jeżeli po rozpatrzeniu zastrzeżenia prezesa sądu apelacyjnego, o którym mowa w § 2, od pozytywnie zaopiniowanej przez zgromadzenie ogólne sędziów apelacji informacji rocznej, Minister Sprawiedliwości nie znajduje podstaw do jej przyjęcia, przekazuje sprawę

³⁷ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r. w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk senacki 614).

³⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt K 31/12.

do rozstrzygnięcia Krajowej Radzie Sądownictwa. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa jest dla Ministra Sprawiedliwości wiążąca”.

- ❖ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała dwukrotnie: 5 marca 2014 r., a następnie 9 maja podtrzymując, w nieuwzględnionej części, swoje uwagi.

Rada:

- podtrzymała stanowisko o niezasadności wyposażenia Ministra Sprawiedliwości w kompetencję do żądania akt sądowych w związku ze sprawowaniem zewnętrznego nadzoru administracyjnego – zasadność wątpliwości co do konstytucyjności takiego rozwiązania może potwierdzać wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 maja 2014 r. sygn. akt U 9/13;
- krytycznie odniosła się do propozycji określenia długości delegacji sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości. Sędzia w okresie tej delegacji nie może bowiem zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07, orzekać, co jest podstawowym i najważniejszym obowiązkiem sędziego;
- ponownie negatywnie oceniła proponowaną zmianę ustawy o Sądzie Najwyższym w zakresie w jakim przyznaje się Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienia do występowania z wnioskiem o rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy rozbieżności w wykładni prawa. W przekonaniu Rady Minister Sprawiedliwości, jako organ władzy wykonawczej, powinien powstrzymać się od wszelkiej ingerencji w orzecznictwo sądów. Istniejące mechanizmy kontrolne w tym zakresie są w przekonaniu Rady wystarczające i nie wymagają uzupełnienia;

Zdecydowany sprzeciw Rady wzbudziła propozycja przyznania Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do przechowywania i archiwizowania akt spraw sądowych prowadzonych w całości lub w części w systemie teleinformatycznym. Rada podniosła, że prowadzenie akt spraw sądowych jest zadaniem sądów. Wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Konstytucją sprawują sądy, co stanowi o wyłączności ich uprawnień do przetwarzania danych osobowych zawartych w aktach spraw sądowych.

Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła pogląd Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i stanowisko Dyrektora Archiwów Państwowych, że kompetencje Ministra Sprawiedliwości (organu władzy wykonawczej) mogą obejmować jedynie dostarczenie sądom stosownego oprogramowania i sprzętu komputerowego umożliwiającego sprawne prowadzenie (w tym przechowywanie i archiwizowanie) akt sądowych w systemie teleinformatycznym.

Rada podkreśliła, że z racji przedmiotu spraw sądowych akta zawierają w dużej części informacje szczególnie chronione (sprawy karne, rozwodowe, o ochronę dóbr osobistych, ubezwłasnowolnienie itp) i dostęp do nich musi być gwarantowany z poszanowaniem praw jednostek, których dotyczą, a projektowane rozwiązania w niedozwolonym stopniu naruszają sferę prywatności obywateli. Podobne rozwiązania budzą wątpliwości Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej m.in. z uwagi na brak skutecznych mechanizmów kontroli stosowa-

nia tego rodzaju przepisów, które ograniczają prywatność obywateli względem organów państwa.

Rada krytycznie oceniła także propozycję wprowadzenia systemu do transkrypcji zapisu dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego, albowiem jego funkcjonowanie oznaczałoby nieograniczone udostępnianie Ministrowi Sprawiedliwości ogromnej liczby danych osobowych uczestników postępowań sądowych.

- ❖ Negatywnie Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych w zakresie nadzoru oraz proponowanej kadencyjności prezesów sądów i ich zastępców.

Rada uznała, że projektowane rozwiązania nie wprowadzały wyraźnych kryteriów sprawowania nadzoru takich jak legalność, celowość czy rzetelność, a brak zdefiniowania na czym polega administracja sądowa przyczyni się do powstawania wielu trudności z ustaleniem jego rzeczywistego zakresu przedmiotowego. Podtrzymała krytyczną ocenę możliwości objęcia pojęciem nadzoru badania sprawności postępowania w poszczególnych sprawach, które według projektu wiązać się miało z uprawnieniem prezesa do żądania usunięcia skutków uchybienia w tym zakresie, co stwarza, podobnie jak w przypadku analogicznych przepisów zawartych w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych, niebezpieczeństwo wkroczenia w tę sferę, w której sędziowie są niezawisli. W praktyce mogłoby dojść do obejmowania nadzorem spraw, które nie mieszczą się wyłącznie w zakresie zarządzania procesem orzeczniczym³⁹. Likwidacja zwierzchniego nadzoru Ministra Sprawiedliwości w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa jest zmianą w istocie pozorną, gdyż posiada on w dalszym ciągu rozbudowane kompetencje nadzorcze, natomiast w opiniowanym projekcie brakowało propozycji równoczesnego wzmocnienia gwarancji niezawisłości sędziów. Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie oceniła także potwierdzenie kompetencji Ministra Sprawiedliwości do powoływania sędziów wizytatorów po zasięgnięciu opinii kolegium wojskowego sądu okręgowego. Rada zauważyła, że w projekcie nie uwzględniono specyfiki sądów wojskowych, służby wojskowej, zasad powoływania na wojskowe stanowiska służbowe oraz roli Ministra Obrony Narodowej, co będzie prowadziło do poważnych problemów praktycznych związanych ze stosowaniem ustawy o służbie żołnierzy zawodowych oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Proponowana regulacja nie uwzględniała faktu, że z mianowaniem oficera – sędziego sądu wojskowego na poszczególne stanowiska w sądach wojskowych związany jest awans w stopniu wojskowym. W sądach wojskowych istnieją wyłącznie jednolite stanowiska oficerskie, nie występuje natomiast podział na stanowiska sędziowskie oraz funkcje kierownicze.

Krytycznie też Rada oceniła zaproponowane w projekcie rozwiązanie polegające na tym, że organem opiniującym kandydatów na prezesów sądów wojskowych jest kolegium sądu, z pominięciem udziału samorządu sędziowskiego wskazując na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego⁴⁰ stanowiące m.in., że celem zagwarantowania niezależności sądów konieczne jest zabezpieczenie w ustawie odpowiedniego udziału samorządu sędziowskiego przy powoływaniu prezesów sądów. Niewątpliwie Minister Sprawiedliwości, jako administra-

³⁹ Patrz też orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07.

⁴⁰ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 listopada 1993 r. sygn. akt K 11/93.

tor wszystkich sądów musi mieć w tym procesie (powoływaniu) także istotny udział. Jego głos nie może być jednak dominujący. Naruszałoby to bowiem zasadę niezależności sądu wyprowadzaną z ustanowionej w art. 10 konstytucyjnej zasady podziału władz.

W projekcie nie wskazano również, jakie kryteria powinien spełniać kandydat na prezesa sądu wojskowego, biorąc pod uwagę, że ze specyfiki sądownictwa wojskowego wynika, że ma być on również dowódcą z zakresem uprawnień wojskowych (np. dowodzenie, kierowanie mobilizacją).

2) Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do niektórych wybranych projektów innych ustaw oraz projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości.

Rada opiniowała:

rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych, rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, senacki projekt ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności, senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz poselski projekt ustawy o uregulowaniu praw byłych właścicieli do rekompensaty z tytułu nacjonalizacji nieruchomości w latach 1944-1962, projekt ustawy o zmianie ustaw – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym, a także projekt ustawy – Prawo restrukturyzacyjne.

❖ Negatywnie w dniu 20 marca 2014 r. KRS opiniowała poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego podając w wątpliwość celowość częściowych nowelizacji kodeksów jak i innych ustaw o charakterze ustrojowym dla określonych podmiotów prawnych. Za wątpliwą konstytucyjnie Rada uznała regulację bankowego tytułu egzekucyjnego, w szczególności przy możliwości uzyskania elektronicznego nakazu zapłaty i takiej klauzuli wykonalności. Wątpliwości Rady wywoływały: projektowane rozwiązanie wprowadzające obligatoryjne zawieszenie postępowania, a także przesłanka skutecznego wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego i rozumienie tej przesłanki.

❖ W stanowisku z dnia 9 maja 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa zaznaczyła, że opinia dot. rządowego projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw dotyczy jedynie zakresu zmian ustrojowo-organizacyjnych adwokatury – wprowadzenia uprawnienia dla Ministra Sprawiedliwości do wydawania merytorycznych decyzji w postępowaniach odwoławczych od uchwał organów samorządów zawodowych, odmawiających wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych.

Rada wyraziła pogląd, że przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości kompetencji do wydawania decyzji reformatoryjnych (dokonujących wpisu na listę adwokatów lub radców prawnych w wyniku wniesienia odwołania od odmownej uchwały samorządu zawodowego), w miejsce dotychczasowych uprawnień kasatoryjnych, pozostaje w sprzeczności z wyodrębnieniem samorządów zawodowych, skupiających osoby wykonujące zawód zaufania publicz-

nego, i z określeniem w art. 17 ust. 1 Konstytucji RP zasad sprawowania przez samorządy pieczy nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony⁴¹.

❖ Opiniując projekt ustawy – Prawo restrukturyzacyjne Rada wskazała, że projekt ten nie został przygotowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego w sytuacji, gdy już po 10 latach od wejścia w życie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze wprowadza bardzo istotne zmiany w podstawach regulacji dotyczących postępowań układowych. Zauważyła też, że przy wprowadzaniu nowej regulacji wydaje się celowe uchwalenie nowej ustawy Prawo upadłościowe, za czym przemawia potrzeba całościowej i spójnej regulacji obu postępowań. Rada zauważyła również, że projekt ustawy wprowadza odrębne rozwiązania proceduralne – nie nowelizując w zakresie nimi objętymi Kodeksu postępowania cywilnego, co spowodowałoby szereg problemów w jej stosowaniu, gdyż wprowadzone regulacje nie obejmują całościowo zagadnień proceduralnych.

❖ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii miał na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/62UE z dnia 8 czerwca 2011 r. zmieniającej dyrektywę 2001/83/WE w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi – w zakresie zapobiegania wprowadzaniu sfałszowanych produktów leczniczych do legalnego łańcucha dystrybucji. Opiniując w dniu 17 października ten projekt Rada wyraziła pogląd, że można powziąć wątpliwość czy projektodawca przedkładając karnoprawną reglamentację obrotu sfałszowanymi produktami leczniczymi nad reglamentację administracyjnoprawną dokonał odpowiednio wnikliwej oceny co do tego, czy takie rozwiązanie stanowi uzasadnione ultima ratio. Zaniepokojenie Rady wywołał fakt, że na skutek nowelizacji stosunkowo wąska dziedzina życia społecznego, którą normuje ustawa – Prawo farmaceutyczne, regulowana będzie aż dziewiętnastoma przepisami z dziedziny prawa karnego, przewidującymi łącznie ponad czterdzieści typów czynów zabronionych. Ten stan rzeczy rodzi wątpliwości co do adekwatności reakcji ustawodawcy i jej proporcjonalności do istniejących zagrożeń, a także wskazywać może na nadmierną kazuistykę.

❖ Co do zasady Rada wyraziła aprobatę dla proponowanego w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności⁴² kierunku zmian normatywnych. Uregulowanie problematyki rachunków nieaktywnych, określenie wpływu śmierci posiadacza rachunku bankowego na zawartą umowę rachunku bankowego, ułatwienie dostępu do informacji o rachunkach spadkobiercom i ograniczenie problemów następców prawnych z wypłatą należnych im z tytułu spadkobrania środków pieniężnych, to zdaniem Rady właściwie określone przez projektodawcę zagadnienia, które domagają się interwencji ze strony ustawodawcy.

⁴¹ Patrz też: uchwała składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 marca 2013 r., sygn. akt II GPS 1/13.

⁴² Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności (druk senacki nr 785).

❖ Po zapoznaniu się z senackim projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz poselskim projektem ustawy o uregulowaniu praw byłych właścicieli do rekompensaty z tytułu nacjonalizacji nieruchomości w latach 1944-1962 Krajowa Rada Sądownictwa doceniając zamysł projektodawców dotyczący prawnego uregulowania poruszanych w obu projektach zagadnień dostrzegła potrzebę ustrojowego uregulowania tych ważnych społecznie kwestii. Rada postanowiła nie odnosić się merytorycznie do proponowanych przez projektodawców rozwiązań, z uwagi na to, że przedmiotowe projekty proponowały jedynie uregulowanie częściowych zagadnień związanych z rekompensatami z tytułu nacjonalizacji, które miały miejsce na przestrzeni ubiegłego wieku. Rada dostrzega konieczność unifikacji proponowanych rozwiązań, ponieważ regulowanie poszczególnych praw oraz różnicowanie podmiotów uprawnionych, wywodzących swoje prawa z tytułu wywłaszczeń i nacjonalizacji może doprowadzić do naruszenia ładu i porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

❖ W przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o monitoringu wizyjnym Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że ustawowe unormowanie zasad dotyczących instalowania i korzystania z systemu monitoringu wizyjnego zarówno przez instytucje państwowe, samorządowe, jak również szeroko rozumiane podmioty prywatne, jest pożądane także w kontekście potrzeby ochrony takich konstytucyjnych praw obywatelskich jak: prawo do prywatności, poszanowania autonomii informacyjnej czy godności człowieka. Rada uznała, że w opinionowanym projekcie brak ścisłego czy ściślejszego określenia przesłanek jego zastosowania, będzie budził wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej zasady autonomii informacyjnej (art. 51 ust. 2 Konstytucji) oraz zasady proporcjonalności, a także, że proponowana regulacja powinna zawierać szczegółowe rozwiązanie dotyczące przechowywania, zabezpieczania, oraz kontroli legalności udostępniania i wytwarzania zapisu monitoringu wizyjnego. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie podkreślił, że przesłanka precyzyjności, w myśl art. 2 Konstytucji, jest wymagana w sytuacji gdy organy państwa wkraczają w sferę gwarantowanych praw i wolności (np. w orzeczeniu z dnia 17 czerwca 2008 r. sygn. akt K 8/04)⁴³.

❖ Opiniując senacki projekt ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności dużych przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych Krajowa Rada Sądownictwa dostrzegając problem nieregulowania lub nieterminowego regulowania należności podmiotów zaangażowanych w charakterze podwykonawców w realizację procesów inwestycyjnych, podkreśliła że jest to zjawisko szersze, którego nie można sprowadzać tylko do procesu budowy dróg publicznych, a reakcją na taki niekorzystny stan rzeczy nie może być doraźna, wrywkowa i źle przygotowana inicjatywa ustawodawcza, której przejawem był przedłożony jej do zaopiniowania projekt ustawy.

❖ Istotę projektu założeń ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych Rada określiła jako chęć skupienia w rękach Ministra Sprawiedliwości głównych instrumentów nadzorczych dotyczących funkcjonowania kurateli. Zdaniem Rady wątpliwe jest założenie, że skupienie nadzoru w jednostce centralnej, jaką jest Ministerstwo Sprawiedliwości przyczyni się do wyeliminowania „negatywnych zjawisk w funkcjonowaniu kuratorskiej służby

⁴³ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r. w przedmiocie projektu ustawy o monitoringu wizyjnym.

sądowej”. Praca kuratora w polskim systemie w głównej mierze skupia się na zadaniach wykonywanych w ramach działalności określonego regionalnie sądu rejonowego. Z punktu widzenia wykonywanego z takiej perspektywy nadzoru nad kuratorami najistotniejsza wydaje się zatem rola właściwego prezesa sądu rejonowego czy prezesa sądu okręgowego, a nie Ministra Sprawiedliwości. Rada opiniowała projekt założeń negatywnie podnosząc, że nie wskazano w nim jakie negatywne zjawiska w funkcjonowaniu kuratorskiej służby sądowej zdiagnozowano, a ocena jej złego funkcjonowania nie została poparta żadnymi argumentami, co spowodowało, że nie była możliwa wiarygodna ocena potrzeby i sposobu zmiany poszczególnych regulacji zaproponowanych w projekcie założeń.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa zajęła stanowisko w przedmiocie dopuszczalności zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego osób odbywających aplikację adwokacką lub radcowską zwracając uwagę, że ramy określające możliwość dodatkowego zatrudnienia lub wykonywania innych zajęć przez asystentów sędziów wyznaczają regulacje ustawowe. Znaczenie w tym przedmiocie ma art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, który przewiduje, że urzędnik sądowy nie może wykonywać zajęć sprzecznych z obowiązkami urzędnika i podważających zaufanie do sądu lub prokuratury. Ustawa ta nakłada na prezesów sądów powszechnych obowiązek podejmowania działań zmierzających do wyeliminowania sytuacji, które stwarzałyby choćby potencjalnie konflikt interesów, a przez to podważały zaufanie do sądu. Wprawdzie asystent sędziego nie jest urzędnikiem sądowym, jednak także w odniesieniu do jego sytuacji pracowniczej powinna obowiązywać zasada, że asystent nie może wykonywać zajęć podważających zaufanie do sądu (por. art. 155 § 9 ustawy - Prawo - o ustroju sądów powszechnych). Rada dostrzegła też możliwość wystąpienia istotnego konfliktu interesów w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego aplikanta adwokackiego lub radcowskiego, co dotyczy zwłaszcza tej fazy odbywania aplikacji adwokackiej lub radcowskiej, w której aplikant może już występować przed sądem, zastępując adwokata lub radcę prawnego jako pełnomocnik strony (art. 77 ustawy - Prawo o adwokaturze, art. 35¹ ustawy o radcach prawnych). Może to wpływać na zaufanie do bezstronności sądu oraz wizerunek sądu jako instytucji w pełni niezależnej i wolnej od jakichkolwiek zewnętrznych ingerencji. Prezes sądu podejmując decyzję o zatrudnieniu asystenta sędziego powinien mieć na uwadze zakres czynności wykonywanych przez asystentów sędziów, ich bliską współpracę z sędziami, dostęp do akt spraw sądowych oraz do wewnętrznej bazy danych o toczących się postępowaniach oraz zakres czynności wykonywanych przez aplikantów adwokackich lub radcowskich, które w zasadniczej części polegają na świadczeniu pomocy prawnej w postępowaniach przed sądami⁴⁴.

❖ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw⁴⁵ Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała negatywnie w zakresie, w jakim modyfikował on zasady przechowywania środków pieniężnych na rachunkach depozytowych sądów, zwracając uwagę na to, że przechowywane na rachunkach depozytowych sądów środ-

⁴⁴ por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2012 r. sygn. akt II PK 315/11, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 listopada 2013, sygn. akt II GSK 1007/12.

⁴⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lipca 2014 r. w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2509).

ki pieniężne stanowią składnik majątku dłużników/deponentów i są składane przez te podmioty w postępowaniach sądowych prowadzonych w ramach wykonywania przez sądy władzy sądowniczej, jak również w sądowych postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przez sądy lub komorników sądowych. Oddanie tych środków do dyspozycji władzy wykonawczej uznano za niezgodne z zasadami demokratycznego państwa prawnego, o których mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a ingerencję władzy wykonawczej w podstawowe gwarancje zapewniane przez właściwe wykonywanie władzy sądowniczej jako godzące w normy konstytucyjne.

Obowiązujące rozwiązanie uregulowane w przepisie art. 752 § 2 kpc, umożliwia dłużnikowi/deponentowi czerpanie dochodów ze zdeponowanych środków pieniężnych, ponad oprocentowanie wkładów pieniężnych umieszczonych na wydzielonym, oprocentowanym rachunku bankowym w wysokości oprocentowania udzielonego przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie, wychodzi naprzeciw jego interesom i chroni go przed utratą korzyści związanych z posiadaniem pieniędzy oraz zabezpiecza przed skutkami inflacji. Rozwiązanie to realizuje tym samym konstytucyjną zasadę demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP). Propozycja uchylenia tych przepisów może służyć tymczasowej poprawie stanu finansów publicznych, jednakże finansowanie długu publicznego ze środków prywatnych – spoza systemu finansów publicznych - bez zgody dłużników/deponentów wydało się Radzie niewłaściwe prowadząc do pozbawienia podmiotów uczestniczących w postępowaniach sądowych gwarancji ochrony ich usprawiedliwionych interesów.

❖ Również negatywnie Rada zaopiniowała rządowy projekt ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowych osób pełniących funkcje publiczne. W opinii z 31 lipca 2014 r. zwróciła uwagę na konieczność rozróżnienia obowiązku składania oświadczenia majątkowego i obowiązku opublikowania jego treści. Wskazała również na różnicę w sytuacji osób pełniących funkcje publiczne z wyboru i osób powołanych w innym trybie. Rada nie kwestionowała co do zasady obowiązku składania oświadczeń majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne - podkreśliła, że sędziowie składają oświadczenia majątkowe i obowiązku tego nie kwestionowali i nie kwestionują. W obowiązującym stanie prawnym sędziowie zaliczają się do grupy osób podlegających szczegółowej i pogłębionej analizie majątkowej i ich oświadczenia majątkowe są badane przez kolegia właściwych sądów apelacyjnych, a ponadto przesyłane do urzędów skarbowych, gdzie podlegają analizie co jest wystarczającym gwarantem przejrzystości ich sytuacji materialnej. Organ ten w ramach ustawowych kompetencji kontroluje źródła pochodzenia aktywów i pasywów w majątku sędziego, a w razie powzięcia jakichkolwiek wątpliwości może kierować zawiadomienia do innych właściwych organów, tj. policji, prokuratury, Centralnego Biura Antykorupcyjnego. O wartości kontroli oświadczeń majątkowych przez urzędy skarbowe dodatkowo świadczy to, że jest ona dokonywana przez organ władzy wykonawczej. Oświadczenia majątkowe sędziów podlegają zatem podwójnej kontroli, bo również przez przedstawicieli władzy sądowniczej w osobach prezesów właściwych sądów.

Zdaniem Rady, kluczowa dla oceny tego projektu ustawy była postulowana w nim powszechność dostępu do danych objętych oświadczeniem majątkowym i zakres informacji

podlegających ujawnieniu. Część z projektowanych przepisów godziła w bezpieczeństwo Państwa. Upublicznienie w Internecie pełnego składu kadry oficerskiej oraz istotnej części kadry podoficerskiej stwarzałoby służbom państw obcych okazję do pozyskania danych mogących narazić powyższe osoby i ich rodziny na realne niebezpieczeństwo. Regulacje w zakresie nieujawniania części oświadczeń, przy ujawnieniu pozostałych, istotnie ułatwiały identyfikację funkcjonariuszy służb specjalnych, a dotyczyło to również służby dyplomatycznej, funkcjonariuszy straży granicznej, a także policji i żandarmerii wojskowej.

Rada wyraziła pogląd, że art. 47 Konstytucji RP chroni prywatność obywateli. Ograniczenie tego prawa konstytucyjnego wymaga wskazania co najmniej porównywalnego dobra konstytucyjnego podlegającego ochronie i wykazania niemożności osiągnięcia celu w inny sposób. Nawet wówczas podstawowym kryterium dotyczącym wyważenia ingerencji w prawa obywatelskie, także osób pełniących funkcje publiczne, jest zasada proporcjonalności, a ograniczenie ich możliwe jest tylko w niezbędnych granicach. Obszerny zakres informacji objętych obowiązkiem ujawnienia zgodnie z projektowaną ustawą stanowi ingerencję w życie prywatne w sposób naruszający postanowienia Konstytucji, Konwencji i dyrektywy 95/46/WE, jeżeli uzasadnieniem dla obowiązku ujawniania treści oświadczeń majątkowych jest wyłącznie zainteresowanie opinii publicznej takimi informacjami.

Tak głęboka ingerencja w życie prywatne, nie jest konieczna dla osiągnięcia celu prewencyjnego jakim jest zapobieganie korupcji. Zwalczanie korupcji nie jest natomiast pozostawione opinii publicznej ale zadania te zostały przekazane wielu wyspecjalizowanym służbom, które mają pełny dostęp do danych, które miałyby być ujawniane. Rada zauważyła, że gdyby sposobem walki z korupcją miało być publikowanie oświadczeń majątkowych, to środek ten, powinien mieć charakter powszechny tj. należałoby go stosować także do innych podmiotów nie objętych ustawą (przedsiębiorcy, wydawcy prasy i właściciele innych publikatorów, telewizji, portali internetowych).

❖ Zgłaszając uwagi do projektu ustawy – o zmianie ustawy – o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie oceniła propozycję odejścia od zasady subsydiarności kompensaty państwowej, wyrażonej w art. 5 ustawy. W ocenie Rady dotychczasowa regulacja, która możliwość korzystania przez osobę uprawnioną ze środków publicznych celem całkowitego lub częściowego skompensovania szkód i strat wynikających z przestępstwa zastrzega dopiero w sytuacji braku możliwości pozyskania stosownych środków z innych źródeł, jest rozwiązaniem społecznie sprawiedliwym.

Negatywnie też Rada oceniła propozycję określenia granic kompensaty. Sformułowanie, że kompensata nie może być niższa od wskazanej w ustawie kwoty, rodzi jej zdaniem wątpliwości, jak rozstrzygać przypadki, gdy osoba uprawniona udokumentowała roszczenia z art. 3 ustawy w łącznej kwocie niższej od minimalnej granicy z art. 6 ust. 1.

W ocenie Rady w projekcie przepisy zbyt wąsko zakreślają sytuacje, w których odmawia się lub ogranicza wysokość kompensaty. Rada wyraziła pogląd, że – z punktu widzenia zasady subsydiarności kompensaty państwowej – prawidłowe są regulacje art. 7 i 8 Europejskiej Konwencji dotyczącej kompensacji dla ofiar przestępstw popełnionych z uży-

ciem przemocy z dnia 24 listopada 1983 r., na którą powołuje się projektodawca (nieratyfikowanej przez Polskę).

Rada zwróciła uwagę, że nowelizacja ustawy winna dotyczyć również nowego określenia organu właściwego w sprawach dotyczących przyznania kompensaty - decyzje w tym zakresie należy przekazać organom administracji rządowej lub samorządowej (organom pomocy społecznej), przewidując możliwość odwołania od ich rozstrzygnięć do sądów. Charakter spraw o kompensatę, rozpoznawanych obecnie w postępowaniu nieprocesowym, także przez referendarza, na podstawie przedłożonych rachunków i zaświadczeń o poniesionych wydatkach i stratach, uzasadnia wyłączenie ich z kompetencji sądów. W tym zakresie rozwiązania międzynarodowe nie narzucają modelu przyznawania kompensat w drodze orzeczeń sądowych. Nie ma żadnego uzasadnienia dla rozwiązania przewidującego, że kompensatę osobie uprawnionej wypłaca sąd rejonowy, który wydał orzeczenie o jej przyznaniu.

❖ Przedstawiony Krajowej Radzie Sądownictwa do zaopiniowania rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej, ustawy o urzędach i izbach skarbowych oraz niektórych innych ustaw, zakładał - co podkreślono w jego uzasadnieniu - „przekształcenie izby i podległych urzędów skarbowych w jedną jednostkę budżetową, stanowiącą urząd, w którym zadania kierownika jednostki budżetowej wykonywać będzie dyrektor izby skarbowej, natomiast pracodawcą osób zatrudnionych w tak rozumianym urzędzie będzie izba skarbową”. W ocenie Rady wprowadzenie tak daleko idących zmian organizacyjnych, w rezultacie których powstanie jeden urząd skupiający w swej strukturze organy administracji podatkowej różnych szczebli, nakazuje bardzo wnikliwie prześledzić ewentualne konsekwencje takich działań z punktu widzenia podstawowych standardów postępowania podatkowego. Ważne w tym zakresie jest przede wszystkim konstytucyjne prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji (art. 78 ustawy zasadniczej), a także zasada zaufania podatnika do organów podatkowych wyrażoną w art. 121 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749). Zapewnienie tych standardów prawnych możliwe jest jedynie poprzez skuteczne zagwarantowanie pełnej niezależności organów orzekających w różnych stadiach postępowania podatkowego. Owa niezależność nie może wynikać tylko z rozwiązań stricte procesowych, deklarujących wprost tę niezależność, ale musi być potwierdzona przede wszystkim pozycją prawną orzekającego urzędnika, tak by nie można było wywierać na niego wpływu, korzystając choćby z instrumentów związanych ze stosunkiem pracy.

Innym problemem związanym z projektowaną nowelizacją ustawy była propozycja zmiany art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), który otrzymałby brzmienie: „Organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważniać pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń”. Wątpliwości Rady wzbudziło to, że projektowany przepis stanowi podstawę do upoważniania do załatwiania spraw z zakresu administracji publicznej „pracowników obsługujących ... organ”. Użycie takiego (nieostrego) określenia pozwoliłoby w przyszłości powierzyć prawo do wydawania decyzji administracyjnych, a więc prawo do wykonywania kompetencji organu, bliżej nieokreślonej grupie osób, których

relację z organem można by zaliczyć do szeroko rozumianej sfery „obsługi”. Ponadto, w sytuacji przekształcenia izby i podległych urzędów skarbowych w jedną jednostkę budżetową, w której pracodawcą osób zatrudnionych w urzędzie będzie izba skarbową, powierzanie załatwiania spraw administracyjnych w imieniu organów pierwszej i drugiej instancji „pracownikom obsługującym organ” będzie niewątpliwie źródłem wielu wątpliwości i problemów.

Poza tym, zmiana Kodeksu postępowania administracyjnego w przedstawionym zakresie spowoduje, że podniesione problemy będą dotyczyły wszystkich spraw, do których stosuje się przepisy tego kodeksu. Między innymi ta okoliczność, a przede wszystkim ranga i sposób tworzenia kodeksów w ogóle, wyraźnie sprzeciwiają się doraźnym zmianom takich aktów, niejako „przy okazji” nowelizowania różnych ustaw szczególnych.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw⁴⁶ krytycznie oceniła wprowadzenie do art. 14 tej ustawy ust. 10 umożliwiającego nałożenie tzw. zakazu klubowego przez związek sportowy lub podmiot prowadzący rozgrywkę. Zdaniem Rady takie rozwiązanie oznacza wyposażenie zewnętrznych w stosunku do organizatora meczu niepublicznych podmiotów w kompetencje do orzekania o ograniczeniu praw i wolności człowieka.

Negatywnie Rada oceniła proponowany art. 15 ust. 2 pkt 3, w myśl którego osobie co do której, w ocenie organizatora, zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w miejscu i czasie trwania imprezy masowej może stwarzać zagrożenie dla jej bezpieczeństwa odmawia się sprzedaży biletu wstępu lub innego dokumentu uprawniającego do przebywania na meczu piłki nożnej uznając, że taka regulacja budzi zastrzeżenia natury konstytucyjnej. Przede wszystkim ustawodawca nie przewidział możliwości złożenia stosowanego odwołania do sądu, co narusza art. 45 Konstytucji, nadto arbitralna decyzja organizatora ograniczałaby prawa dostępu obywateli do dóbr kultury, o którym mowa w art. 73 Konstytucji. Brak sprecyzowania w ustawie przesłanek, jakimi ma kierować się organizator odmawiając sprzedaży biletu, prowadzi również, w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, do podważenia wyprowadzanego z art. 2 Konstytucji wymogu określoności przepisów prawa. Wymóg precyzyjnego i jednoznacznego zdefiniowania w przepisach elementów czynu zabronionego wynika także z art. 42 ust. 1 Konstytucji.

❖ W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa poselski projekt ustawy o uregulowaniu praw do niektórych nieruchomości na terenie miasta stołecznego Warszawy nie spełniał oczekiwań w zakresie prawidłowej legislacji, zawierał liczne błędy językowe, gramatyczne i interpunkcyjne oraz błędy w oznaczeniach jednostek redakcyjnych i odesłaniach do innych aktów prawnych. Rada uznała za niezrozumiałe postanowienia art. 3 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy, zgodnie z którym świadczenia z ustawy nie przysługują osobie, której mienie zostało przejęte przez państwo polskie bez odszkodowania, skoro zaspokojenie roszczeń tej grupy osób stanowi główny cel projektowanej ustawy. Za dyskusyjne w świetle spójności systemu prawnego uznała rozwiązanie, zgodnie z którym prawo użytkowania wieczystego nierucho-

⁴⁶ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z 7 listopada 2014 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2857).

mości ma powstawać na mocy decyzji administracyjnej. Trudno było znaleźć racjonalne wytłumaczenie dla rozwiązania przewidzianego w art. 26 projektowanej ustawy, zgodnie z którym użytkowanie wieczyste nieruchomości ustanowione w celu realizacji roszczeń przewidzianych w ustawie przekształca się następnie z mocy prawa w prawo własności i podlega z urzędu wpisowi do księgi wieczystej. Zgodnie z art. 20 ust. 2 projektowanej ustawy miał zostać skreślony art. 21 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w którym zdefiniowany został zasób nieruchomości Skarbu Państwa. Trudno było stwierdzić, zdaniem Rady, czemu miała służyć ta zmiana, poza tym, że zaburzyłaby istniejący porządek prawny. Takie rozwiązanie jest jednym z najbardziej niebezpiecznych zabiegów legislacyjnych (opinia z 10 grudnia 2014 r.).

Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała projekty rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości, które dotyczyły m.in.: określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym; Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego; stażu asystenckiego; określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach: zatrzymanego w postępowaniu w sprawie o wykroczenie, zatrzymanego w postępowaniu karnym, uprawnieniach i obowiązkach obwinionego w postępowaniu o wykroczenie, uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym, uprawnieniach tymczasowo aresztowanego w postępowaniu karnym, uprawnieniach osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w wypadku jej zatrzymania oraz uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym; wymagań technicznych dotyczących wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz zamieszczania w nim ogłoszeń i obwieszczeń; szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym; udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym; sprawowania nadzoru nad nieletnim oraz kontrolowania obowiązków nałożonych na nieletniego lub rodziców albo opiekuna nieletniego; sposobu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego nad strzeżonymi ośrodkami i aresztami dla cudzoziemców; w sprawie centralnej ewidencji pojazdów; wyznaczenia sądów rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa prasowe; regulaminu przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych; badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu sędziego; określenia zakresu danych, jakie winny znajdować się w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie; utworzenia niektórych sądów rejonowych; przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędów ewidencyjnych; określenia w roku 2015 wysokości zwrotu kosztów przejazdu sędziego z miejsca zamieszkania do siedziby sądu; dotyczące egzaminów wstępnych na aplikacjach adwokackiej i radcowskiej oraz egzaminów adwokackiego i radcowskiego; w sprawie organizacji sądów wojskowych oraz ustalenia regulaminu wewnętrznego urzędowania tych sądów.

❖ Opiniując pozytywnie projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia zakresu danych, jakie winny znajdować się w karcie zgłoszenia na wolne stanowi-

sko sędziowskie⁴⁷ Rada dostrzegła, że prawie wszystkie jej postulaty wyrażone w stanowisku z 13 września 2013 r., zostały w nim uwzględnione. Rada zaproponowała powrót do koncepcji opracowania wzoru karty zgłoszenia, gdyż jej brak spowoduje, że kandydaci będą składać zgłoszenia w różnej graficznie formie, z różną kolejnością zawierania wymaganych informacji itp. Taka prezentacja jest znacznie mniej czytelna i wymaga od wszystkich osób, które oceniają kandydata, poświęcenia więcej czasu. Ponieważ nie został uwzględniony postulat Krajowej Rady Sądownictwa o umożliwienie kandydatom dołączenia do karty zgłoszenia życiorysu (curriculum vitae), Rada zaproponowała stworzenie możliwości przekazania przez nich innych istotnych z ich punktu widzenia informacji, które wykraczają poza zakres informacji wymaganych rozporządzeniem, a mogą dotyczyć doświadczenia, zainteresowań, osiągnięć kandydata, które mogą mieć znaczenie dla jego oceny.

❖ W przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta, sposobu dostępu do konta oraz podejmowania czynności w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim⁴⁸, Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że projektodawca definiując repozytorium ustala dwa rozumienia tego terminu: jako elektroniczny zbiór dokumentów w systemie teleinformatycznym dotyczących danej sprawy, a później jako obejmujące dokumenty, pisma i powiadomienia. Rada podtrzymała swoje stanowisko o konieczności synchronizacji nowego systemu z systemami funkcjonującymi w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa. Projektowany przepis powinien więc wskazywać sposób wyznaczania osób do wykonywania czynności w systemie teleinformatycznym ze szczególnym uwzględnieniem obsługi mechanizmów udostępniania danych systemom Krajowej Rady Sądownictwa. Projekt powinien również doprecyzować rozumienie określenia „umożliwiają im działanie”, poprzez wskazanie sposobu wykonania tej czynności, zwłaszcza odnośnie do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa. Rada postulowała również, aby sformułowanie „profilem zaufanym ePUAP” zastąpić „podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP”, zgodnie z terminologią ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Dostrzegając treść art. 57a-f ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych konieczne jest też wyraźne uregulowanie, które wskazywałoby na pozostawienie danych w systemie teleinformatycznym do dyspozycji Krajowej Rady Sądownictwa, dla której wówczas byłoby to archiwum zakładowe, bądź wskazanie zasad przekazywania danych do systemów Rady. Zgodnie z wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach przepisami kancelaryjno-archiwalnymi dokumentacja dotycząca spraw powołań do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego stanowi w Krajowej Radzie Sądownictwa materiał archiwalny i jest przechowywana wiecześnie - przez 25 lat w Archiwum Zakładowym KRS. Dokumentacja ta po 25 latach jest przekazywana do Archiwum Państwowego (dla materiałów cyfrowych byłoby to Narodowe Archiwum Cyfrowe, które przechowywałoby dokumentację przez okres 10 lat).

⁴⁷ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r. w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia zakresu danych, jakie winny znajdować się w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie.

⁴⁸ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r. w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta, sposobu dostępu do konta oraz podejmowania czynności w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

❖ Negatywnie Rada zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby⁴⁹ wyrażając pogląd, że pomimo zapewnień zawartych w uzasadnieniu do projektu, powierzenie niektórym sędziom pracującym w departamencie lub biurze sprawującym nadzór nad działalnością notariuszy oraz organów samorządu notarialnego funkcji wizytatora w praktyce będzie prowadzić do zwiększenia ogólnej liczby sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości.

❖ Krajowa Rada Sądownictwa zaakceptowała powierzenie organizacji stażu asystenckiego i procesu szkolenia asystentów sędziów prezesom sądów apelacyjnych⁵⁰. W uzasadnieniu projektu podkreślono, że staż asystencki nie powinien być traktowany jako szkolenie odpowiadające aplikacji ogólnej, a powinien służyć zaznajomieniu asystenta sędziego z organizacją i funkcjonowaniem sądownictwa oraz metodyką pracy sędziego. Za takim rozwiązaniem opowiadała się Krajowa Rada Sądownictwa. Rada wyraziła pogląd, że ograniczenie kręgu osób prowadzących zajęcia wyłącznie do kierowników szkolenia może nie uwzględniać rzeczywistych potrzeb szkoleniowych w ramach stażu. Wątpliwości Rady budził również wymiar zajęć teoretycznych i praktycznych wynoszący 32 godziny lekcyjne bez sprecyzowania czy dotyczy całego toku trwania stażu asystenckiego, czy jednego kwartału. Rada sugerowała zwiększenie wymiaru zajęć teoretycznych i praktycznych do 6 - 8 godzin w miesiącu, co w okresie 10 miesięcy stażu (z odliczeniem miesięcy urlopowych) dałoby 60 – 80 godzin zajęć, pozwalających na zrealizowanie celów szkoleniowych stażu, tj. zapoznanie asystenta zwłaszcza z metodyką pracy sędziego i podstawowymi regułami prowadzenia postępowań sądowych w sprawach cywilnych, karnych, rodzinnych, gospodarczych, pracy i ubezpieczeń społecznych, egzekucyjnych i wykonawczych oraz rejestrowych.

3) Stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do projektów planów finansowych dla sądów powszechnych.

Przedstawiając Ministrowi Sprawiedliwości na podstawie art. 178 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 427 ze zm.) wnioszek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa zgłosiła uwagi i zastrzeżenia w uchwale 31 lipca 2014 r., wniosła o dołączenie jej do planu budżetu sądów powszechnych na 2015 rok i skierowanie go do Ministra Finansów oraz przedstawienie Radzie ostatecznej wersji budżetu na 2015 rok⁵¹.

Rada stwierdziła, że przedstawione projekty planów finansowych sądów powszechnych na 2015 rok mogą być niewystarczające dla wykonywania zadań wymiaru sprawiedli-

⁴⁹ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r. w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby.

⁵⁰ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 marca 2014 r. o projekcie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stażu asystenckiego.

⁵¹ Uchwała Nr 325/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych.

wości, albowiem w sposób niedostateczny uwzględniają utrzymującą się od lat tendencję wzrostu wpływu spraw do sądów i związaną z tym rosnącą ilość zatrudnionych pracowników sądów jak i stawianych im wysokich wymagań.

Przy wzroście ilości spraw i poszerzającej się corocznie kognicji sądów właściwe funkcjonowanie poszczególnych jednostek wymaga często wzmocnienia etatowego kadry urzędniczej i asystenckiej. Poważne zaniepokojenie Krajowej Rady Sądownictwa wzbudziło to, że potrzeby te w praktyce są realizowane przez zawierane umowy zlecenia, względnie umowy zawierane z agencjami pracy tymczasowej, które w niedostatecznym stopniu gwarantują profesjonalne i kompetentne wykonywanie zadań pomocniczych w wymiarze sprawiedliwości i w rzeczywistości stanowią realne zagrożenie z punktu widzenia zabezpieczenia akt sądowych i interesu stron. Cel jakim jest zmniejszenie zaległości orzeczniczych może zostać osiągnięty, zdaniem Rady, poprzez stopniowe wzmocnianie aparatu pomocniczego sędziów, przede wszystkim w zakresie obsługi asystenckiej. Pozwoli to na uwalnianie sędziów od wykonywania ogromnej ilości czynności prostych bądź technicznych, a jednocześnie bardzo czasochłonnych. Tymczasem od kilku lat wzrost zatrudnienia kadry pomocniczej został całkowicie zahamowany, co zdecydowanie obniża skuteczność działań wymiaru sprawiedliwości. Nieakceptowane jest zamrożenie od kilku lat wynagrodzeń urzędników, asystentów i pracowników obsługi oraz planowane utrzymanie zamrożenia płac do 2017 roku. W istocie powoduje to realne obniżenie ich płac. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała też na konieczność uwzględnienia w planach finansowych środków na podwyższenie wynagrodzeń asystentów sędziów, które, mimo zmiany przepisów w tym zakresie, nie uległy podwyższeniu, co w rezultacie powoduje rosnącą frustrację w tym środowisku i skutkuje odejściem znacznej ilości wysoko wykwalifikowanych asystentów do innych zawodów prawniczych. Jednocześnie nie uwzględniono realnych potrzeb sądów w zakresie zabezpieczenia wydatków w grupie zawodowej urzędników, asystentów, referendarzy, kuratorów sądowych, jak i sędziów.

Niepokój Rady wzbudziła wskazywana przez Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych sytuacja wywołana wprowadzeniem systemu centralnych zamówień. Mimo niezaprzeczalnych korzyści, szczególnie w zakresie ponoszonych kosztów ubezpieczeń i energii oraz kosztów wynikających z braku konieczności prowadzenia wielu postępowań z zakresu zamówień publicznych, to jednak system centralnych zamówień wpływa na pogorszenie jakości nabywanych towarów, przede wszystkim materiałów biurowych, wydłużenie procedur, niemożność nabycia niektórych programów informatycznych, zwłaszcza prawniczych, od wielu lat wykorzystywanych przez sędziów. Rada ponownie postulowała, aby centralne zamówienia ograniczone zostały do takich towarów i usług, które są w pełni ujednolicone we wszystkich sądach.

W dniu 2 września na podstawie art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 952, ze zm.) Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Ministrowi Obrony Narodowej wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na 2015 rok, opiniując go pozytywnie i akcentując potrzebę pełnego uwzględnienia zaplanowanych wydatków⁵².

⁵² Uchwała Nr 332/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 września 2014 r. w sprawie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na 2015 rok.

IV. Sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów oraz etyki zawodowej

Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęły sprawy dyscyplinarne dotyczące 152 sędziów, które zostały przedstawione Krajowej Radzie Sądownictwa na posiedzeniach plenarnych. W 2014 r. zapadły 84 nieprawomocne wyroki sądów dyscyplinarnych.

Krajowa Rada Sądownictwa, zgodnie z ustawową kompetencją do wnoszenia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych – sądów dyscyplinarnych (art. 121 § 1 usp), oceniała wyroki tych sądów pod kątem celowości ich zaskarżenia i podejmowała stosowne decyzje po rozpatrzeniu przedstawionych propozycji przez Komisję ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów.

W przedmiocie wniesienia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych Rada podjęła

- ❖ 8 uchwał – w tym 1 na korzyść sędziego SR i 7 na niekorzyść obwinionych sędziów SR;
- ❖ 2 uchwały w przedmiocie zażaleń Krajowej Rady Sądownictwa na postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym: 1- dot. odmowy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i 1 - dot. umorzenia postępowania.

Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów na mocy art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa rozpatruje sprawy w kontekście przestrzegania przez sędziów zasad etyki zawodowej określonych w Zbiorze Zasad Etyki Zawodowej Sędziów uchwalonym w dniu 19 lutego 2003 roku przez Krajową Radę Sądownictwa. Komisja ocenia czy konkretne zachowanie sędziego narusza zachowania przewidziane w Zbiorze lub też czy stanowi uchybienie godności sprawowanego urzędu. Rozpatrywane sprawy wynikały zarówno z pism osób prywatnych jak również z pism pochodzących od innych uczestników rozpraw, a także ze środowiska sędziowskiego.

Sprawy rozpatrywane przez Radę dotyczyły na przykład:

- Nominacji Prokuratora na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego. Autor pisma zarzucał Pani Prokurator niedopełnienie obowiązków służbowych i przekroczenie uprawnień prokuratora. O swoich zarzutach powiadamiał również parlamentarzystów – p. poseł Julię Piterę oraz p. poseł Beatę Kempę. Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów zapoznała się z aktami do Prokuratury Rejonowej, a także z aktami osobowymi powołanej sędzi. Komisja nie znalazła podstaw do podjęcia działań;
- W innej sprawie sędzia zwrócił się do Rady o podjęcie działań zapobiegających ingerowaniu w judykację w formie postępowań dyscyplinarnych. W 2013 r. wszczęto wobec sędziego postępowanie dyscyplinarne. Zdaniem sędziego wnioski dyscyplinarne wprost ingerują w judykację oraz stanowią formę nękania sędziego. Komisja przeprowadziła rozmowę z sędzią, prezesem sądu oraz przewodniczącą wydziału i uznała, że brak jest podstaw prawnych do „przejęcia” przez Radę prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

go, a po wydaniu wyroku przez sąd dyscyplinarny I instancji podejmie decyzję (in pleno), czy składać od tego orzeczenia odwołanie;

- Jedną ze spraw dotyczącą wyroków z powództwa sędziów jednego z okręgów przeciwko Sądowi Okręgowemu o zwrot kosztów dojazdów do sądu komisja rozpatrywała pod kątem konieczności wyłączenia się sędziów od orzekania i przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi. Na kanwie tej sprawy przygotowany został przez Komisję projekt stanowiska, następnie uchwalony przez Radę⁵³ o treści:

„Krajowa Rada Sądownictwa, zwracając uwagę na treść § 4 i § 5 ust. 2 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów, przypomina, że sędzia powinien w każdych okolicznościach unikać wszystkiego, co mogłoby osłabić zaufanie do jego bezstronności.

Ze względu na obowiązek dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości, budowania zaufania do sądów i sędziów, kształtowania pozytywnego wizerunku sądów w oczach opinii społecznej sędziowie powinni szczególnie wnikliwie rozważyć złożenie na podstawie art. 49 kpc wniosku o wyłączenie ich od rozpoznania sprawy, w której stronami są sędziowie tego samego, nadrzędnego lub podległego sądu jako powodowie oraz sąd, w którym pełnią służbę, lub sąd nadrzędny jako pozwany.

Również prezes pozwanego sądu powinien rozważyć złożenie w opisanych okolicznościach wniosku o wyłączenie sędziów podległego sobie sądu od rozpoznania sprawy, w której występuje jako strona.

Te same reguły mają zastosowanie w sytuacji, gdy stroną powodową jest sąd a pozwanym sędzia.”

Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów rozpatrzyła w 2014 r. łącznie 41 spraw. Zespoły członków Komisji, w sytuacjach budzących wątpliwości, przeprowadzały rozmowy wyjaśniające, które były protokołowane, a także przedstawiały wnioski Krajowej Radzie Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym.

V. Rozpatrywanie skarg i wniosków

Analizy skarg i wniosków wpływających do Rady od osób indywidualnych dokonywały komisje stałe Krajowej Rady Sądownictwa: Komisja ds. Skarg i Wniosków, Komisja ds. Wizytacji i Lustracji, Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Komisja ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów. W postępowaniu skargowym właściwa komisja zapoznaje się także z wyjaśnieniami prezesów oraz sędziów, których dotyczą skargi. Wzywa czasami również inne osoby. Jeżeli zebrany w sprawie materiał nie potwierdza stawianych zarzutów, składający skargę jest o tym informowany. Jeżeli zarzuty natury dyscyplinarnej potwierdzają się, skarga jest przekazywana właściwemu zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego celem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

⁵³ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie wykładni Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów (załącznika do uchwały KRS z dnia 19 lutego 2003 r.).

W rozdziale 5a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych został uregulowany tryb rozpatrywania skarg i wniosków.

Zgodnie z nim m.in.:

- Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawiśli, nie podlegają rozpatrzeniu. Organ sądu, do którego taka skarga lub wniosek zostały skierowane, zawiadamia skarżącego o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi.
- Skargi lub wnioski zawierające treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe pozostawia się bez rozpatrzenia, zawiadamiając o tym skarżącego lub wnioskodawcę, z podaniem przyczyny pozostawienia skargi lub wniosku bez rozpatrzenia.
- Organem właściwym do rozpatrzenia skargi lub wniosku, dotyczących działalności sądu, jest prezes sądu.
- Skarga w zakresie w jakim zawiera wniosek o pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej podlega niezwłocznie przekazaniu właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu albo zastępcy rzecznika dyscyplinarnego. Rzecznik, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności podniesionych w skardze, może podjąć czynności dyscyplinarne z własnej inicjatywy. O sposobie załatwienia skargi rzecznik dyscyplinarny zawiadamia skarżącego oraz organ, który przekazał mu skargę.

Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło 1188 skarg i wniosków oraz 28 pism anonimowych - łącznie 1216 wystąpień od osób fizycznych i innych podmiotów. Wpłynęły również 1693 pisma drogą elektroniczną, które pozostawiono bez rozpoznania w związku z tym, że ich autorzy pomimo udzielonej odpowiedzi nadal przysyłali kolejne pisma dotyczące już rozpoznanych spraw. Łącznie w ramach skarg i wniosków do Rady wpłynęło 5139 pism, z których rozpatrzono 2389 pisma, a 2750 pozostawiono bez dalszego biegu.

Skargi rozpatrzyły Komisje KRS do spraw:

- ❖ Skarg - 478 spraw,
- ❖ Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów - 204 sprawy,
- ❖ Etyki Zawodowej Sędziów - 41 spraw,
- ❖ Wizytacji i Lustracji - 39 spraw.

Komisja Wizytacji i Lustracji podjęła też 43 uchwały o odmowie przeprowadzenia lustracji sędziego lub sądu i 1 uchwałę o przeprowadzeniu lustracji pracy 1 z sędziów Sądu Rejonowego, w konkretnej sprawie. Po przeprowadzeniu wizytacji Rada stwierdziła, że postawa uczestników tego postępowania, zgłaszane wnioski dowodowe, składane środki odwoławcze oraz nowe okoliczności sprawy podnoszone przez wnioskodawczynię i uczestniczkę na różnych etapach postępowania uniemożliwiły zakończenie sprawy do chwili obecnej.

VI. Konferencje, spotkania i seminaria krajowe – kalendarium

❖ 8 stycznia 2014 r. odbyła się w Warszawie konferencja Krajowej Rady Sądownictwa i Senatu RP „Model nadzoru nad działalnością sądów i pracą orzeczniczą sędziów”. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni m.in.: Marszałek Sejmu, Minister Sprawiedliwości, przedstawiciele Kancelarii Prezydenta, Prezesi: Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, parlamentarzyści, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, kierownictwo Rad: Adwokackiej, Radcowskiej, Prokuratorskiej, przedstawiciele stowarzyszeń sędziowskich i organizacji pozarządowych, prezesi sądów apelacyjnych i okręgowych.

❖ 14 stycznia 2014 r. w spotkaniu podsumowującym dotychczasowe prace „Okrągłego Stołu dla Sądownictwa” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” udział wziął Jarema Sawiński, Wiceprzewodniczący i Rzecznik Prasowy Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ W dniach 7-28 lutego 2014 r. w Krakowie odbyła się zorganizowana przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury konferencja „Programy aplikacji – ocena i propozycje zmian”. Udział w niej wziął sędzia Jan Kremer, członek Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 24 lutego 2014 r. w Konferencji zorganizowanej wspólnie przez Prokuratora Generalnego, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego i Rzecznika Praw Obywatelskich przy medialnym wsparciu wydawnictwa Wolters Kluwer „Prawa ofiar przestępstw” udział wziął sędzia Antoni Górski, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Waldemar Żurek, członek Rady.

❖ 25 marca 2014 r. odbyła się konferencja zorganizowana przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP oraz Krajową Radę Prokuratury „Model i miejsce Prokuratury w systemie organów państwa”. Uczestniczyli w niej: sędzia Jarema Sawiński, były Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Piotr Raczkowski, członek Rady.

❖ 31 marca 2014 r. w konferencji „E-protokół a wymiar sprawiedliwości” zorganizowanej przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” udział wziął sędzia Waldemar Żurek, p.o. rzecznika prasowego Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 9 kwietnia 2014 r. w Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Trybunału Konstytucyjnego poświęconym przedstawieniu najważniejszych dla obywateli i Państwa rozstrzygnięciom Trybunału Konstytucyjnego w 2013 r. udział wzięli: sędzia Małgorzata Niezgodka-Medek, Wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Roman Kęska, Szef Biura Rady.

❖ 12 kwietnia 2014 r. w konferencji pt.: „Inność, tolerancja, uprzedzenia” poruszającej problemy uprzedzeń i przestępstw popełnianych z nienawiści udział wzięła sędzia Katarzyna Gonera, członek Krajowej Rady Sądownictwa. Organizatorem konferencji była Naczelna Rada Adwokacka wraz z Komisją Praw Człowieka przy NRA.

❖ 13 maja 2014 r. w Karpaczu odbył się Zwyczajny Krajowy Zjazd Komorników Sądowych z udziałem sędzi Katarzyny Gonery oraz sędziego Dariusza Zawistowskiego, członków Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 23 maja 2014 r. w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Gwarancje ochrony konstytucyjnych praw i wolności jednostki” uczestniczyła sędzia Katarzyna Gonera, członek Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 4 czerwca 2014 r. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Ewa Kopacz zwołała Zgromadzenie Narodowe w celu wysłuchania orędzia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Udział w Zgromadzeniu wziął prof. Roman Hauser, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 5 czerwca 2014 r. miała miejsce uroczysta konferencja z okazji XXXV-lecia Sądownictwa Rodzinnego, XXV lat Konwencji Praw Dziecka, XXV-lecia Stowarzyszenia Sędziów Rodziny w Polsce. Udział wzięli Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa: sędzia Piotr Raczkowski i sędzia Krzysztof Wojtaszek.

❖ 30 czerwca 2014 r. w konferencji „Proces legislacyjny a wymiar sprawiedliwości w Polsce” zorganizowanej przez Helsińską Fundację Praw Człowieka udział wzięła sędzia Katarzyna Gonera, członek Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Rady.

❖ 2 lipca 2014 r. odbyło się spotkanie sędzi Katarzyny Gonery, członka i przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa z Dorotą Pudzianowską Koordynatorem Programu Antydyskryminacyjnego „Artykuł 32” oraz Adamem Bodnarem z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w związku z realizacją projektu pt. „Podnoszenie wrażliwości sędziów w zakresie równego traktowania”.

❖ 30 września 2014 r. Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa: Łukasz Bojarski, sędzia Gabriela Ott oraz sędzia Waldemar Żurek uczestniczyli w IV. edycji konferencji podsumowującej kolejny cykl obywatelskiego monitoringu sądów w Polsce pt. „Czy połowa osób musi wyjść z sądu niezadowolona? Sprawiedliwość proceduralna a realia polskiego sądownictwa”.

❖ 6 października 2014 r. w debacie w Dzienniku Gazecie Prawnej poświęconej kompetencjom i pozycji sędziów udział wzięł prof. Roman Hauser, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Rady.

❖ 24 października 2014 r. w VIII Seminarium Warszawskim „Równość w dostępie do praw gwarantowanych w systemie Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności – aktualny stan i wyzwania” zorganizowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania udział wzięł sędzia Jan Kremer, członek Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 28 - 29 października 2014 r. w Warszawie odbyła się dwudniowa konferencja „Razem czy osobno? Współpraca, interakcja, komunikacja wymiaru sprawiedliwości i orga-

nizacji pozarządowych” poświęcona relacjom wymiaru sprawiedliwości i organizacji pozarządowych.

❖ 29 października 2014 r. w Warszawie w konferencji „Prawo w Działaniu - Stosowanie europejskiego prawa cywilnego: wyzwanie dla sądów polskich” zorganizowanej przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości udział wzięli sędzia Dariusz Zawistowski i sędzia Jan Kremer, członkowie Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 21 listopada 2014 r. w konferencji pt. „Referendarz w postępowaniach sądowych” uczestniczył sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Krajowej Rady Sądownictwa. Organizatorami byli: Redakcja Kwartalnika Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA oraz Wydawnictwo C.H.Beck.

❖ 2 grudnia 2014 r. w Warszawie w konferencji „Jakość i otwartość procesu legislacyjnego” zorganizowanej przez Fundację im. Stefana Batorego uczestniczył sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Krajowej Rady Sądownictwa.

❖ 4 grudnia 2014 r. w Warszawie odbyła się konferencja „Rola Rzecznika Prasowego Sądu w kształtowaniu dobrych relacji z mediami”.

❖ 18 grudnia 2014 r. w siedzibie resortu sprawiedliwości odbyło się spotkanie Zespołu ds. Standardów Komunikacji w Sądach.

VII. Inne wydarzenia

❖ 17 czerwca 2014 roku w Krakowie członkowie Prezydium i przedstawiciele Krajowej Rady Sądownictwa spotkali się z kierownictwem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Spotkanie, poświęcone było omówieniu proponowanych zmian w ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Zakładają one modyfikację modelu kształcenia sędziego i prokuratora oraz organizacji Szkoły. Szczególną uwagę poświęcono projektowi przywrócenia asesury sądowej, modelowi aplikacji sędziowskiej według senackiego projektu zmiany ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Zastanawiano się także nad wpływem projektowanych zmian legislacyjnych na szkolenia ustawiczne i ich finansowanie, a także usytuowanie KSSiP w systemie organów państwowych.

❖ 25 czerwca 2014 r. w uznaniu dla dotychczasowego dorobku naukowego i wkładu w rozwój sądownictwa administracyjnego w Polsce za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauk prawnych w zakresie materialnego, proceduralnego i egzekucyjnego prawa administracyjnego oraz postępowania sądoadministracyjnego, a także za szczególny wkład w kształtowanie nowego ładu publicznego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez budowanie niezależności, prestiżu i pozycji sądownictwa administracyjnego Rektor i Senat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie nadał profesorowi Romanowi Hauserowi, Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa tytuł doktora honoris causa. W uroczystości uczestniczyli Wiceprzewodniczący Rady sędziowie Piotr Raczkowski i Krzysztof Wojtaszek oraz rzecznik prasowy Rady sędzia Waldemar Żurek.

❖ 18 sierpnia 2014 r. w Alma-Acie w obecności Senatu i Konsula Generalnego RP senator Piotr Zientarski, członek Krajowej Rady Sądownictwa został wyróżniony tytułem doktora honoris causa jako pierwszy Polak w 80-letniej historii tego najstarszego Uniwersytetu w Kazachstanie. Znalazł się tym samym w zaszczytnym gronie doktorów honoris causa Uniwersytetu Al-Farabi, wśród których jest 7 laureatów Nagrody Nobla.

❖ 1 października 2014 r. został podpisany akt notarialny powołujący Fundację Dom Sędziego Seniora pod patronatem Krajowej Rady Sądownictwa.

VIII. Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku

W 2010 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła wyrażać podziękowanie sędziom w stanie spoczynku poprzez uhonorowanie medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”⁵⁴.

W dniu 17 stycznia 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła uroczyście wyrażać podziękowanie poprzez uhonorowanie medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae” sędziów, byłych sędziów i sędziów w stanie spoczynku w uznaniu ich postawy i działalności w latach 1945-1989 ubiegłego wieku, a w szczególności za dochowanie wierności zasadzie niezawisłości sędziowskiej.

Obie uchwały utraciły moc z chwilą podjęcia przez Krajową Radę Sądownictwa uchwały w sprawie uhonorowania sędziów z dnia 4 września 2014 r.

Ostatecznie Uchwałą Nr 381/2014 z dnia 16 października 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa, ustanowiła medal „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”, którym może uhonorować osoby zasłużone dla wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności: sędziów, sędziów w stanie spoczynku i byłych sędziów, którzy wyróżnili się pracą orzeczniczą lub pozaorzeczniczą. Rada może nadać medal również pośmiertnie. Ta sama osoba może być uhonorowana medalem jednokrotnie. Regulamin uhonorowania medalem – stanowi załącznik do uchwały.

❖ W styczniu 2014 r. w uznaniu wybitnych zasług w kształtowaniu polskiego wymiaru sprawiedliwości Krajowa Rada Sądownictwa odznaczyła pośmiertnie medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae” członka Krajowej Rady Sądownictwa Pana Stanisława Dąbrowskiego – Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego⁵⁵.

❖ W związku z zakończeniem kadencji SSN Antoniego Górskiego, jako członka Rady i jej Przewodniczącego w latach 2010-2014, w uznaniu wzorowej postawy sędziowskiej, bardzo dużego zaangażowania i sprawnego kierowania pracami Rady oraz wysiłku na rzecz umacniania jej konstytucyjnej roli strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów, Krajowa Rada Sądownictwa, postanowiła uroczyście podziękować i uhonorować SSN Antoniego Górskiego medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene

⁵⁴ Uchwała KRS Nr 692/2010 z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie uhonorowania sędziów, którzy przeszli w stan spoczynku. Regulamin w sprawie określenia zasad i trybu uhonorowania sędziów, którzy przeszli w stan spoczynku - stanowi załącznik do uchwały.

⁵⁵ Uchwała Nr 1/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z 14 stycznia 2014 r.

Merentibus Iustitiae”. Medal wraz z gratulacjami wręczył prof. Roman Hauser Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym 12 czerwca 2014 r.

W uznaniu postawy i działalności w latach 1980-1989 ubiegłego wieku, a w szczególności za dochowanie wierności zasadzie niezawisłości sędziowskiej Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła wyróżnić medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”:

1. Rafała Malarskiego, Sędziego Sądu Najwyższego (uchwała KRS Nr 36/2014 z 17 stycznia 2014 r.);
2. Józefa Bełza, byłego asesora w okręgu Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim (uchwała KRS Nr 36/2014 z 17 stycznia 2014 r.);
3. Zbigniewa Cendrowskiego, sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie (uchwała KRS Nr 36/2014 z 17 stycznia 2014 r.);
4. Jerzego Kozdronia, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, byłego sędziego Sądu Rejonowego w Kwidzynie (uchwała KRS Nr 36/2014 z 17 stycznia 2014 r.);
5. Kazimierza Barczyka, byłego sędziego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie (uchwała KRS Nr 37/2014 z 17 stycznia 2014 r.);
6. Iwonę Koper, Sędzię Sądu Najwyższego (uchwała KRS Nr 223/2014 z 29 maja 2014 r.);
7. Grzegorza Kapere, Sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu (uchwała KRS Nr 226/2014 z 30 maja 2014 r.);
8. Hannę Bajer, sędzię Sądu Okręgowego w Warszawie w stanie spoczynku (uchwała KRS Nr 147/2014 z 19 marca 2014 r.);
9. Jana Filipczyka, sędziego Sądu Okręgowego w Słupsku (uchwała KRS Nr 147/2014 z 19 marca 2014 r.);
10. prof. Ryszarda Juszkiewicza, sędziego Sądu Rejonowego w Mławie w stanie spoczynku (uchwała KRS Nr 147/2014 z 19 marca 2014 r.);
11. Annę Koprowską (pośmiertnie), sędzię Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu (uchwała KRS Nr 223/2014 z 29 maja 2014 r.);
12. Huberta Błaszczyka, byłego sędziego Sądu Rejonowego w Świebodzinie, na stałe zamieszkującego w Sydney (uchwała KRS Nr 120/2014 z 7 marca 2014 r.).

Krajowa Rada Sądownictwa w 2014 roku postanowiła uroczyście podziękować i wyróżnić medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae” 47 sędziów (w tym: 4 sędziów SN, 6 sędziów NSA, 16 sędziów SA, 20 sędziów SO, 1 sędziego SR) podejmując 15 uchwał o uhonorowaniu. Uroczystość wręczenia zasłużonym sędziom, którzy przeszli w stan spoczynku, okolicznościowych medali „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae” odbyła się w siedzibie Rady 8 lipca 2014 r.

IX. Działalność Rady na arenie międzynarodowej

W 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa prowadziła aktywną działalność na polu współpracy międzynarodowej. W ramach członkostwa Krajowej Rady Sądownictwa w Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ), przedstawiciele Rady uczestniczyli w posiedzeniach

Zgromadzenia Ogólnego, Komitetu Sterującego, grup roboczych oraz grup ds. projektów Sieci ENCJ.

Konferencje i spotkania poza granicami kraju, w których udział wzięli członkowie KRS.

W ramach Komitetu Sterującego i grup roboczych ENCJ odbyły się posiedzenia i spotkania, których tematami były:

- „Rozwijanie minimalnych standardów dla sądownictwa” 17-18 lutego 2014 r. w Warszawie, 24-25 marca 2014 r. w Wilnie oraz 8-9 grudnia 2014 r. w Dublinie.
- „Ocena niezależności i odpowiedzialności sądownictwa” 23-24 stycznia 2014 r. w Brukseli, 24-25 marca 2014 r. w Bukareszcie oraz w dniach 1-2 grudnia 2014 r. w Brukseli. Posiedzenie w Bukareszcie połączone było z Nadzwyczajnym Zgromadzeniem Ogólnym ENCJ, w trakcie którego reprezentanci poszczególnych krajów członkowskich Sieci zatwierdzili zmiany w Statucie ENCJ.
- „Różnorodność kulturowa a praktyka sądowa” - Zespół roboczy ds. wspólnego projektu ENCJ i niemieckiego Instytutu Antropologii Społecznej im. Maxa Plancka odbył swoje premierowe posiedzenie w dniach 2-3 lutego 2014 r. w Brukseli. Na spotkaniu omawiano możliwości rozwiązania problemów związanych z przestrzeganiem prawa i dostępem do wymiaru sprawiedliwości przez przedstawicieli innych kręgów kulturowych zamieszkujących kraje UE.
- „Przewodnik po ENCJ” 3-4 lutego 2014 r. w Rzymie. Współkoordynatorem grupy była Krajowa Rada Sądownictwa. „Przewodnik” został staraniem KRS przetłumaczony na język polski i wydrukowany w łączonej polsko-angielskiej wersji językowej w celu dalszej dystrybucji w kraju i za granicą.
- Pierwsze spotkanie, wspólne dla wszystkich głównych projektów ENCJ na lata 2014/15, w tym: „Rozwijanie standardów minimalnych dla sądownictwa” i „Ocena niezależności i odpowiedzialności sądownictwa”, odbyło się w dniach 18-19 września 2014 r. w Brukseli i było połączone z posiedzeniem Rady Wykonawczej ENCJ.
- W dniu 17 marca 2014 r. w Brukseli odbyło się spotkanie Komitetu Sterującego Sieci. W dniach 11-13 czerwca 2014 r., w Rzymie odbyło się Zgromadzenie Ogólne Sieci ENCJ, poprzedzone posiedzeniem Komitetu Sterującego Sieci. W Zgromadzeniu udział wzięli przedstawiciele KRS. W wyniku postanowień Zgromadzenia, Komitet Sterujący Sieci włączono w skład 7-osobowej Rady Wykonawczej ENCJ, a do jej składu wybrana została na 2-letnią kadencję Krajowa Rada Sądownictwa reprezentowana przez Panią sędzię Katarzynę Gonerę.
- W dniu 1 grudnia 2014 r. w Brukseli odbyło się spotkanie Rady Wykonawczej ENCJ.

Krajowa Rada Sądownictwa utrzymywała bieżące kontakty z innymi organizacjami międzynarodowymi reprezentującymi sądownictwo i związanymi z wymiarem sprawiedliwości z Radą Europy i działającymi pod jej egidą organizacjami, przede wszystkim z Radą Konsultacyjną Sędziów Europejskich (CCJE). Członkostwo i uczestnictwo w pracach CCJE członka KRS Pani sędzi Katarzyny Gonery należącej do grupy roboczej (CCJE-GT) zajmującej się bezpośrednio przygotowaniem treści corocznej Opinii CCJE, umożliwiło wpływ na opinie i rezolucje podejmowane przez Radę Konsultacyjną;

- w dniach 23-26 czerwca 2014 r. odbyło się posiedzenie CCJE-GT połączone z konferencją zorganizowaną przez niemiecką Komisję ds. analizy autonomii sądownictwa. Opinia CCJE została przyjęta na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego w Strasburgu (22-24 października 2014 r.).

W dniu 31 stycznia 2014 r. przedstawiciel KRS wziął udział w rozpoczęciu roku orzeczniczego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka połączonym z seminarium nt. implementacji orzeczeń Trybunału.

Rada odpowiadała na pytania dotyczące kwestii praktycznych w zakresie walki z korupcją i etyką sędziowską w ramach V rundy ewaluacyjnej Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO) działającej przy Radzie Europy.

W dniach 1-2 kwietnia 2014 r., na zaproszenie Ministerstwa Sprawiedliwości Bułgarii przedstawiciele Krajowej Rady Sądownictwa wzięli udział w konferencji w Sofii poświęconej uczciwości wymiaru sprawiedliwości i walce z korupcją.

Ponadto:

- w dniach 9-10 października 2014 r. w Tunisie odbyła się konferencja w ramach warsztatów TAIEX, poświęcona funkcjonowaniu Rad Sądownictwa;
- w dniach 24-25 października 2014 r. w Baku odbyła się organizowana przez Radę Europy oraz Sąd Najwyższy Republiki Azerbejdżanu konferencja „Stosowanie Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności”;
- w dniach 25-26 listopada w Hadze odbyło się organizowane przez instytut Hiil „Forum Innowacji Wymiaru Sprawiedliwości”.

W spotkaniach tych wzięli udział przedstawiciele Krajowej Rady Sądownictwa.

Ważnym elementem działalności międzynarodowej Rady jest zapewnienie stałych kontaktów z Radami Sądownictwa innych państw.

W ramach rewizyty członkowie Krajowej Rady Sądownictwa przebywali:

- w dniach 23-26 kwietnia 2014 r. w Mołdawii na zaproszenie Przewodniczącego Najwyższej Rady Sądownictwa tego kraju - podpisano umowę o współpracy pomiędzy obiema Radami;
- w dniach 2-4 lipca 2014 r. w Madrycie na zaproszenie Przewodniczącego Naczelnej Rady Sądownictwa Królestwa Hiszpanii;

- w dniach 3-5 września 2014 r. w Rydze na zaproszenie Przewodniczącego Rady Sądownictwa Republiki Łotwy. Członkowie Rady wzięli udział w Konferencji Sędziów Łotewskich, podsumowującej pierwszą historyczną kadencję Rady łotewskiej.

W Polsce na zaproszenie Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa gościli delegacje:

- Rady Sądowej Republiki Słowenii, na czele z przewodniczącym Miro Cerarem (14-17 lipca 2014 r.);
- estońskiej Rady ds. Administracji Sądowej, na czele z jej przewodniczącym a zarazem Prezesem Sądu Najwyższego Estonii Panem Priit'em Pitkamäe (28-30 października 2014 r.);
- Najwyższej Rady Sądownictwa Ukrainy (25-27 listopada 2014 r.). Wizytę zorganizowano we współpracy z kijowskim biurem Rady Europy.

W siedzibie Rady odbyły się spotkania:

- 13 maja 2014 r. z Attaché Wojskowym i Obrony przy Ambasadzie Republiki Brazylii w Polsce Paulo Roberto Viana Rabelo. Wizyta służyła podjęciu współpracy i nawiązaniu kontaktów z sądownictwem Brazylii w przyszłości;
- 1 października 2014 r. z przebywającą w Polsce na zaproszenie Pierwszego Prezesa SN delegacją Sądu Najwyższego Republiki Litewskiej na czele z Prezesem Gintarasem Kryževičiusem;
- 9 października 2014 r. z przebywającą w Polsce na zaproszenie Ministerstwa Sprawiedliwości grupą prawników z Kuby;

W dniu 3 lutego 2014 r. w przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Warszawie odbyło się spotkanie reprezentantów środowiska sędziowskiego (w tym Krajowej Rady Sądownictwa) z przedstawicielem Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości Komisji Europejskiej, p. Michałem Wiktorowiczem.

X. Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości.

1. Krajowa Rada Sądownictwa – postuluje przyspieszenie prac legislacyjnych przywracających asesurę sądową. Projekt aktu normatywnego ponownie wprowadzający tę instytucję do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, przedstawiony przez Prezydenta RP został przygotowany z inicjatywy KRS przy znaczącym udziale Ministra Sprawiedliwości.
2. Krajowa Rada Sądownictwa postuluje również, aby wszelkie działania zmierzające do reformowania sądów poprzedzone były wszechstronnymi badaniami prowadzonymi przez Ministerstwo Sprawiedliwości i organizacje zewnętrzne, pozarządowe. Doświadczenia wskazują, że nagłe zwroty w polityce prowadzonej odnośnie sądów – związane z wyborami do Parlamentu, a także zbyt częstymi zmianami na stanowisku Ministra Sprawiedliwości – i nierespektowanie przyjętych założeń przez każdą kolejno następującą ekipę władzy wykonawczej negatywnie wpływa na społeczny odbiór skuteczności wymiaru sprawiedliwości.
3. Celowym jest podjęcie prac nad wypracowaniem nowego modelu nadzoru nad sądami, zapobiegającemu zakłóceniu równowagi władz przewidzianej w art. 10 Konstytucji RP z uwagi na coraz szerszą ingerencję władzy wykonawczej w działanie wymiaru sprawiedliwości.
4. Rada postuluje zaprzestanie traktowania prawa jako wyłącznie narzędzia bieżącej polityki - tendencja ta została zauważona podczas opiniowania projektów aktów normatywnych.
5. Niezbędne jest podjęcie prac ustawodawczych w kierunku kształtowania wielopłaszczyznowej poprawy jakości i warunków pracy organów związanych z wymiarem sprawiedliwości (problematyka dotycząca pozycji ustrojowej i poziomu dochodów komorników powinna być przedmiotem całościowego projektu rządowego; uchwalenie instrumentów nadzorczych dotyczących funkcjonowania kurateli; podjęcie prac nad odciążeniem sądów powszechnych).
6. Zdaniem Rady niezbędne jest promowanie mediacji jako alternatywnej formy rozstrzygnięcia konfliktów prawnych jako jeden z elementów umożliwiających odciążenie sądów.
7. Rada postuluje uwzględnienie realnych potrzeb sądów w zakresie zabezpieczenia wydatków w grupie zawodowej urzędników, asystentów, referendarzy, kuratorów sądowych, jak i sędziów przez wzmocnienie etatowe kadry urzędniczej i asystenckiej. Zdaniem Rady nieakceptowane jest zamrożenie od kilku lat wynagrodzeń urzędników, asystentów i pracowników obsługi oraz planowane utrzymanie zamrożenia płac do 2017 roku.

8. Rada ponownie postuluje, by centralne zamówienia ograniczone zostały do takich towarów i usług, które są w pełni ujednolicone we wszystkich sądach.
9. Rada po raz kolejny postuluje modyfikację modelu kształcenia sędziego i prokuratora oraz organizacji Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także przyznanie wiodącej roli i pozycji KRS w procesie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości również w zakresie prawa Unii Europejskiej. Według standardów przyjmowanych w odpowiednich dokumentach Unii Europejskiej oraz Rady Europy (vide: opinie Konsultacyjnej Rady Sędziów Europejskich) instytucja zajmująca się kształceniem wstępnym kandydatów na sędziów (aplikantów sądowych) oraz szkoleniem ustawicznym sędziów pełniących służbę nie może podlegać władzy wykonawczej (np. Ministrowi Sprawiedliwości), lecz powinna być nadzorowana przez Krajową Radę Sądownictwa. Z uwagi na to, że Komisja Europejska promuje budowanie sieci, powiązań, kooperacji i współpracy pomiędzy poszczególnymi krajami Unii Europejskiej, utworzenie takiej sieci byłoby najlepszym wkładem Ministerstwa Sprawiedliwości w wykonanie zaleceń Komisji Europejskiej. Krajowa Rada Sądownictwa mogłaby także wspierać (na poziomie krajowym oraz na poziomie europejskim) każdy rodzaj współpracy między poszczególnymi radami sądownictwa i szkołami sędziowskimi.
10. Rada postuluje utworzenie funkcji rzecznika prasowego sądów przy Krajowej Radzie Sądownictwa.
11. Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa zwraca uwagę na problem braku siedziby i potrzebę zapewnienia środków finansowych na jej zakup.

XI. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2014 roku – wybrane dane statystyczne

Liczba posiedzeń Rady oraz liczba podjętych uchwał

Data posiedzenia	dni	liczba uchwał (w sprawach osobowych i problemowych)
14-17 stycznia	4	39
11-14 lutego	4	43
4-7 marca	4	36
18-20 marca	3	39
6-9 maja	4	50
27-30 maja	4	16
10-13 czerwca	4	44
9-11 lipca	3	24
29 lipca - 1 sierpnia	4	35
2-5 września	4	33
14-17 października	4	75
4-7 listopada	4	51
9-12 grudnia	4	99
29 grudnia	1	5
	51	589

Dane dotyczące liczby kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi RP z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędu sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	5	x	x	66	x	x	71
11-14 lutego	x	x	1	2	7	22	x	x	32
4-7 marca	x	x	5	1	27	20	x	x	53
18-20 marca	x	x	2	2	5	21	x	x	30
6-9 maja	x	1	1	2	24	10	x	x	38
27-30 maja	x	x	2	x	4	4	x	x	10
10-13 czerwca	x	x	x	2	15	19	x	x	36
9-11 lipca	x	x	1	x	5	13	x	x	19
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	4	3	8	12	1	x	28
2-5 września	x	x	1	x	x	17	x	x	18
14-17 października	x	x	1	3	3	20	x	x	27
4-7 listopada	2	x	x	3	8	16	x	x	29
9-12 grudnia	1	1	2	2	18	27	x	x	51
29 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	3	2	25	20	124	267	1	x	442

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów (osób), co do których Rada podjęła uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego podczas plenarnych posiedzeń

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	28	x	x	1448	x	x	1476
11-14 lutego	x	x	9	5	22	633	x	x	669
4-7 marca	x	x	71	x	117	395	x	x	583
18-20 marca	x	x	6	10	8	333	x	x	357
6-9 maja	x	2	12	7	64	267	x	x	352
27-30 maja	x	x	13	x	7	74	x	x	94
10-13 czerwca	x	x	x	1	169	466	x	x	636
9-11 lipca	x	1	11	x	21	319	x	x	352
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	35	x	21	258	1	x	315
2-5 września	x	x	9	x	x	533	x	x	542
14-17 października	x	x	8	x	1	451	x	x	460
4-7 listopada	x	x	x	4	5	432	x	x	441
9-12 grudnia	x	4	11	4	51	513	x	x	583
29 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	7	213	31	486	6122	1	x	6860

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów, co do których Rada podjęła uchwały o umorzeniu postępowania

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	7	x	x	136	x	x	143
11-14 lutego	x	x	1	1	2	15	x	x	19
4-7 marca	x	x	8	x	60	29	x	x	97
18-20 marca	x	x	x	3	x	12	x	x	15
6-9 maja	x	x	x	1	6	33	x	x	40
27-30 maja	x	x	3	x	2	6	x	x	11
10-13 czerwca	x	x	x	1	56	21	x	x	78
9-11 lipca	x	x	2	x	4	43	x	x	49
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	4	x	4	24	x	x	32
2-5 września	x	x	2	x	x	104	x	x	106
14-17 października	x	x	x	x	x	106	x	x	106
4-7 listopada	x	x	x	x	x	52	x	x	52
9-12 grudnia	x	x	2	1	5	35	x	x	43
29 grudnia	x	x	x	x	x	5	x	x	5
	x	x	29	7	139	621	x	x	796

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów przeniesionych w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
11-14 lutego	x	x	x	x	x	3	x	x	3
4-7 marca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
18-20 marca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
6-9 maja	x	x	x	x	x	2	x	x	2
27-30 maja	x	x	x	x	1	x	x	x	1
10-13 czerwca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
9-11 lipca	x	x	x	x	2	x	x	x	2
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2-5 września	x	x	x	x	x	3	x	x	3
14-17 października	x	x	x	x	1	5	x	x	6
4-7 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
9-12 grudnia	x	x	x	1	x	x	x	x	1
29 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	x	1	7	18	x	x	26

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, co do których zapadły uchwały KRS o odmowie przeniesienia w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
18-20 marca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
6-9 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	x	x	1	x	x	x	1
4-7 listopada	x	x	x	x	1	x	x	x	1
	x	x	x	x	2	2	x	x	4

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, co do których zapadły uchwały KRS o umorzeniu przeniesienia w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
6-9 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	x	2	x	x	2

Odroczenie rozpoznania zgłoszeń kandydatów na sędziów

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
11-14 lutego	x	x	22	x	x	x	x	x	22
4-7 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
18-20 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6-9 maja	x	x	x	x	11	x	x	x	11
27-30 maja	x	x	x	x	x	117	x	x	117
10-13 czerwca	x	1	x	1	x	x	x	x	2
9-11 lipca	x	x	9	1	x	x	x	x	10
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	12	x	x	21	x	x	33
2-5 września	x	x	x	x	x	176	x	x	176
14-17 października	2	x	x	7	x	x	x	x	9
4-7 listopada	x	x	4	x	3	148	x	x	155
9-12 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
29 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	2	1	47	9	14	463	x	x	536

Zestawienie danych dotyczących uchwał KRS w sprawie zastrzeżeń w przedmiocie nieuwzględnienia zastrzeżenia co do pozostawienia bez rozpatrzenia przez Prezesa Sądu zgłoszenia kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie:

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
11-14 lutego	x	x	x	x	x	3	x	x	3
4-7 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
18-20 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6-9 maja	x	x	1	x	x	x	x	x	1
27-30 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10-13 czerwca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-11 lipca	x	x	x	x	x	2	x	x	2
29 lipca - 1 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2-5 września	x	x	x	x	x	1	x	x	1
14-17 października	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4-7 listopada	x	x	x	x	x	10	x	x	10
9-12 grudnia	x	x	1	x	x	2	x	x	3
29 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	2	x	x	20	x	x	22

Zestawienie danych dotyczących uchwał KRS w sprawie zastrzeżeń w przedmiocie uwzględnienia zastrzeżenia co do pozostawienia bez rozpatrzenia przez Prezesa Sądu zgłoszenia kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie:

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
4-7 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
9-12 grudnia	x	x	x	x	x	12	x	x	12
	x	x	x	x	x	13	x	x	13

Zestawienie danych dotyczących uhonorowania przez KRS sędziów
i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	1	x	x	x	x	x	x	x	1
4-7 marca	1	1	x	2	5	x	x	x	9
18-20 marca	x	x	x	1	x	x	x	x	1
6-9 maja	1	1	x	x	5	x	x	x	7
10-13 czerwca	x	1	x	x	1	x	x	x	2
2-5 września	x	1	x	4	3	1	x	x	9
14-17 października	x	x	x	1	5	x	x	x	6
9-12 grudnia	1	2	x	8	1	x	x	x	12
	4	6	x	16	20	1	x	x	47

Zestawienie danych dotyczących odmowy uhonorowania przez KRS sędziów
medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
4-7 marca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
18-20 marca	x	x	1	x	x	x	x	x	1
10-13 czerwca	x	x	x	1	x	x	x	x	1
2-5 września	x	x	x	1	x	1	x	x	2
4-7 listopada	x	x	x	x	x	2	x	x	2
9-12 grudnia	x	x	x	x	x	1	x		1
	x	x	1	2	x	5	x	x	8

Na podstawie art. 121 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r.
(tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.)

Zestawienie dot. złożonych przez KRS odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
14-17 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
11-14 lutego	x	x	x	x	x	4	x	x	4
4-7 marca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
27-30 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
14-17 października	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	x	8	x	x	8

Zestawienie dot. złożonych przez KRS odwołań od postanowień
Zastępcy rzecznika dyscyplinarnego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
10-13 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
4-7 listopada	x	x	x	x	1	x	x	x	1
	x	x	x	x	2	x	x	x	2

Zestawienie uchwał KRS w zakresie odmowy przeprowadzenia lustracji sędziego, Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	liczba uchwał
14-17 stycznia	4
11-14 lutego	5
18-20 marca	7
6-9 maja	4
10-13 czerwca	4
9-11 lipca	1
29 lipca - 1 sierpnia	3
2-5 września	3
14-17 października	5
9-12 grudnia	7

43

Zestawienie uchwał KRS w zakresie przeprowadzenia lustracji sędziego, Sądu lub Wydziału

Data posiedzenia	liczba uchwał
6-9 maja	1

1

XII. ZESTAWIENIE STANOWISK I OPINII KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA PODJĘTYCH W 2014 R. – ZAMIESZCZONYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ WWW.KRS.PL

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 stycznia 2014 r.

w przedmiocie wniosku Sieci Obywatelskiej - Watchdog Polska.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu „Strategii systemu wymiaru sprawiedliwości na lata 2014-2020”.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o monitoringu wizyjnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności dużych przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (druk senacki nr 522).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lutego 2014 r.

w sprawie interpretacji art. 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawy o ochronie danych osobowych, ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r.

w przedmiocie dwóch projektów aktów prawnych Unii Europejskiej:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia określonych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym – COM 2013(821),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie tymczasowej pomocy prawnej dla podejrzanych lub oskarżonych, którzy zostali pozbawieni wolności, oraz w sprawie pomocy prawnej w ramach postępowania dotyczącego europejskiego nakazu aresztowania – COM 2013(824).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, oraz ustawy - Prawo o notariacie.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie możliwości wykonywania czynności orzeczniczych przez sędziów delegowanych na podstawie art. 77 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych do pełnienia czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy „Pakiet startowy – wakacje ubezpieczeniowe i kredyt podatkowy”.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 lutego 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 marca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych o swobodzie działalności gospodarczej oraz o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2014 r.

w przedmiocie dopuszczalności zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego osób odbywających aplikację adwokacką lub radcowską.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2014 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru:

1. pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu w sprawie o wykroczenie,

2. pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym,
3. pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach obwinionego w postępowaniu o wykroczenie,
4. pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym,
5. pouczenia o uprawnieniach tymczasowo aresztowanego w postępowaniu karnym,
6. pouczenia o uprawnieniach osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w wypadku jej zatrzymania,
7. pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 marca 2014 r.

o projekcie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stażu asystenckiego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w sprawie aktualności ocen wizytatorów wykorzystywanych w procesie nominacyjnym.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w związku z pismem Pełnomocnika Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa z dnia 28 lutego 2014 r. zawierającego wniosek sformułowany na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w sprawie wniosku Prokuratora Generalnego o zbadanie zgodności § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 69) w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych, z art. 10 ust. 1, art. 173, art. 178 ust. 1, art. 47 w zw. z art. 51 ust. 2 i 5 w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji oraz z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, ze zm.) - sprawa o sygn. akt U 9/13.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie utworzenia sądów wojskowych oraz określenia ich siedzib i obszarów właściwości.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wymagań technicznych dotyczących wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz zamieszczania w nim ogłoszeń i obwieszczeń.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 535 S).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 20 marca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sprawowania nadzoru nad nieletnim oraz kontrolowania obowiązków nałożonych na nieletniego lub rodziców albo opiekuna nieletniego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2014 r.

w przedmiocie wniosku asystentów sędziów dotyczącego działań prezesów sądów w związku ze stanowiskiem Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie dopuszczalności zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego osób odbywających aplikację adwokacką lub radcowską.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o bateriach i akumulatorach oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2244).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2014 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych:

- 1) zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów kart wpisu i wzoru kart zapytania o dane w Systemie Informacyjnym Schengen oraz sposobu ich wypełniania;
- 2) zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu dostępu i wzoru upoważnienia do dostępu do Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) oraz wykorzystywania danych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego nad strzeżonymi ośrodkami i aresztami dla cudzoziemców.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 617).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2014 r.

w przedmiocie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), w zakresie w jakim nie przewiduje obowiązku uzasadnienia decyzji o odwołaniu z funkcji kuratora społecznego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie centralnej ewidencji pojazdów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2014 r.

w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2014 r.

w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wyznaczenia sądów rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa prasowe.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie przedstawienia propozycji tematów szkoleń oraz propozycji do planu wydawniczego, które będą stanowiły podstawę do opracowania założeń harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz planu wydawniczego na rok 2015.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (dot. ponownego wprowadzenia instytucji asesora sądowego – druk sejmowy nr 2299).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych oraz niektórych innych ustaw (druk 565).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk senacki 614).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r.

w sprawie wykładni Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów (załącznika do uchwały KRS z dnia 19 lutego 2003 r.).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu przeprowadzania testu umiejętności dla kandydatów ubiegających się o wpis na listę adwokatów albo radców prawnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu sędziego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r.

w przedmiocie autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o ochronie pokrzywdzonego i świadka.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 maja 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 maja 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 maja 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk senacki nr 628).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 30 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad planowania i prowadzenia gospodarki finansowej oraz działalności inwestycyjnej sądów wojskowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 czerwca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 czerwca 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 642).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 czerwca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijny program na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. – zwiększanie zaufania, mobilności i wzrostu w Unii”.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia zakresu danych, jakie winny znajdować się w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy - Prawo restrukturyzacyjne.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lipca 2014 r.

w przedmiocie poprawki do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk senacki nr 628).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lipca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lipca 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Uchwała Nr 325/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta, sposobu dostępu do konta oraz podejmowania czynności w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w przedmiocie projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa oraz ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 lipca 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 sierpnia 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji sądów wojskowych oraz ustalenia regulaminu wewnętrznego urzędowania tych sądów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 września 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utworzenia niektórych sądów rejonowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 września 2014 r.

w przedmiocie obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 września 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 września 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Uchwała Nr 381/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 października 2014 r.

w sprawie zasad uhonorowania medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 października 2014 r.

dotyczące stawek awansowych sędziów (art. 91a ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej, ustawy o urzędach i izbach skarbowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks wykroczeń.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 października 2014 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o obligacjach.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 listopada 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 listopada 2014 r.

w sprawie uniemożliwienia Krajowej Radzie Sądownictwa wypełniania ustawowego obowiązku opiniowania aktów prawnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 listopada 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 listopada 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Uchwała Nr 482/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 grudnia 2014 r.

wyrażająca zdecydowany sprzeciw wobec pojawiających się twierdzeń o różnych naciskach wywieranych na sądy rozpoznające protesty wyborcze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 grudnia 2014 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uregulowaniu praw do niektórych nieruchomości na terenie miasta stołecznego Warszawy.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 grudnia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o biegłych sądowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 grudnia 2014 r.

w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia w roku 2015 wysokości zwrotu kosztów przejazdu sędziego z miejsca zamieszkania do siedziby sądu.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r.

w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości zmieniających rozporządzenia dotyczące egzaminów wstępnych na aplikacjach adwokackiej i radcowskiej oraz egzaminów adwokackiego i radcowskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności (druk senacki nr 785).

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r.

w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uregulowaniu praw byłych właścicieli do rekompensaty z tytułu nacjonalizacji nieruchomości w latach 1944-1962.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 grudnia 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 grudnia 2014 r.

w sprawie niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

XIII. SKŁAD KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

1. Roman **HAUSER** - Przewodniczący Rady
Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
2. Piotr **RACZKOWSKI** - Wiceprzewodniczący Rady
Sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie
3. Krzysztof **WOJTASZEK** - Wiceprzewodniczący Rady
Sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie
4. Andrzej **ADAMCZUK** - Sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu
5. Łukasz **BOJARSKI** - Osoba powołana przez Prezydenta RP
6. Jan **BURY** - Poseł na Sejm RP
7. Janusz **DRACHAL** - Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
8. Małgorzata **GERSDORF** - Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego⁵⁶
9. Katarzyna **GONERA** - Sędzia Sądu Najwyższego
10. Cezary **GRABARCZYK** - Minister Sprawiedliwości⁵⁷
11. Andrzej **JAGIEŁŁO** - Sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach
12. Sławomir **KOPYCIŃSKI** - Poseł na Sejm RP
13. Jan **KREMER** - Sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie
14. Maria **MOTYLSKA-KUCHARCZYK** - Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi
15. Andrzej **NIEDUŻAK** – Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
16. Gabriela **OTT** - Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach
17. Witold **PAHL** - Poseł na Sejm RP
18. Sławomir **PAŁKA** - Sędzia Sądu Rejonowego w Oławie
19. Krystyna **PAWŁOWICZ** - Poseł na Sejm RP
20. Ewa **PRENETA-AMBICKA** - Sędzia Sądu Okręgowego w Rzeszowie
21. Grażyna **SZTARK** - Senator RP
22. Dariusz **ZAWISTOWSKI** - Sędzia Sądu Najwyższego
23. Piotr **ZIENTARSKI** - Senator RP
24. Janusz **ZIMNY** - Sędzia Sądu Okręgowego w Gdańsku
25. Waldemar **ŻUREK** - Rzecznik Prasowy Rady
Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie

⁵⁶ Prezydent RP Bronisław Komorowski powołał w dniu 30 kwietnia 2014 r. na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego prof. dr hab. Małgorzatę Gersdorf (po śmierci poprzedniego Pierwszego Prezesa SN sędziego Stanisława Dąbrowskiego).

⁵⁷ 22 września 2014 r. został Ministrem Sprawiedliwości w miejsce Marka Biernackiego. Od 4 maja 2015 r. Ministrem Sprawiedliwości jest Borys Budka.

Zgodnie z Konstytucją RP kadencja wybranych członków Rady trwa 4 lata.

W dniu 28 stycznia 2014 r. rozpoczęła się druga kadencja płk. Piotra Raczkowskiego wybranego przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych w dniu 13 listopada 2013 r. na członka KRS.

W 2014 roku odbyły się wybory nowych członków Rady w związku z upływem kadencji członków Krajowej Rady Sądownictwa: SSN Antoniego Górskiego - Przewodniczącego KRS, sędzi NSA Małgorzaty Niezgódki-Medek Wiceprzewodniczącej KRS, SSO Jaremy Sawińskiego Wiceprzewodniczącego KRS, SSO Ewy Barnaszewskiej, SSO Marii Motylskiej-Kucharczyk, SSO Gabrieli Ott, SSO Ewy Prenety-Ambickiej, SSO Janusza Zimnego, SSO Waldemara Żurka, SSA Barbary Godlewskiej-Michalak, SSA Jana Kremera i SSN Katarzyny Gonery.

- 26 lutego przedstawiciele Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów wybrali siedmiu sędziów na członków KRS: Andrzeja Adamczuka, Marię Motylską-Kucharczyk (na drugą kadencję w KRS), Gabrielę Ott (na drugą kadencję), Sławomira Pałkę, Ewę Prenetę-Ambicką (na drugą kadencję) Janusza Zimnego (na drugą kadencję) i Waldemara Żurka (na drugą kadencję);
- 12 marca przedstawiciele Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych wybrali ze swojego grona na członków KRS: Andrzeja Niedużaka (z dniem 22 marca 2014 r.) i Jana Kremera (z dniem 29 czerwca 2014 r. - na drugą kadencję);
- 10 marca Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego wybrało do składu KRS: Katarzynę Gonerę (na drugą kadencję) i Dariusza Zawistowskiego - z dniem 24 marca 2014 r.;
- 23 kwietnia Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wybrało sędziego Janusza Drachala na członka KRS (z dniem 16 maja 2014 r.).

**PREZYDIUM
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA⁵⁸**

Sędzia Roman Marek HAUSER	– Przewodniczący
Sędzia Piotr RACZKOWSKI	– Wiceprzewodniczący
Sędzia Krzysztof WOJTASZEK	– Wiceprzewodniczący
Sędzia Andrzej ADAMCZUK	– Członek Rady
Sędzia Gabriela OTT	– Członek Rady
Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA	– Członek Rady

- W dniu 6 maja 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym wybrała:
- prof. dr hab. Romana Hausera, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego na stanowisko Przewodniczącego Rady;
 - płk. Piotra Raczkowskiego sędziego Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie na stanowisko Wiceprzewodniczącego KRS;
 - Waldemara Żurka sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie na stanowisko Rzecznika prasowego KRS
 - oraz prezydium, w skład którego weszli: SSO Ewa Preneta-Ambicka Sędzia Sądu Okręgowego w Rzeszowie, SSO Gabriela Ott Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach oraz SSO Krzysztof Wojtaszek Sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie.

W dniu 28 maja 2014 r. Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym wybrała Krzysztofa Wojtaszka sędziego Sądu Okręgowego w Lublinie na Wiceprzewodniczącego KRS, a 10 czerwca 2014 r. Andrzeja Adamczuka sędziego Sądu Okręgowego w Poznaniu na członka Prezydium Rady.

W związku z upływem kadencji Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym 3 września 2014 r. wysłuchała pięciu kandydatów na to stanowisko przedstawionych przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych: SSA w Białymstoku Piotra Niedzielaka, SSA w Gdańsku Jerzego Sałatę, SSA w Łodzi Mariana Balińskiego, SSA w Poznaniu Marka Hibnera (dotychczasowego Rzecznika Dyscyplinarnego) oraz SSA we Wrocławiu Andrzeja Kota.

W głosowaniu tajnym wymaganą bezwzględną większość głosów otrzymał sędzia Marek Hibner, którego Rada ponownie wybrała na stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych na kolejną, czteroletnią kadencję.

⁵⁸ Skład Prezydium KRS wg stanu na dzień 10 czerwca 2014 r.

**Komisje stałe i problemowe Krajowej Rady Sądownictwa
wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.**

STALE KOMISJE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

• OGÓLNA I SZKOLEŃ

Sędzia Jan KREMER- Przewodniczący

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Pan Łukasz BOJARSKI

Sędzia Janusz DRACHAL

Sędzia Katarzyna GONERA

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

• DO SPRAW ODPOWIEDZIALNOŚCI DYSCYPLINARNEJ SĘDZIÓW

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK - Przewodniczący

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Posel Jan BURY

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Senator Grażyna Anna SZTARK

Senator Piotr Benedykt ZIENTARSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- BUDŻETOWA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA – Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Poseł Jan BURY

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Poseł Sławomir KOPYCIŃSKI

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Senator Piotr Benedykt ZIENTARSKI

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW WIZYTACJI I LUSTRACJI

Sędzia Gabriela OTT- Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- DO SPRAW ETYKI ZAWODOWEJ SĘDZIÓW

Sędzia Katarzyna GONERA - Przewodnicząca

Pan Łukasz BOJARSKI

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Maria MOTYLSKA-KUCHARCZYK

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Poseł Krystyna PAWŁOWICZ

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Dariusz ZAWISTOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

KOMISJE PROBLEMOWE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

- KONTAKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sędzia Katarzyna GONERA- Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Pan Łukasz BOJARSKI

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- SKARG

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA - Przewodnicząca

Sędzia Andrzej ADAMCZUK

Sędzia Janusz DRACHAL

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Gabriela OTT

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

- ŚRODKÓW SPOŁECZNEGO PRZEKAZU

Sędzia Waldemar ŻUREK - Przewodniczący

Pan Łukasz BOJARSKI

Poseł Jan BURY

Sędzia Janusz DRACHAL

Sędzia Jan KREMER

Sędzia Andrzej NIEDUŻAK

Sędzia Sławomir PAŁKA

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Janusz ZIMNY

- DO SPRAW ZWIĄZANYCH Z POWSTANIEM DOMU SĘDZIEGO SENIORA

Sędzia Sławomir PAŁKA - Przewodniczący

Sędzia Andrzej JAGIEŁŁO

Sędzia Ewa PRENETA-AMBICKA

Sędzia Piotr RACZKOWSKI

Sędzia Krzysztof WOJTASZEK

Sędzia Janusz ZIMNY

Sędzia Waldemar ŻUREK

SPIS TREŚCI

I.	Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa	3-10
II.	Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa	10-27
	1. Dbalność o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie.	10-18
	2. Starania Krajowej Rady Sądownictwa o stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.	18-22
	3. Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w zakresie „Strategii systemu wymiaru sprawiedliwości na lata 2014-2020” oraz „Unijnego programu na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r. – zwiększenie zaufania mobilności i wzrostu w Unii”.	22-25
	4. Działalność Rady w sprawach zagrożenia niezawisłości sędziowskiej.	25-27
III.	Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów	27-55
IV.	Sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów oraz etyki zawodowej	56-57
V.	Rozpatrywanie skarg i wniosków	57-58
VI.	Konferencje, spotkania i seminaria krajowe – kalendarium	59-61
VII.	Inne wydarzenia	61-62
VIII.	Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku	62-63
IX.	Działalność Rady na arenie międzynarodowej	63-66
X.	Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości	67-68
XI.	Działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2014 roku – wybrane dane statystyczne	69-74
XII.	Zestawienie stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w 2014 r. – zamieszczonych na stronie internetowej www.krs.pl	75-86

XIII.	Skład Krajowej Rady Sądownictwa	87-93
--------------	--	--------------